

**Az Országos
Vadász Kamara
fóruma**

3. oldal

**A trófeabírálatok
időpontjai,
megyénként**

7. oldal

**Csütörtök
a fegyvervizsgán**

9. oldal

**Embert ölt
az orvvadász**

18. oldal

magyar

VADÁSZLAP

2. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

35 Ft

1993. JÚNIUS 1.

A C. I. C. közgyűlése Krakkóban

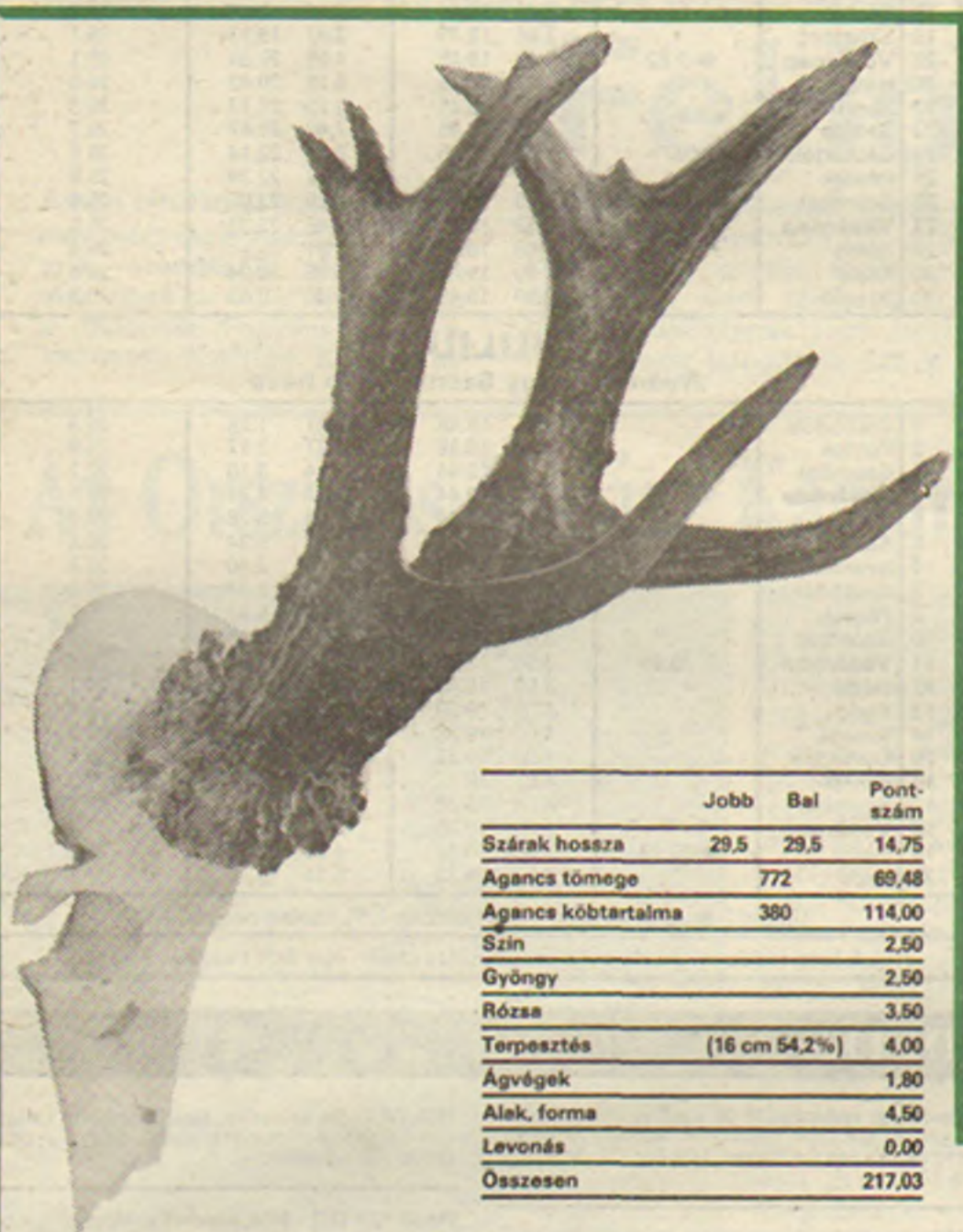
A vadászok nemzetközi szervezete éves közgyűlésének a hagyományok szerint évente más-más ország ad otthont. Idén Lengyelországra, Krakkóra esett a választás, május 15-től 20-ig.

Magyarország tíz fős delegációval vett részt a rangos tanácskozáson: Vajai László, a delegáció vezetőjeként, dr. Csoma Antal az OMVV képviselőjeként, Váry József és dr. Kóhalmy Tamás tagokként. Dr. Nagy Emil, dr. Faragó Sándor, Bognár Gábor, Pintér István, Rácz Fodor Gábor, valamint dr. Galamb Gábor szakértőként vettek részt a különböző szekcióüléseken. A közgyűlés dr. Nicolas Franco személyében új elnököt választott. Megalakult a Vadászutya Munkacsoport, amelynek alelnökéül dr. Galamb Gábort választották meg. Ugyancsak alelnökké választották dr. Solónai Lászlót, az OTB alelnökét a C. I. C. Kiállítás és Trófeabizottságában, aki ezenkívül a trófeabírálat szakirodalmában kifejtett sok évtizedes munkásságáért megkapta a nemzetközi szövetség különdíját és érmét. Dr. Kóhalmy Tamás, tanszékvezető egyetemi tanár, nagyvadászdájkodásunk jelenlegi helyzetéről, dr. Faragó Sándor a vonuló víziváddal, valamint a fogolyprogrammal kapcsolatos kutatásokról tartott nagy érdeklődésre számot tartó előadást, tekintettel arra, hogy bár már utakat keresve, de igen sok országban kezdődött el ennek a kedves európai módjárúnak visszatelepítése, megmentése. Egyetértés alakult ki abban, hogy mindenképpen a természetű módszerek támogatandók, éppen ezért aratott osztályon sikert a magyar módszer. Összességében olyan „irányvonal” alakult ki, hogy a jövőben a dolgok elébe menve, több, eddigi elképzelésen változtatva, a vadgazdálkodásnak a természetvédelem prioritásának fenntartásával kell a helyét megtalálnia. Sok volt az új arc, a függetlenné vált országok delegációi sorra elmondták, milyen hasonló konfliktushelyzeteket hozott az önállósodás, amely egy sor jogrendszeri kérdés megoldását is sürgeti. A szövetség állást foglalt abban, hogy 1996-ban, az EXPO kísérőrendezvényeként támogatja egy átfogó jellegű szakmai kiállítás megrendezését.

A delegáció tagjainak beszámolója szerint változatlanul nagy a megkülönböztetett figyelem hazánk iránt, érdeklődnek a változásokról, a szakmai tudás elismerése jöttányit sem csökkent.

Minden bizonnyal az utóbbinak szól az új elnök, dr. Nicolas Franco úrnak a magyar delegáció vezetőjének tett ígérete, amely szerint még ebben az évben ellátogat hazánkba, és külön kiemelte, hogy csak a hivatalos delegációval hajlandó tárgyalni a különböző nemzetközi vadászati, vadgazdálkodási kérdésekről.

Homonnay Zsombor
felelős szerkesztő

	Jobb	Bal	Pontszám
Szárak hossza	29,5	29,5	14,75
Agancs tömege	772		69,48
Agancs kőbirtalma	380		114,00
Szín			2,50
Gyöngy			2,50
Rózsa			3,50
Terpesztés	(16 cm 54,2%)		4,00
Ágvégék			1,80
Alak, forma			4,50
Levonás			0,00
Összesen			217,03

A VILÁGRANGLISTA 3. HELYEZETTJE?

Abádszalók és Tiszaderzs határában, a Cserőkői részen, a Tisza tó mellett egy búzatáblán, május 3-án fél nyolc körül került terítékre a felvételen látható, 772 gramm tömegű és 217,03 pontos ózbak, amely ezzel a pontszámával – ha a nemzetközi trófeabírálatok is egyetértének vele – a világranglista 3. helyére kerülhet, az viszont már biztos, hogy a magyar rekordlista 2. helyezettje lett.

Az Abádszalóki Hubertusz Vadásztársaság hivatásos vadásza, Bakó Lajos már több éve ismerte a bírálat során 5 évesnek mondott, páratlan 8-as agancsú ózbakot. Idén, a külön vadászati engedély birtokában, többször is megnézték a vendégvadásszal, a belga Marc Rolland úrral, míg mindketten úgy döntöttek: terítékre lehet hozni, s a lövés eldőrdült.

(A rossz nyelvek szerint ekkor vágták földhöz a kalapjukat és indultak haza a több napi megfigyelésből a szomszéd vadásztársaság tagjai, akik szintén ismerték a bakot, távcsövön figyelték az eseményeket, és ők is szívesen könyvelték volna el a bak elejtéséért járó 1,2 millió forintot.)

Az utóbbi évek legnagyobb pontszámot elérő ózbak trófeája – mindkét szár 29,5 cm, a terpesztése 16 cm – mégsem kerül az elejtő falára, annak ellenére, hogy erősködésére lefűrészelték kiskoponyára a valóban mutatós agancsot, ugyanis a nagysága miatt, az Országos Trófeabírálat Bizottság nemzeti kincsnek minősítette, s így a dicsőségen kívül a másolat hirdeti majd a vadász szerencsésjét.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Dr. Horváth Lajos, Sopron: ... Örömmel üdvözölöm az Országos Vadász Kamara megalakulását, immár tagként is. Véleményem szerint – tetszik, nem tetszik – valakinek meg kell szerezniük a vadászati jog hasznosításában a lehető legtöbb jogot sőt a politikai döntéstől függetlenül, de a kialakuló helyzetet figyelembe véve. Meg kell szakítani a terület – bérleti jog – egyesület jelenlegi, felbonthatatlannak kiküldött kapcsolatát, amennyiben ez a „tisztulás” folyamatának része is lehet. Elő kellene segíteni az átrendeződést, a vadászárságok átstrukturálását, jogi, gazdasági és pénzügyi kereteit. Ehhez tartozna az új vadászárságok megszervezése, területhez juttatása, a vadászterületek kialakítása, illetve az abban való közreműködés. Döntő befolyást kellene továbbá szerezni a vadászviszág, a vadászfigyvertartás feltételeinek kidolgozásában, sőt a végrehajtás során is. Szerintem megoldatlan és felvállalando a magyar vadász érdekvégyesítése, védelme, különös tekintettel a vadászati jog megszerzésére...

Javaslatokat köszönjük, és továbbítottuk az arra illetékeseknek.

Reményfy László, Eger: ... a VADÁSZLAP májusi számában Wentzely Dénes erdész-vadásztársunk azt írta, hogy az erdősítéstekeket végző munkások rendre nem ültetik el a nekik kiadott fűcsomókat, hanem mintegy felét kötegestől eldugják, elföldelik. Az erdész pedig a csemetéket a területen át nem olvashatja. A csemeték hiányát később a vad „számlájára” írják. Tekintsünk el attól, hogy a leirtaknál mind a munkások, mind az erdészek sokkal becsületesebbek. Ezáltal csak az igen egyszerű számlálási módszert szeretném ismertetni és Wentzely kolléga figyelmébe ajánlani. Nem kell ám egyenként megszámlálni az erdei csemetéket, hanem elegendő az egymástól való távolságukat megfigyelni, lemérni. Például, ha átlagosan méterenként vannak ültetve, akkor egy hektáron kerekken tízezer van belőlük, két hektáron ennek a duplája, és így tovább... Sajnálom, hogy már késő, mert kollégáink befejezte aktív erdészeti pályafutását, de talán nem lesz haszontalan, ha hozzá hasonlóan (nem) gondolkodó erdész-vadász kollégák részére közkinccsá teszem a fentieket...

Szerzőnk nevében nem nyilatkozhatunk, de köszönjük a „közkinccset”, nagy dolog manapság az adakozás, hiszen ki gondolta volna, ha valakit kettővel beszorunk, akkor éppen a duplája lesz. Ez persze sokat nem segít a gödörben rothadó csemetéknek, akár osztunk, akár szorzunk. El nem tudjuk képzelni, vajon miért kételkedik egy olyan nyugalmazott erdész nyíltan kimondott véleményében, aki egész életében kinn az erdőn dolgozott, hóban, fagyban, pusztítóan meleg kánikulában az irdók agyphen-tető világa helyett. Számunkra, kívülállók számára az is meglehetősen furcsa, hogy csak azok merik az igazat leírni, akiknek már nincs munkahelyük, és ha véleményük nem tetszik másoknak – mondják – tehetnek egy nagy szívszétesítést. Továbbá honnan tudja valaki Egerben, hogy mi történt a Bakonyban? Wentzely Dénes világosan és egyértelműen leírta, mi történt, milyen kényszerpályák alakultak ki a múlt rendszerben, és valódi struccpolitika mind-

ezeket a munda védelmében ma megkérdőjelezni. Aki nyitott szemmel jár és a lába elé nézett, hiszen sorolhatná az ennél „meredekebb” történeteket is. Ezért valakit „nem gondolkodónak” titulálni, létező jelenségeket tudomásul nem venni, a legenyhébben szólva is csóváttasra való. Az írás címe azzal kezdődött, hogy „őszintén...”. Ha már ebben sem hiszünk, akkor valami nincs rendben válltól felfelé. Örülünk minden visszajelzésnek, hozzájárulásnak, kiegészítésnek, ha az konstruktív, az „ügyet előbbre viszi”. Az ilyenek azonban korántsem tartoznak ebbe a kategóriába, mert nem tisztelik mások véleményét, tapasztalatait.

Bubán István, Pomáz: ... A jó szerencsém eljutott Belorussziába nyírfajdkakas-vadászatra. A 80 000 hektáros terület főbb vadfajai a gimsszarvas, a vaddisznó, az őz, a jávor és az európai bóly, amely szintén vadászható a téli hónapokban. Tavasszal a kiskakas vadászata kívül lehetőség van még az erdei szalonka, a vadkacsa vadászatra, és a siketfajdra is.

Beloruss vendéglátók úgy állították össze a vadászprogramot, hogy a hajnali kiskakasnak, a nappal a kacsnak, az estét a szalonkának szenteljük.

A szalonkahűzés helyi idő szerint (1 órával ideeltolódás) 20.30-kor kezdődött meg világosan, és 21.30-kor még javában húzták a hosszúcsőrűket a teljes sötétségben is piszögve-körögve, többnyire egyesével. 21.05-kor egy cvik csapatongott előttem, amit egy szerencsés egy lövéssel mintegy 30 méterről terítékre hoztam. Örömmel ekkor még csak Gregorijjal és a 12-es drillingemmel oszthattam meg. Ezen a húzáson 14 szalonkát láttam és még 5-öt hallottam. Szívesen ácsorogtam volna még tovább, de a csepérgés felerősödött, átváltozott esővé és tartott másnap délelőttig. Így a hajnali kiskas vadászatra is elmosta. Nem vagyok sörételővé klasszis. Szezononként azért szoktam néhányat löni ideháza az erdészterületemben, ami a Pilsben a szentendrei erdészet pomázi kerülete. Ez viszont eddigi vadászéletem legszebb húzása volt. Április 22-ig élveztük beloruss vendéglátóink vendégszeretét. Sikertelt még néhány tőkesrécét löni és egy-egy kiskakast is...

Tiszta szívvel gratulálunk, de ez nem dublé lövés, mert az alatt azt értjük, hogy külön-külön lövéssel ejti el a vadász a szárnyas vadat.

Misura Lajos, Eger: ... Egerben, a Vadászklub étteremben volt a vadászbuli, finom vacsorával, jó hangulattal. Az idős Kovács Miklós bácsi, akitől évekként tanultam a vadászat mesterségét bérkölőként, és később átadta a helyét az Egri Csillagok vadászárságában, mellettem ült. Utólag nagyon jól érezte magát. Örült, mert tanítványát méltóan boldognak látta.

Jött a tombola, a második díja őzbaklelövés volt. Sikertelt megnyernem, óriási örömhöz. Ezután a földjött, a bikalelövés. A számat már csak remegve vettem fel az asztalról. Könnyű szókott a szemembe, megnyertem! Elere szóló élmény ez egyhetes tagsággal a zsemben.

Nem sokkal később nagy bánat ért, idős Kovács Miklós bácsi, nagy tanítómesterem, két héttel később meghalt. Mindent neki köszönhetek.

Mire szabad vadászni?

Őzakra (selejt), vaddisznóra, valamint az egész évben elejthető szőrmes és szárnyas kártevőkre.

JÚNIUS

Nyárelő, avagy Szent Iván hava

Dátum	Holdfázis	A Nap kelte nyugta	A Hold kelte nyugta	100 év átlagos hőmérséklete Celsius-fokban
1	Kedd	3.51 19.33	16.14 1.30	23,9
2	Szerda	3.50 19.34	17.30 2.04	24,0
3	Csütörtök	3.50 19.35	18.40 2.44	23,9
4	Péntek	3.49 19.36	19.43 3.32	23,4
5	Szombat	3.49 19.37	20.36 4.29	23,6
6	Vasárnap	3.48 19.38	21.19 5.31	23,8
7	Hétfő	3.48 19.38	21.54 6.37	23,6
8	Kedd	3.48 19.39	22.23 7.44	24,4
9	Szerda	3.47 19.40	22.48 8.50	24,5
10	Csütörtök	3.47 19.40	23.10 9.55	24,8
11	Péntek	3.47 19.41	23.30 10.58	24,2
12	Szombat	3.47 19.42	23.51 12.00	24,3
13	Vasárnap	3.46 19.42	-- 13.02	24,6
14	Hétfő	3.46 19.43	0.13 14.05	24,3
15	Kedd	3.46 19.43	0.37 15.09	24,3
16	Szerda	3.46 19.43	1.04 16.14	24,1
17	Csütörtök	3.46 19.44	1.37 17.17	24,2
18	Péntek	3.46 19.44	2.18 18.18	24,8
19	Szombat	3.46 19.45	3.07 19.13	25,1
20	Vasárnap	3.47 19.45	4.05 20.01	25,1
21	Hétfő	3.47 19.45	5.12 20.42	24,9
22	Kedd	3.47 19.45	6.25 21.17	25,3
23	Szerda	3.47 19.45	7.40 21.47	25,7
24	Csütörtök	3.48 19.45	8.56 22.14	25,6
25	Péntek	3.48 19.45	10.12 22.39	25,6
26	Szombat	3.48 19.45	11.29 23.05	25,6
27	Vasárnap	3.49 19.45	12.45 23.33	25,5
28	Hétfő	3.49 19.45	14.01 --	25,4
29	Kedd	3.50 19.45	15.15 0.04	25,4
30	Szerda	3.50 19.45	16.26 0.41	25,5

JÚLIUS

Nyárhó, avagy Szent Jakab hava

Dátum	Holdfázis	A Nap kelte nyugta	A Hold kelte nyugta	100 év átlagos hőmérséklete Celsius-fokban
1	Csütörtök	3.51 19.45	17.31 1.25	25,6
2	Péntek	3.51 19.45	18.27 2.17	25,9
3	Szombat	3.52 19.44	19.14 3.16	26,2
4	Vasárnap	3.53 19.44	19.52 4.21	26,5
5	Hétfő	3.53 19.44	20.24 5.28	26,6
6	Kedd	3.54 19.43	20.50 6.34	26,8
7	Szerda	3.55 19.43	21.13 7.40	26,8
8	Csütörtök	3.56 19.42	21.35 8.44	27,0
9	Péntek	3.57 19.42	21.55 9.47	26,5
10	Szombat	3.57 19.41	22.17 10.49	26,0
11	Vasárnap	3.58 19.40	22.39 11.51	25,8
12	Hétfő	3.59 19.40	23.05 12.54	26,1
13	Kedd	4.00 19.39	23.35 13.58	26,8
14	Szerda	4.01 19.38	-- 15.01	27,2
15	Csütörtök	4.02 19.37	0.11 16.03	27,8
16	Péntek	4.03 19.37	0.56 17.01	27,3
17	Szombat	4.04 19.36	1.50 17.53	27,1
18	Vasárnap	4.05 19.35	2.54 18.37	27,4
19	Hétfő	4.06 19.34	4.05 19.15	27,2
20	Kedd	4.07 19.33	5.21 19.48	27,2

Újhold - ●; Első negyed - ☾; Holdtőlte - ⊕; Utolsó negyed - ☾

A fenti időpontokhoz a nyári időszámítás idején egy órát hozzá kell adni.

APRÓHIRDETÉS

Autopoint (vöröspont) irányzék eladó. 3300 forint. Tel.: 175-3275.

Patás állatoknak sántaságra hatásos kenőcs eladó. Tel.: 175-3275.

„MaTa” csúzik eladók! Fémágas, erős csőgumi, formatervezett markolat. Felbélgyezett válaszborítékért részletes leírás költők. Postai szállítással is! Érdeklődni: Magyarosi Tamás, 1078 Bp., Nefelejcs u. 30. Tel.: 121-5786.

Idős és ifjabb Jilly Bertalan „Vadászkutyák idomítása” című könyv megvásárolható, vagy megrendelhető: Kollárné Jilly Sára, Gödöllő, Köztársaság u. 11. Tel.: 28/20-718. Ára: 900 Ft, postai utánvétellel 1050 Ft.

Vadászkönyvek, régi és új kiadásuk gyűjtőknek eladó. Kegyes Pál, 1025 Budapest, Ali u. 6. Tel.: 135-9204.

Vásárolnék vadásztémájú régiséget (festményt, képeslapot, órát, porcelánt, bútor, hatástalanított fegyvert). Kegyes Pál, 1025 Budapest, Ali u. 6. Tel.: 135-9204.

Erdőbényén vadászhasznú alkalmas parasztház, nagy kerttel eladó. 141-0305.

Bérkölő vadászárságunk részére vadászati lehetőségeket keresek (elsősorban fácán-, kacsanyulvadászatok). Ajánlatokat: Kresz Tamás, 8623 Balatonföldvár, Szigligeti u. 55. címre kérek.

Eladó GAZ 69 (RAJ), 30 000 km, új rendszámmal (1995. máj.), kitűnő állapotban. Erd.: 26/314-677.

8 x 57 MAUSER másfél éves japán távcsővel, lámpával, lőszerrel 65 000 Ft-ért eladó. Cim: 1153 Bp., Arany J. u. 17. Tel.: 186-9588/279 mellék, Deák.

Merkel 201E.12 cal. bock puská új, igényesnek eladó. Kegyes Pál, 1025 Budapest, Ali u. 6. Tel.: 135-9204.

Eladó egy TULC-K típusú külső kakasos 16-os sörétes vadászfegyver érvényes műszakival, kitűnő állapotban. Cim: Horváth László, 8994 Zalaszentgyörgy, Kossuth u. 99. Tel.: 92/360-161. Érdeklődni: 19 óra után.

Mosberg sörétes puská 12 ●, hosszú és rövid csővel, fátussal eladó. András Lajos, Bp., XX., Hátár út 74. Tel.: 158-2933.

Eladó egy igen keveset használt cseh ZP 149-es duplasörétes 12/70-es. Tartozéként 1-point világítóirányzék sűrűgösen eladó. Erd.: esti órákban 1162 Bp., Bekecs u. 13. Sány Zoltán.

Smidt-Bender optikájú 6 x 42-es MOM céltávcső (este is kitűnő), valamint „vaddisznós” szülőkötől 10 hónapos bullterrier kan, sporttársi áron eladók. Tel.: 99/370-623.

125-12 E-s és 7,62-es golyós fegyver, 6 x 42 MOM távcsővel, tokkal és tartozékokkal újszerű állapotban eladó. Erd.: este 19 óra után: 156-3751.

Eladó egy vadonatúj 30-06. Zastava golyós puská, 6 x 40-es távcsővel felszerelve. Irányár: 70 000 Ft. Erd.: egész nap Gál Ferenc, 1131 Bp. XIII., Vólegény u. 23.

Magyar vizsla kölykök eladók részletes leírás lehetőséggel is. Erd.: Szeged, munkaidőben a 134-0717-es telefonon 8-15 óra között, illetve 18 óra után 1089 Bp., Diószegi u. 20. fszt. 14.

Hannoveri véréb kölykök június végi elvitellel kaphatók, olva, tetoválva, törzskönyvezett kívánságra. Vadászszerzők szülők! Erd.: Szeged, munkaidőben a 134-0717-es telefonon 8-15 óráig, illetve 18 óra után 1089 Bp., Diószegi u. 20. fszt. 14.

Sima szőrü német vizsla kölykök országos főversenyen és dunántúli vizslaversenyen egyaránt 3 helyezett szükától május végi június eleji elvitellel, sporttársi áron eladók. Császár Róbert, 9919 Csákványdoroszló, Vasút u. 12.

Gondoljon az őszre! Szárazon és vizen kitűnően vadászó szülőkötől 8 hónapos fekete és barna spricelt, szuka német vizsla kutyák eladók. Munkaviszsgáztatásukat és felkészítésüket vállalom. Szabó Attila, 6800 Hódmezővásárhely, Ady E. u. 5. Tel: 62/346-968 lehetőleg este.

Nagyvadász jellegű területre hivatásos vadász keresünk. Német vagy angol nyelvismeret előny. Erd.: dr. Lipovszky György, Kálló [Nógrád megye], Arany János u. 28.

1993. IV. 24-én született, törzskönyvezett, fültetovált magyar vizsla kölyök eladók. Erd.: Folhoffer 26/330-230 telefonon.

Eladó 12 x 12/7 x 65-R Merkel drilling, kifogástalan állapotban, 8 x 56-os Nikko Stirling céltávcsővel szerelve, fegyverlámpával, lőszerrel együtt, igényesnek. Ugyanitt eladó zöld Lada Niva, 3 éves, friss műszakiáll. Erd.: 25/311-779 telefonon.

Ha nincs elég pénze vadászni itt a lehetőség. Üzletársakat keresünk. Tájékoztatás hétfőnként 169-5422, du. 18-21 h között.

Eladó egy alig használt, újszerű állapotú ROTTWEIL típusú, előgyártás ismétlődő sörétes vadászfegyver. Műszaki vizsga: 1999. 10. 05-ig. Cal.: 12/76, (és 12/70 is). Tárkapacitás: 5 db. Érdeklődni az esti órákban: 92/311-391 telefonon, Pudner László.

SUZUKI LJ 80 típusú, 780 cm³-es, 1981-es évjáratú, műbőr tetős kifogástalan állapotú terepjárómat eladnám. Telefon az esti órákban: 165-4689.

Jó állapotban lévő, 1998-ig vizsgáztatott 30-06-os golyós fegyverem elcserélném hasonló állapotú vegyes csövű bockbüchse, értékegyeztetéssel. Leyer Imre, Sümeg, Vázsonyi u. 20. Telefon: 87/351-845.

Mély fájdalommal és megrendüléssel tudatjuk, hogy Szilvás Sándor vadásztársunk, fegyelmi bizottsági tag 65. évében váratlanul elhunyt. Emlékét megőrizzuk. Válicza Völgye Vt. Bak.

Kettő a kiállítás képei közül: tömeg a bejárat előtt és a szalonka dublé díj nyerteseinek dr. Borzsák Benő, a Vadászati Kulturális Egyesület ügyvezető igazgatója adta át a díjakat. A boldog és szerencsés nyerte-

FOTÓK: POLSTER GABRIELLA

sek a láda Törley pezsgővel: Simon Pál, Török András, Máhl Ferenc, Szabó József, Jókai János. (Utóbbi nyertesünk más elfoglaltsága miatt a díjátadáson nem tudott részt venni.)

FeHoVa '93

Amint arról múlt havi számunkban már részletesen beszámoltunk, rendkívüli érdeklődés után zárta be kapuit május 2-án a második Fegyver-Horgász-Vadászati Kiállítás. Közben el-

készült az úgynevezett „gyorsmérleg”. Dr. Motorcza Gyula, a kiállítás főrendezője szerkesztőségünket arról tájékoztatta, hogy a kiállításnak több mint harmincezer látogatója, 106 ki-

állítója volt. 12 országból érkeztek újságírók, a televízióállomások, rádióműsorok készítői. 15 országból érkeztek látogatók, még a tengeren túlról, Ausztráliából és Észak-Amerikából is.

A következő FeHoVa-t nagyobb területen, több mint 4500 m²-en, tágasabb körülmények között rendezik meg 1994-ben, amely az év kiemelkedő vadászati eseménye lesz.

Az Országos Vadász Kamara első fóruma Salgótarjában

Még nyáron sem mindennapos kárikula fogadta az érkezőket május 18-án Salgótarjában, a Kohászati Üzemek Művelődési Házában. A megjelentek között vadásztársasági vezetők, a felügyelet képviselője, tisztségviselők és vadászok vettek részt. Csekő Sándor részletesen ismertette a kamara célkitűzéseit, amely után a résztvevők szókimondóan elmondták véleményüket, elvárásaikat, kívánásaikat vagyis azt a „mérce”, amelyre véleményük szerint mulhatatlanul szükség volna. Egyhangú volt a vélemény abban, hogy hatékony érdekvédelemre talán soha nem volt nagyobb szükség, mint manapság, de az ehhez vezető utakat ki-ki másképpen látja. A vita – bár olykor igen éles hangnemben – rendkívül kulturált módon folyt, és egymás véleményének tiszteletben tartása mindvégig jellemző volt. Képriportunkban néhány markáns gondolatot igyekeztünk közreadni az óhatatlan együttgondolkodáshoz, amely előbb-utóbb elvezet a ma még meglehetősen bizonytalan jövőkép megformálásához, amely nélkül semmiféle gazdálkodás el nem képzelhető.

1. Rottenhoffer Attila, a megyei szövetség titkára elmondta fenntartásait, de szükségesnek tartja az érdekvédelmi munka erősítését. Ehhez jól átgondolt programra volna szükség akár egyéni, akár egyesületi alapon
2. Pintér Lajos, a Drégelyvár Vadásztársaság elnöke arról szólt, hogy eddig minden létező érdek-képviseleti szervnek, tömörülésnek tagjai, fizetnek érte, mégis magukra maradnak, ha baj van
3. Gecse István hozzászólásában más szakmai kamarákhoz hasonlóan üdvözölte a kezdeményezést, és felhívta a figyelmet a jó értelemben vett korteskedés szükségességére
4. Kollár József, a megye vadászati felügyelője felhívta a figyelmet arra, hogy az érdekvédelem minél pontosabban, markánsabban alakítsa ki arculatát, határozza meg feladatait, átfedések nélkül

FOTÓK: POLSTER GABRIELLA

LEHETŐSÉG AZ ELISMERÉSRE!

Ezzel a címmel jelent meg előző számunkban a „Hubertus Kereszt” vadászati kitüntetés alapító okirata és a kitüntetésről készült tusrajz. Akik megfordultak a FeHoVa kiállításon, az Országos Vadász Kamara, a Vadászati Kulturális Egyesület és a Magyar VADÁSZLAP közös pavilonjának falán már egy plakáton láthatták a színezett rajzot is. Információink szerint, készül a verevéshez szükséges, méretarányos gipsz minta és ezt követően a Pénzverde megkezdi a kitüntetések elkészítését.

Amíg a kitüntetések elkészülnek, van időnk összegyűjteni a kitüntetésre szóló javaslatokat, hogy aztán szeptember 18-án, az Országos Vadásznapon megkapják a Hubertus Kereszt kitüntetés I. fokozatát mindazok, akiket környezetük erre érdemesnek méltatott. S hogy kik, bár ismétlésnek tűnik, e számunk-

ban is megismételjük az alapító okirat ide vonatkozó részét:

„A Hubertus Kereszt kitüntetés azok a magyar vadászok kaphatják meg, akik:

- a vadászati kultúra (irodalom, képző-, ipar-, nép-, zene-, fotóművészet stb.) ápolásában és fejlesztésében érdemeket szereztek,

- etikus vadászati, példamutató vadgazdálkodási tevékenységet folytatnak,

- életútjukkal, munkásságukkal környezetük elismerését érdemelték ki,

- vadászati tiszttségük betöltése során érdemeiket, munkájukat a közösség elismeri,

- a vad és élőhelyének, valamint a természetnek a megóvásáért sokat tettek,

- hivatásos vadászként szakmai munkájukkal elismerést szereztek,

Mi kell a javaslatához?

Ha nem jogi személy (vadásztársaság, megyei szövetség) teszi a javaslatot, legalább öt vadász aláírása. A javaslaton fel kell tüntetni a kitüntetésre javasolt nevet, címét, vadásztársaságának megnevezését, címét, valamint egy rövid indoklást, hogy miért kívánják részére a Hubertus Kereszt I. fokozatát átadni. A javasolók közül legalább egy javasolónak a címét szintén fel kell tüntetni a javaslaton, aki vállalja a kitüntetés – ünnepélyes keretek között történő – átadását és a kitüntetés 3 ezer forintos önköltségének kifizetését. A javaslat elfogadása ese-

tén a megnevezett javasoló címére csekket küldenek ki, s a pénz beérkezését követően az ő címére postázzák a kitüntetés plakettjét, kitűző jelvényét és a kitüntetett nevére kiállított oklevelet.

Ha jogi személy teszi a javaslatot, az eljárás annyiban változik, hogy az öt aláírást a jogi személy aláírása és a vadásztársaság, megyei szövetség bélyegzője helyettesíti. Természetesen ebben az esetben a jogi személy vállalja a költségeket, az átadás lebonyolítását, amely szeptember 18-át követően

- a kynológia és a sportlövészet terén jelentős eredményt értek el,

- a vadászati oktatás, a vadbiológiai kutatás, az állategészségügy területén kiváló munkát végeztek,

- a vadászati irányítás, jogalkotás és közigazgatás területén általános elismerést érdemelték ki,

- a nemzetközi együttműködés keretében a magyar vadászat érdekében fáradoztak, továbbá azok a külföldi vadászok, akik

- törzsvendégként segítettek a magyar vadászatot, vadgazdálkodást és viselkedésükkel kedvezően befolyásolták a hazai vadászszakosokat.”

A fentiekből kitűnik, hogy a Hubertus Kereszt I. fokozatát minden olyan hazai és külföldi vadász megkaphatja, akit becsül, tisztel a környezet, akit a kitüntetés átvételére javasol a brigádja, vadásztársasága stb.

akár közgyűlés, akár választmányi ülés is lehet.

A külföldi vadászvendégek „Hubertus Kereszt I. fokozata” kitüntetését előre is javasolhatják, az átadásra akkor kell sort keríteni, amikor a vendég Magyarországon tartózkodik.

A kitüntetésre szóló javaslatokat a Vadászati Kulturális Egyesület címére (1245 Budapest Pf. 1209) lehet eljuttatni.

(A „Hubertus Kereszt” ezüst és arany fokozatának javasolási módjáról a következő számunkban tájékoztatjuk Olvasóinkat.)

Egyetértünk

Legalábbis ez tűnik ki Bánffy György elnök úr leveléből, amelyet az Országos Magyar Vadászati Védőegylet nevében a frissiben megalakult Országos Vadász Kamarának írt.

„Személyes találkozásunkon is megállapítottuk: egyetértünk, hogy a vadászat, vadgazdálkodás és ezen keresztül a vadásztársaságok, valamint a vadászok helyzete egyre nehezebb. A jelen körülmények között nem tehetünk mást, minthogy mindenki – egyénileg is – szakmai tudásának legjavát nyújtva, a tisztességes célok megvalósítása érdekében munkálkodik. Azzal is egyetértünk, hogy talán soha nem volt szükség ennyire a jó értelemben vett összefogásra, ahol pártállástól, szakmától függetlenül mindannyiunknak tenni kell közös ügyünk érdekében.”

Az Országos Vadász Kamara több javaslatot tett az OMVV-nek az együttműködés csatlakozási pontjaira, amelyek közül talán a két leglyenegebbre reagált a Védőegylet elnöke.

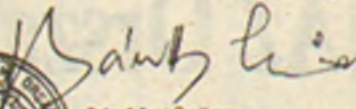
„Külön örömmel üdvözlöm az Önök által megszervezendő önszegélyező, biztosítási egyletet, amely a vad- és gépjármű összeütközésekből eredő károkat és a vadászok kötelező biztosítását rendezné, valamint az Országos Vadász Alap felállítását.

Mind a két területen – gondos szervezőmunkájuk eredményeként – olyan problémát rendeznének, amely évek óta visszatérő jellegű.

Ezen célkitűzések megvalósításához sok sikert kívánok.”

Budapest, 1993. április 20.

Tisztelettel

Bánffy György

Ki lehet tagja az Országos Vadász Kamarának?

A Magyar VADÁSZLAP májusi számában jelent meg az Országos Vadász Kamara Alapszabálya és a „Belépési nyilatkozat” – minden kommentár nélkül. Volt, aki azonnal tollat ragadott és elküldte jelentkezését, fölismervén, hogy az OVK a magyar vadásznak, mint egyénnek az érdekképviseletére vállalkozik és arra törekszik, hogy a kamarai tagdíj ellenében szolgáltatásokat nyújtson számára. A FeHoVa kiállításon is lehetővé tettük, hogy az OVK Alapszabályával megismerkedhessenek a látogatók és belépjenek soraink közé.

Az Országos Vadász Kamara – egyelőre, mint egyesület – minden magyar vadász számára nyitott, aki úgy érzi, hogy érdeksérelem érte vagy érheti a vadásztársaságában, aki akkor is meg akarja tartani a vadászpuskáját, ha a jelenlegi vadásztársasága ellehetetlenül... és még sorolhatnánk, mert a lényeg az OVK esetében az egyén érdekvédelmének van.

Az OVK elnöksége ezt az eszterdőt a szervezésre szánja, ezért mindaddig, amíg nem tud valós szolgáltatásokat nyújtani, tagdíjat sem kíván szedni. Természetesen, ha az OVK létszámában megerősödik, ha tagsága erre feljogosítja, minden a vadászatot érintő kérdés-

ben véleményt fog nyilvánítani és harcolni fog a magyar vadászok vadászati lehetőségeiért, a vadászok megbecsüléséért.

Időközben az OVK-nak követője is akadt, lassan körvonalazódnak a vadászat szervezetén belüli tagozódások, amelyet az OVK örömmel üdvözl. Az Alapszabály is kimondja, hogy az OVK a ma létező vadásztársaságoknak, megyei szövetségeknek, az Országos Magyar Vadászati Védőegyletnek, a Független Vadász Fórumnak, a Vadászati Kulturális Egyesületnek, a Fiatal Vadgazdálkodási Szakemberek Szövetségének és legújabban a Vadvédők és Vadászok Kamarájának, valamint a szerveződő Bérkilövő Vadásztársaságok Országos Szövetségének interszervezete kíván lenni, azaz közvetítő szerepre vállalkozik közöttük és az egyéni vadászok között. Mivel az OVK a vadászok lakóhelye szerint szerveződik, ez egyetlen, a felsorolásban érintett s ezen kívül is lehetséges szervezet tevékenységét sem „zavarja”. (Az idézőjel nem véletlen, hiszen csak addig igaz, amíg a fenti szervezetek tevékenysége egybeesik az egyéni vadász érdekeivel.)

Eddig szinte monopolhelyzetben volt a MAVOSZ és jogutódja a

Védőegylet, amely megyei szövetségein keresztül a vadásztársaságok érdekképviseletének ellátására hivatott. Területen és terület nélküli vadásztársaságok, sőt néhány megyében vadásztársaságon kívüli vadászok a tagjai.

Az érdeklentét közöttük tagadhatatlan, hiszen más az érdeke a területen vadásztársaságnak, a bérkilövőknél és a vadásztársaságon kívüli vadászoknak. Ezt az érdeklentést tisztességgel nem lehet kezelni. Nem véletlen, hogy néhány megyei szövetségben „részközgyűlések” rendezésével próbálkoznak – több kevesebb sikerrel – az ellentéteket csitítani, elsimítani. Öntsünk tiszta vizet a pohárba! A Védőegylet és megyei szövetségei képviseljük egyértelműen a területen vadásztársaságokat, jószerint eddig is ezt tették. Alakuljon meg a Bérkilövő Vadásztársaságok Szövetsége és képviselje minden fórumon a terület nélküli, de területre vágyó, vadászati lehetőséget követelő vadásztársaságokat. A Vadvédők és Vadászok Kamarája alakulásának percében is a szakembereket, a vadásztárból élő fővadászokat, azaz a profikat hívta meg sorai közé... és feltehetően a hivatásos vadászok érdekképviseletét fogja ellátni. És az OVK legyen az egyéni vadászok,

úgy is fogalmazhatnánk: a „sportvadászok” érdekképviselete!

Idő kell, amíg az új szervezetek kialakulnak, amíg letisztulnak a célkitűzéseik, kiforrnak tevékenységeik, amíg az új rend – függetlenül a törvényhozástól – kialakul.

Az OVK – a Vadászati Kulturális Egyesület és a Független Vadász Fórum támogatásával – elindult ezen az úton, és azt kéri/kérte minden meglévő és ezután alakuló szervezettől, hogy bontsa le a személyes vagy személyeskedő „ellenség-képet”, tegye félre a szubjektív nézetkülönbségeket... próbáljon meg mindenki mindenkivel együttműködni, mert a vadászat, a vadászok érdeke a végső ponton azonos!

S hogy erre milyen és mekkora a hajlandóság, az rövid időn belül kiderül. Az OVK meghívta tagjai sorába, mint egyéni vadászt a Védőegylet elnökét, Elnökségének tagjait, a megyei szövetségek vezetőit, az utolérhető vadásztársaságok elnökeit, a szakmai kamara tagjait, az alakuló bérkilövő vadásztársaságok szövetségének szervezőit és tagszervezetének elnökeit. A felkérés elfogadása minden magyar vadász számára – úgy érezzük – példaértékű lesz!

Csekő Sándor

Bevándorlók, beszivárgók

A nagyragadozók hazánk területén történő alkalmi, szórványos megjelenése, átmeneti megtelepedése, mindig eseményszámba ment az érintett táj lakói – vadászok és nem vadászok – körében egyaránt.

Ez az élményt nyújtó jelenség, mint például a medve megjelenése a Börzsöny hegységben, a farkas felbukkanása a Zempléni hegyvidéken vagy a Duna-Tisza közén, e fajok mai természetes élőhelyein uralkodó környezeti tényezőkre, ökológiai viszonyokra, illetve azok még életképes populációinak belső állomány szerkezeti állapotára vezethető vissza.

Az onnan történő „kirajzásuk” háttérében minden bizonnyal az élőhelyen belül bekövetkező változások húzódnak meg. A Kárpát-medence vagy a Balkán-félsziget kiterjedt erdőségeiben az esetenként feldúsult állományaik és a zsákmányállatok kedvezőtlen aránya, megfoghatósága készíti vándorútra fajának néhány hírnökét, avagy a populációban kialakult fajspecifikus szociálstruktúra belső feszültségét oldja föl távozásuk. Nem kevésbé játszanak közre az általános civilizációs hatások – mint például a turizmus, sőt, maga a vadászat is. Feltehetően széles körű, komplex hatások sora működik közre a jelenség kialakulásában, mint ahogy hasonló okok, indítékok lelhetők fel a jávorszarvas, a nyestkutya és még több más faj spontán kirajzásában, új honfoglalásában – Európa nagyobb részén. Erre a jelenségre – a nyugati irányba történő migrációra, vándorlásra, igen találó a francia vadászok által használt „zarándoklás” – pelerinage – kifejezés.

Amennyire örvendetes egy farkas vagy más nagyragadozó megjelenése, annyira elgondolkodtató, megfontolandó az új jövevények, bevándorlók tartós megtelepedésének, beilleszkedésének következménye, azok beilleszkedése és kihatása az új otthon rendjére, a sokoldalúan igénybe vett és leterhelt ökoszisztémáinkra. Ez még akkor is így van, ha tudjuk, hogy a távoli történelmi időkben ezek a nagyragadozók hazánk mai területét is benépesítették.

Azóta azonban mélyreható és aligha visszafordítható változások történtek egykori élőhelyükön, olyanok, amelyek nehezen teszik lehetővé szélesebb körű és állandó jelenlétüket még a legnagyobb kompromisszumkésztség és jól felfogott biológiai, illetve ökológiai érvek és érdekek ellenére sem. Nem csupán a vadállomány feltétele szől belőlem, hanem a vadfajok befogadásával, meghonosodásával járó társadalmi, általános emberi aggályok és a problémák egész sora feszül, amelyek társadalmi, gazdasági (például kártérítés), lélektani (érzelmi) és jogalkotási háttérét kell feltárni, elfogadtatni és törvényben biztosítani. Tehát ebben az esetben nem csupán a természetvédők, állatvédők, ökológusok és vadászok érvelését, illetve érdekeit kell figyelembe venni, hanem az erdőben vagy annak peremén élő és ott gazdálkodó emberek, valamint az erdőt járó turisták, kirándulók anyagi érdekeit, illetve érzelmi világát is.

Az 1970-es évek első felében, a radványi erdőben – egy téli reggelen az erdőt járva és a felettünk köröző, károgó hollókat figyelve meg-

kérdeztem Gönczi Bertalan erdészvezető barátomtól – mondd, mikor láttatok itt utoljára farkast? Alighogy belekezdett élményei elbeszélésébe, csaknem kövé meredtem – mert mint egy látomás, a farkas jelent meg előttem a hegyoldalon, 60-70 méter távolságra, keresztbe beállva, felénk figyelve... A nagy kapkodásban, izgalomban „elmafláskodtam”, még csak rá se lőttem, a töltény a Mauser fegyvertárában a (zárdugattyúk) alatt maradt, amikor sebtében csőre töltöttem. A halk, üres csettenés, már sok volt a farkas fülének, és a látomás véget is ért... Bennem pedig megmaradt, örökké él életem egyik felejthetetlen vadászemléke! Ugy éltem meg a farkassal való találkozást, mint a mesében: nem kell a farkast emlegetni, mert megjelenik... Nyomát – visszafelé is követve – egy kiugró szikla alatt, egy öreg bükkösben megtaláltuk a leütött, lerántott szarvasborjú tetemének maradványait. A hollók fölötté köröztek, jelezve az erdei tragédiát.

Ne vegye senki álszemérmeskedésnek, érzégségek, amikor azt mondom – az élményt az emlékezés tiszta vizében megfürösztve, köszönöm Dianának, hogy ezt a találkozást így szervezte meg!

Sokan kérdezik, milyen álláspontra helyezkedjünk a nagyragadozókkal szemben? Véleményem szerint a Kárpátok kiterjedt rengetegekben – és szerencsére még több kontinensen is – ősi élőhelyeiken éljék zavartalanul szabad életüket, és mi pedig inkább azon fáradozzunk, hogy a civilizációs ártalmak utól ne ériék őket...

Dr. Bencze Lajos

A TERMÉSZET
ÉS A VADÁSZAT TITKAI IRÁNT
ÉRDEKLŐDŐK FIGYELMÉBE:

VADVILÁG
válogatás

– AZ ELSŐ NEMZETKÖZI
VADÁSZTALLÓZÓ!
MINDEN, MI A VADÁSZATBAN
SZÁMUNKRA IS ÉRDEKES,
NYELVI KORLÁTOK NÉLKÜL,
EGYETLEN LAPBAN,
HAVONTA 64 OLDALON,
SZÍNESBEN –
ELŐFIZETŐKNEK
25%-KAL OLCSÓBBANI
(Erre az évre – 10 szám – 1500
forint. Egy postai csekken
címeztnék a „Geoholdig Rt.
Postabank 219-98636”-ot írjon,
az 1137 Budapest, Szt. István
park 3. címen. A csekk hátára
a „Közlemény” rovatba írja be:
„VadVilág-előfizetés”!)

VADVILÁG
válogatás

VADFAJOK, VADÁSZATI
MÓDOK, FEGYVEREK,
KUTYÁK, TEREPIJÁRÓK,
SOLYMÁSZAT, IJÁSZAT,
ÉTELEK,
VADÁSZATTÖRTÉNELEM,
KULTÚRA, GYŰJTEMÉNYEK,
LEÍRÁSOK,
VADÁSZIRODALOM,
ÉRDEKESSEGEK, CSEREBERE,
REJTVÉNY, INGYENES
APRÓHIRDETÉSEK MINDEN
SZÁMBAN.

VADVILÁG
válogatás

FOLYAMATOS NYERÉSI
LEHETŐSÉG – CSAK
ELŐFIZETŐKNEKI LEGUTÓBB
EGY GÖLYÖSFEGYVER
ÉS EGY ÓZBAKVADÁSZAT –
LEGKÖZELEBB EGY
DÍJNYERTES RÖVID SZÖRŰ
NÉMET VIZSLA.

VADVILÁG
válogatás

A JÚNIUSI SZÁM 22-ÉTŐL
AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL:
GORILLA-BIRODALOM –
FEHÉR ÁLLATOK TITKAI –
A LADIKPUSKA –
VISSZATÉRŐ PATKÁNYOK –
LÁPÉGETÉS –
A HASZNÁLT FEGYVER-
VÁSÁRLÁS MŰVÉSZETE –
HALÁL A FEKETE
FÖLDRESEN – ÖZRE,
SŐRÉTTTEL?! –
PARFORCE-NOSZTALGIA

FOTÓK: POLSTER GABRIELLA

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

HAGYKERESKEDELEM
1044 Budapest, (Kölső) Váci út 40.
Tel.: 169-3293, 169-1442, 169-0137/25 m.
Fax: 169-3430

I. SZ. VADÁSZBOLT
1077 Budapest, Dohány u. 73-75.
Telefon: 142-1287

KÖZPONTIRODA
1077 Budapest, Damjanich u. 31/B.
Telefon: 142-9121

Kínálatunk:

- vadász golyós- és sörétes fegyverek
- sörétes- és golyós löszerek
- légfegyverek és löszerek
- gázpisztolyok és löszerek (NAGY VÁLASZTÉKBAN)
- önvédelmi pisztolyok
- fegyvertartozékok
- bőrárak
- dísztárgyak, vadászati kiegészítők
- vadászruházat
- sportfelszerelések
- számszeríjak, csúzlík
- kések és bicskák (TOLEDO, HERBERTS)

Nagy választékkal és kedvező árakkal várjuk Vásárlóinkat!

MINDEN, AMI A TEREPJÁRÓ- AUTÓZÁSHOZ SZÜKSÉGES:

RAHCHO futómű-megerősítések, lengéscsillapítók, WARN csörlők, védőrácsok, motorvédő lemezek, differenciálmű-zár, terepgumik, könnyűfém felnik, új és használt terepjárók értékesítése és szervizelése, MITSUBISHI és LADA NIVA képviselő, vadászathoz speciális kiegészítők gyártása, beszerelése.

CSAK NÁLUNK: A VILÁG LEGJOBB TEREP LENGÉSCSILLAPÍTÓI

A RANCHO HUNGARY-tól
(beszereléssel is).

Vadásszon velünk Mongóliában és Chucotkán, horgászatra és speciális túrákra is lehet jelentkezni.
MAGYARORSZÁG ELSŐ SPECIÁLIS 4 WD KÖZPONTJA

1068 Budapest, Városligeti fasor 46-48.
Tel./fax: 122-7434

A BIZTONSÁG ZÖLD SZIGETE

A VIDÉK BIZTOSÍTÓJA

az

ARGOSZ BIZTOSÍTÓ RT.

NYUGAT-EURÓPAI BEFEKTETŐK ÁLTAL ALAPÍTOTT BELGA TÖBBSÉGŰ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. VEGYESPROFILÚ ÉLET ÉS NEM ÉLET (LIFE-NON LIFE) BIZTOSÍTÁSOKKAL EGYARÁNT FOGLALKOZIK. MUNKÁJÁBAN ALAPVETŐEN A VIDÉKEN ÉLŐ LAKOSSÁGOT, ILLETVE A VÁLLALKOZÓKAT HELYEZI ELŐTÉRBE. A HELYBEN SZERVEZŐDŐ KÖLCSÖNÖSSÉGI ALAPON MŰKÖDŐ BIZTOSÍTÁSI EGYESÜLETEK MEGSZERVEZÉSÉBEN IS SEGÍTSÉGET NYÚJT. AZ ALÁBBI BIZTOSÍTÁSI AJÁNLATOKKAL ÁLLUNK AZ ÖN RENDELKEZÉSÉRE: FÉSZEK OTTHON BIZTOSÍTÁS, VAGYONBIZTOSÍTÁS, FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS, CSOPORTOS SZEMÉLYBIZTOSÍTÁS, NÖVÉNYEK TÜZKÁR ELLENI BIZTOSÍTÁSA, ÁLLATOK ELEMI KÁR ELLENI BIZTOSÍTÁSA, NAGY ÉRTÉKŰ ÁLLATOK BIZTOSÍTÁSA, SZÁJ- ÉS KÖRÖMFÁJÁS ELLENI BIZTOSÍTÁS, VADÁSZ FELELŐSSÉG- ÉS BALESETBIZTOSÍTÁS

BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSÉRT FORDULJON BIZALOMMAL TERÜLETI IGAZGATÓSÁGAINKHOZ:

I. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

GYŐR-SOPRON-MOSON - KOMÁROM-ESZTERGOM - VESZPRÉM - VAS - ZALA
IRODA: 9024 GYŐR, LIEZEN-MAYER U. 25. TELEFON/FAX: 96/325-229

II. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

FEJÉR - TOLNA - SOMOGY - BARANYA IRODA:
7100 SZEKSZÁRD, HOLUB J. U. 1. FSZT. 3.
TELEFON/FAX: 74/317-777, 312-609

III. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

BÁCS-KISKUN - BÉKÉS - CSONGRÁD
IRODA: 6500 BAJA, TÓTH K. TÉR 8. TELEFON: 79/21-455
TELEFON/FAX: 79/326-408

IV. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

HEVES - NÓGRÁD - JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK - PEST - BUDAPEST
IRODA: 5000 SZOLNOK, KOSSUTH LAJOS U. 18.
TELEFON/FAX: 56/378-980

V. TERÜLETI IGAZGATÓSÁG:

BAZ - HAJDÚ-BIHAR - SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG
IRODA: 3527 MISKOLC, ZSOLCAI KAPU 28.
TELEFON/FAX: 46/327-281

KÖZPONT:

1525 BUDAPEST PF. 782
TELEFON: 115-2600, 135-5550
FAX: 202-2167, 202-2176

BÍRÁLATRÓL BÍRÁLATRA

Lapunk – egyfajta „szolgáltatásként” közli a trófeabírálatok időpontjait megyénként, tekintettel arra, hogy ettől az évtől kezdődően minden vadásznak magának kell gondoskodnia a bírálatról az elejtést követő harminc napon belül. Így végtére ez is bekerül a vad elejtését követő kötelező teendők közé, éppúgy mint a zsigerelés, vadbeszállítás. Amelyik megye lapzártáig az időpontokat nem küldte be, következő számunkban közöljük.

Baranya megye: Pécs, Petőfi S. u. 45.
Június 26-án, 8-tól 14 óráig.
Július 31-én, 8-tól 14 óráig.
Augusztus 28-án, 8-tól 14 óráig.
Szeptemberben hazai vadászok részére bírálat nincsen.
Október: 2-án, 3-án és 28-án, 8-tól 14 óráig.
November 27-én, 8-tól 14 óráig.
8.12. Decemberben nincs bírálat, helyette január 7-én, 8-tól 14 óráig.

Bács-Kiskun megye:
Kecskemét, József Attila u. 2. KE-FAG ebédlőjében minden hónap utolsó csütörtökén, 9-től 14 óráig.

Békés megye: Békéscsaba, Derkovits sor 2-ben a 425-ös szobában minden hétfőn délután 14 órától 16 óráig.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye:
Borsodi EFAG tanácsterme, Miskolc, Deák tér 1. Trófeabírálat minden hónap második hétfőjén 10-től 15 óráig. Főidényben (május 1-15. és szeptember 15-30.) vasárnap kivételével mindennap ügyeletet tartanak 8-tól 16 óráig.

Csongrád megye: az erdőfelügyelő-ség tanácsterme, Szeged, Föltámadás u. 29. Hazai vadászok részére a bírálat minden hónap 15-én van, 8-tól 10 óráig történő jelentkezéssel. Természetesen ha többen jelentkeznek, a bírálat időtartama elhúzódik. (Ha a hónap 15. napja munkaszüneti napra esik, akkor az azt megelőző munkanapon bírálat.)

Fejér megye: Székesfehérvár, Tolnai u. 1., az erdőgazdaság épületében 8-tól 16 óráig, minden héten szerdán és csütörtökön.

Győr-Sopron megye: Győr-Kiskútliget, kemping.

Május és szeptember hónapokban:
hétfőtől csütörtökig 7.30-tól 15.30-ig

pénteken 7.30-tól 15-ig
szombaton 8-tól 12-ig

Az év többi időszakában:
hétfőtől csütörtökig 7.30-tól 15.30-ig

pénteken 7.30-tól 15-ig

Lehetőség van bírálatra a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Vadgazdálkodási tanszékén is (Sopron, Bajcsy-Zsilinszky u. 4.), de időpontot csak a következő számunkban tudunk közölni.

Hajdú-Bihar megye: Debreceni Agrártudományi Egyetem, Debrecen, Bószörményi u. 138. (Az Akadémia utcai felőli hátsó bejárón át.)

Június 1-jén és július 6-án (egy-egy nap) 8-tól 16 óráig.

Július 26-tól augusztus 6-ig ügyeleti beosztás, naponta.

Ezután szeptember 7-én, október 5-én, november 2-án és december 7-én, 8-tól 16 óráig.

Pest megye: minden hónap utolsó csütörtökén 8-tól 16 óráig bemutatathatók a trófeák az OTB-nél, Budapesten a Szilágyi Erzsébet fasor 8. sz. alatt.

Somogy megye: Megyei FM Hivatal, Kaposvár, Csokonai u. 3. Minden hétfőn 8-tól 16 óráig.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye:
FEFAG-székház, Nyíregyháza, Sóstói u. 61. Minden hónap utolsó péntekén, 8-tól 13 óráig.

Jász-Nagykun-Szolnok megye:
Megyeháza épülete, Szolnok, Kossuth

u. 2. alatt az FM hivatal helyiségében, minden hétfőn 14-től 16 óráig. Előzetes telefonjegyztetés után munkanapokon más megbeszélte időpontban is lehetőség van a csoportos trófeabírálatásra.

Tolna megye: IV sz. trófeabíráló bizottság, Szekszárd, Kossuth u. 32.

Június 1-jétől 15-ig:
hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig.
szombaton 8-tól 12 óráig.

Június 15-től augusztus 31-ig:
hétfőtől péntekig 8-tól 15 óráig.
szombaton 8-tól 12 óráig.

Szeptember 1-jétől október 31-ig:
hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig.
szombaton 8-tól 12 óráig.

November 1-jétől december 31-ig:
hétfőtől péntekig 8-tól 15 óráig.
szombaton 8-tól 12 óráig.

Vas megye: Vas Megyei Vadászok Szövetsége, Szombathely, Thököly u. 33.

Júniustól augusztus végéig munkanapokon 8-tól 16 óráig. Szeptemberben ugyanezen a napokon, és szombaton és vasárnap is 8-tól 12 óráig. Októbertől december végéig 8-tól 16-ig munkanapokon és szombaton 8-tól 12 óráig.

Veszprém megye: Veszprémi HM Erdőgazdaság (VERGA) Veszprém, Jutasi u. 10.

Júniustól augusztus 31-ig hétfőn és csütörtökön 8-tól 16 óráig.

Szeptember 1-jétől október 15-ig hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig.

Októbertől februárig hétfőn és csütörtökön 8-tól 16 óráig.

Zala megye: a megyében két helyen is bírálhatják a trófeákat, Keszthelyen a Helikon Hotelben és Zalaegerszegen, a megyei szövetség székházában, munkanapokon 8-tól 16 óráig.

Süle Lajos, megyei vadászati felügyelő ehelyütt kéri a vadászokat, hogy Zalaegerszegen lehetőleg pénteken jelentkezzenek.

FM-ÁLLÁSFOGLALÁS

Az FM vadászati és halászati önálló osztály állásfoglalást juttatott el szerkesztőségünkhöz a Sümeg térségében, az ötvösi erdőben felállításra kerülő emlékkő avatásról, amely egy 1991. december 5-én elejtett farkas lelövésének kíván emléket állítani.

Az állásfoglalásból kiderül, hogy a farkast lövő vadász ellen annak idején szabálysértési eljárás indult, de felmentették, mivel bizonyította jóhiszeműségét, hogy az elejtett farkast nagy testű németjuhász kutyának vélte.

Az FM álláspontja, egyezően a Természetvédelmi Hivatal szakmai koncepciójával, hogy „Magyarországon bizonyos egyedszámú nagyragadozó jelenléte, visszatelepítése kívánatos mind természetvédelmi, mind vadgazdálkodási szempontból. Más országok szakértőivel konzultálva megállapítható, hogy a nagyvadállomány a nagyragadozó jelenlétéhez jól alkalmazkodik, annak minőségét előnyösen befolyásolja.”

Mivel a farkas nem szerepel a vadászható állatfajok listáján, védett, elejtéséhez a természetvédelmi oltalom egyedi feloldása, majd a vadászati hatóság engedélye szükséges.

„Ilyen esetekben a meghívón szereplő felhívással, miszerint a rendkívüli és kiemelkedő vadászati esemény helyén állíttassék emlékkő, nem értünk egyet. Az engedély nélküli farkasejtés nem ezen események körébe sorolandó, ezért a kezdeményezéstől elhatároljuk magunkat.”

Vajai László főosztályvezető

A teljesség igénye nélkül a megyei vadászati felügyelővel, fővadászokkal beszélgetve meglehetősen sok ellentmondással terhelt kép alakult ki az idői özbakidény elejéről, annak ellenére, hogy a vegetáció késedelmé, a takarás hiánya miatt a vadászat más évekkel összehasonlítva kedvezőbb körülmények között folyt. Általános tapasztalatnak mondható, hogy mindezek ellenére – elsősorban a síkvidéki területeken – az özek „vadabbak”, nemigen tűrik a hosszan tartó távcsövezést, mekkülési távolságuk megnőtt. Ezt a hozzáértők az orvvadászattal magyarázzák, hiszen a területes vadásztársaságok hónapok óta még puskát sem emelnek a sutákra, más években erre az időszakra már megnyugszanak. „Tűz alatt” illetve gyakori zaklatással erre nincs mód, ezt az özek viselkedésükkel jelzik. A legtöbb megyében külön engedélyre kiadtak engedélyeket érett bakok elejtésére, tudomásunk szerint engedélyt nem adtak ki Bács-Kiskun és Fejér megyékben. Meglehetősen sok visszaélésről beszélnek az érintettek. Akad, aki a májusban megölt bakot csak augusztusban szeretné bírálatni, ugrásszerűen megnőtt a május első napjaiban „elgázolt” özbakok száma, és hatósági helyett többen is körállatorvosi igazolásokkal igyekeztek meggyőzni a szigorú ítéseket. Akadnak szép számmal új trükkök is, de a trófeabírálatot sem kell féltetni, hiszen a szakma művelői nem a nyeretlen kétvésekből regrutálódtak.

Nem haszontalan azonban külön is föl hívni a vadászok figyelmét, hogy a vadászjegy mellékleteként kiadott egyéni löjegyzék vezetése **kötelező és trófeás vad elejtése esetén az erre szolgáló rubrikában be kell jegyeztetni a törzskönyvi számot (sorszám) és le is kell bélyegeztetni.** Mindezek hiányában az új vadászjegy kiadása megtagadható, és amint a vadászati felügyelők többsége elmondta: élnek is ezzel a lehetőséggel.

VADÁSZATI ÖKOLÓGIA 8.

Milyen egy vadpopuláció?

Bármely vadászható vagy vadon élő, természeti környezetünk életközösségeinek tagjaként adott helyen és időben szemünk elé került állat vagy növény (de még a szabad szemmel nem látható mikroszervezetek milliói is) fajtestvéreikkel együtt egy adott élőhely ökológiai feltételrendszerét kihasználó szaporodási egységként (individuum formájában) él. Még a magányosan élő (szoliter) faj (pl. a mezei nyúl) egyedeit is egy vadászterület vagy vadgazdaság által ellenőrzött élőhely nyúlállományának

tagjaiként kell tekintenünk. Az adott helyen és időszakban az azonos fajú egyedek sokaságát populációnak nevezzük. Ha tehát magaslétszámú vagy távcsövünk segítségével szemünk elé kerül egy vad, azt nem célszerű magányosan kóborló, a fajtestvérektől elkülönült egyednek tekinteni, hanem korszerűbb azt egy azonos fajú, egymással párosodni és utódokat létrehozni képes egyed-közösség, a populáció tagjaként kezelni.

Ha egy adott vadászterület vagy vadgazdaság területén élő

vadfaj egyedeinek együtteséről (annak létszámáról vagy minőségéről) van szó, akkor is leghelyesebb egy adott ökológiai rendszer (ökoszisztéma) életközösségének tagjaként szarvas-, vadász- vagy nyúlpopulációról beszélni. Az állomány fogalmát – amit a vadászok és vadgazdák oly gyakran használnak, többnyire közigazgatási határokra belülről élő állatlétszámra gondolva – az ökológiában inkább növényvilágoknál használják.

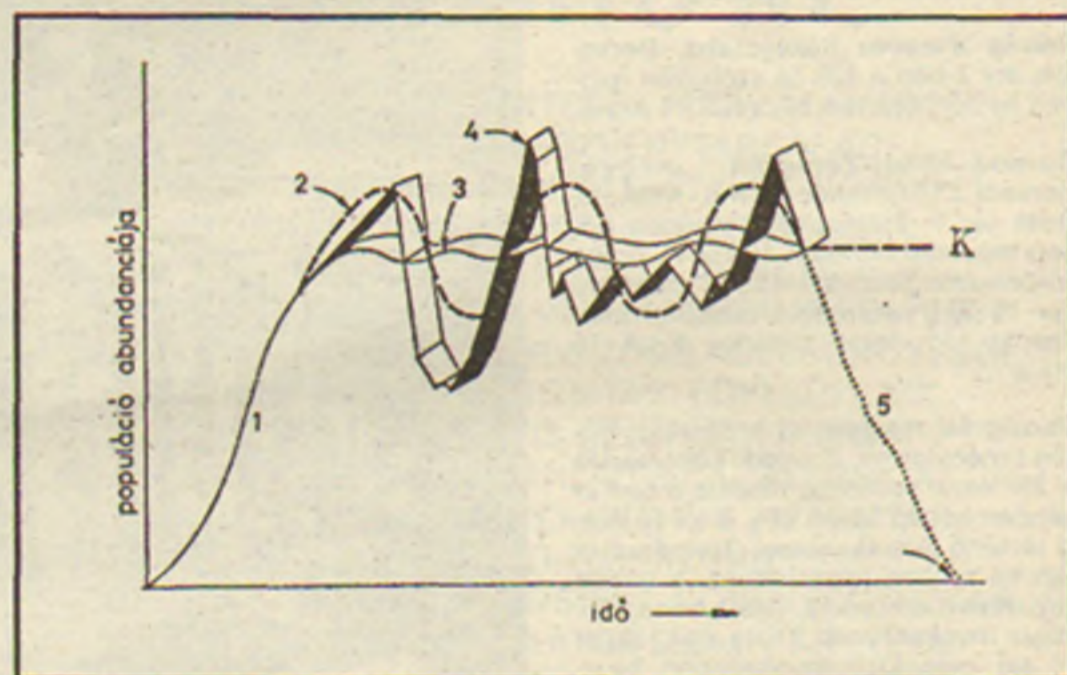
A populáció-ökológiai szemlélet erősítésére azért célszerű a vadászat

és vadgazdálkodás gyakorlatában is törekedni, mert tulajdonképpen a ránk bízott nagy- és apróvad populációinak fennmaradásáról, gondozásáról, védelméről, létszámának szabályozásáról, minőségéről a vadászoknak kell gondoskodniuk. Ez bizony nem egyszerű, hanem nagyon is összetett feladat; munkánk csak akkor lehet sikeres, ha ismerjük a ránk bízott vadpopulációt és rendszeres megfigyeléseinkkel nyomon követjük a vadpopulációink sorsát, a térben és időben bekövetkező változások irányát és mértékét.

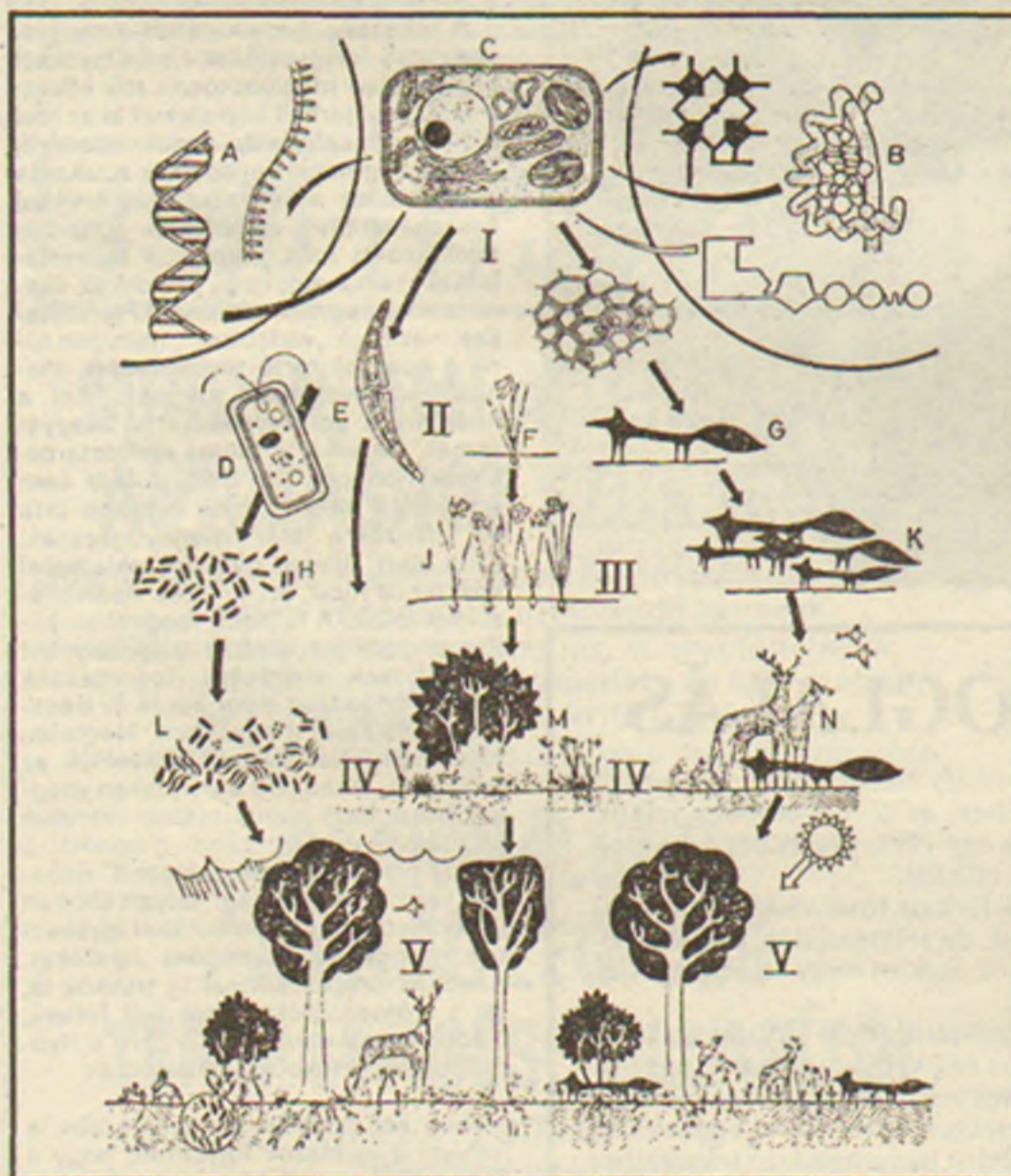
Miként lehet egy populációt megismerni?

A populáció egy adott helyen és időben együtt élő azonos fajú egyedek sokasága, de nem egyszerű halma, mert az egyedek egymáshoz kötődése és egymásra hatása következtében számos olyan, a populációra jellemző tulajdonságról beszélhetünk, amely az egyedeknél külön-külön nem vizsgálható (ezért mondja azt az ökológus, hogy a populáció az egyedek feletti szerveződési – organizációs – szint). Ilyen,

csakis a populáció egészére érvényes tulajdonságok közül a legfontosabbak: a populáció létszáma, átlagos egyedsűrűsége (abundanciája), térbeli eloszlása (diszperziója), ivararánya, kormegoszlása, egészségi állapota, öröklött és szerzett tulajdonságait egybefoglaló fogalomként a populáció konstitúciója, a viselkedéskészlete (etogramja), szaporodóképessége és halandósága (mortalitása). A felsoroltak együttesen a

2. ábra: Egy élőhelyen megtelepedő állatpopuláció egyedsűrűségének időbeli változását mutató (abundancia-dinamika) görbe vázlatos képe: a populációlétszám kezdeti növekedése (1) után kisebb-nagyobb ingadozással az egyedsűrűség egy elképzelt K átlagérték körül mozog (2, 3, 4), míg a hirtelen bekövetkező létszámcsökkenés a populáció pusztulásához vezet (5).

1. ábra: A szabad természetben egy ökológiai rendszer keretein belül az élőlényeket szerveződési (organizációs) szintekre lehet beosztani; ezek egymásra épülve és az élettelen környezetdel kölcsönhatásba lépve alkotják az ökoszisztéma bonyolult kölcsönhatásrendszerét. E lépcsőzetes (hierarchikus) szerveződésben a populáció központi helyet foglalnak el az ökológiai szemléletmódunkban.
I. a sejtes szerkezet az első szerveződési szint (ami az elemekből álló molekulák [A] bonyolult szerves vegyületekké [B] tömörülő az élet alapegységét, a sejteket [C] jelenti.
II. minden egyes élőlény, legyen az ostoros egysejtű [D], kórokozót [E], virágos növény [F] vagy soksejtű állat [G], az egyedek (individuumok) szerveződési szintjét adja.
III. az együtt élő mikroszervezetek (H), virágos növények (J) és helyváltoztatásra képes soksejtű állatok (K) egyedei populációkba szerveződnek; populációk szerveződési szintjét alkotják.
IV. egy életközösségben különböző mikroszervezetek (L), növények (M) és állatok (N) faj-populációi élnek együtt, ez az életközösség (biocénózis) az élőlények legfelső szerveződési szintje, amely az élőhely (biotop) élettelen környezetével kölcsönhatásban az ökológiai rendszert (ökoszisztémát, V) alkotja.

populáció struktúráját adják, s egyben lehetővé teszik a populáció fennmaradásához szükséges folyamatokat (funkciókat) is. Ha egy populációnál ezeket a felsorolt struktúrelemeket egy adott helyen és időszakban megismertük (ami persze nem könnyű feladat és csakis populációökológiai ismeretek birtokában, az adott populációval foglalkozó vadászok összefogásával, rendszeres és türelmes adatgyűjtéssel érhető el), akkor megkaptuk a vizsgált populáció struktúrképét. Érdemes megemlíteni az idősebb generáció azon verbális vadászainak, vadászmeisterének és vadőreinek a hozzáértő, türelmes és naplószerűen vezetett, kitartó adatgyűjtő munkáját, amely egy adott vadászterület vadpopulációinak megismerése érdekében rendkívül értékes és nélkülözhetetlen.

Egy populáció struktúrképének megismerése azonban csak a populáció jelenlegi állapotának a felméréséhez szükséges első lépés, amely az időszakonként rendszeresen megismertelt adatgyűjtés eredményeit időfüggvényesen egymás mellé illesztve a vizsgált populáció struktúrképének dinamikáját (időbeli változását) segíti nyomon kö-

vetni. És ez lehet a vadászok és vadgazdák elé kitűzhető leghasznosabb cél: a ránk bízott populáció struktúrájának és dinamikájának vizsgálata, megismerése és nyomon követése.

Nem állnánk a realitások talaján, ha azt hirdetnénk, hogy a felsorolt struktúrelemek mindegyike egyaránt nélkülözhetetlen a vadász és vadgazda számára. Kétségtelen, hogy a teljesség igénye mellett szükségszerű kompromisszumra van szükség. Így elsődlegesen a legfontosabb a populáció minőségének ellenőrzése és sorsának nyomon követése érdekében az átlagos egyedsűrűség és térbeli eloszlás, az ivararány és kormegoszlás rendszeres vizsgálata. Ha a létszámváltozás kedvezőtlen tendenciát mutat, akkor kell az oknyomozást a mortalitás vizsgálata irányában kiszélesíteni; ha pedig a vadeltartó képességet meghaladó túlszaporodás jelei mutatkoznak (pl. nagyvadászoknál a dúvadapasztás és a kóbor kutyák elleni védekezés elmulasztása miatt), akkor a minőségjavító selejtezés és dúvadapasztás irányában kell lépéseket tenni.

dr. Székely Pál

JÓ SZÓRAKOZÁST...

...széljegyzettel küldte az alábbi körlevelet egy Veszprém megyei vadásztársunk, amelyet a megyei FM hivatal küldött mintegy értelmezési segédeszközként a vadásztársasági és állami terület vezetőinek.

... Szíves tudomásukra hozzuk, hogy 1993. évben tilalmi időben az alábbi vadkilövésekre adunk lehetőséget.

Szarvas. Mivel éppen ezekben a napokban születnek a szarvasborjak (a levél kelte 1993. május 12.) a tavalyiak – általában – csapatokba verődnek, így könnyen lehet közülük a selejtes egyedeket kilőni. Ha az új borjak megszülettek, ezeknek már ünnö, illetve elsőéves bika a nevük. Csak selejt ünnö lőhető, az elsőéves bika nem! Minden vadfajnál darab számban az éves keret terhére lőhető a vad.

Dám. Tilalmi időben nem lőhető.

Őz. Csak erdőfelújításokban és erdőtelepítésekben vadászható, ahol az Erdőfelügyelőség információja szerint helyenként igen komoly erdei kárt okoznak az őzek. Itt ugyanaz a helyzet, mint a szarvasnál, a gidák most születnek, ezért az elsőéves selejt suta (tavalyi gida) lőhető. A bak ugyanis vadászható, az ellésben lévő suta természetesen nem. Májusban a betervezett golyóérett bakok 30%-a kilőhető, de csak 400 grammig. Az erőteljes, különösen nagy értékű bakokat párszázig – augusztus – meg kell hagyni, és a 70%-os golyóérett mennyiség is ekkor ejthető el.

Muflon. Tilos lőni a kóst! Már áprilisban megszülettek az új bárányok, ennek megfelelően erőteljesen szorgalmazzuk az elsőéves selejt jérék lőését. Az összes nagyvad faj közül je-

lenleg megyénkben a muflonnál legrosszabb az ivararány. Ezért megfelelő ösztönzéssel lővetni kell az elsőéves jéréket a tervek megfelelően.

Tilalmi időben csak a vadászati egység vezetőjének kijelölésével vadászhat a hivatásos, illetve a sportvadász. Azok a vadászok vehetnek részt ebben a munkában, akik évtizedek óta bebizonyították, hogy értenek a selejtezéshez és bizonyították a vadászati és vadászati kultúra terén is...

A nyeretlen elsőéves, és „selejtes” vadászoknak mindez bizonyítással föltöbb tetszik, de azoknak, akikre itt valójában gondoltak, igazán van miért fogni a fejüket. Előjáróban mind ezekről annyit, hogy a vadászati tisztelő vadász tilalmi időben nem vadász, semmiféle „ösztönzésre”. Akad erre éppen elég rabszic mindenfelé. Végére is vagy tilalmi idő van, vagy sem. Ha pedig ilyen-olyan okok miatt mégis vadászni kell, akkor azt senki ne nevezze tilalmi időnek, mert egyszerűen komolytalanná teszi az egészet. Nagy kár és arra sem itthon, sem külföldön egyetlen példát nem lehet találni, hogy vizsgázott vadászembereknek meg kell magyarázni mi ejthető el „tilalmi időben”. Szintúgy azt, hogy mikor születnek a borjak, gidák, bárányok, lévén ez a vadászvizsga anyaga, és ebben nem a hivatal dönt. Mindenesetre nagy magyar vadászaink a sírjukban forognak, féltett vadásznyelvünk ilyen kerékbe-térésein. Ép ésszel föl nem fogható, hogy ha még meg sem száradt a tinta az új rendelet aláírásán – amellyel minden hozzáértő szakember egyetért az állomány elfiatalodásának

megakadályozása érdekében – és már jönnek a kiskapuk, a külön engedélyek, a 30-70 százalék stb. Ékesszólan bizonyítva, hogy még egy időnyen belül is, egyszerűen képtelenség bármiféle rendeletet itt betartani és betartatni.

Elsőévesek az iskolapadban ülnek – és ki tudja még hol – a bikát első-, másod-, harmadfüvesnek, csaposnak, némi germanizmussal spiszernek mondjuk, teljesen függetlenül attól, hogy az „új borjak megszülettek”, vagy sem. Ezenkívül igaz vadász – bár feladata a selejtezés – megadja a vadnak a kijáró tiszteletet és nem nevezi „selejtesnek” a vadat. A tavalyi sutagida pedig ünnö, nem pedig elsőéves selejt suta, mert ilyen teremtménye az Úristennek nincsen, mint ahogyan a selejt egyéves jerke is valami új agyszülemény. Valakinek meg kell végre mondani, ki, kit, minek néz itt, hiszen ez a világon semmi jóra nem vezet, mert kölcsönössé válik, oda és vissza ugyanígy. A vadászok nagyobb részének – és minden bizonytalán ők a fontosabbak – azt sem volt könnyű „letörölni”, hogy azért nem szabad november-decemberben sutát lőni, mert összetévesztik a tarfejű bakkal. Ki gondolta volna, hogy ezt még lehet tovább is ragozni egészen addig, amíg végképp be nem „golyóznak”. Vegyük végre komolyan egymást, mert ez zsákutca. Éppolyan szakma ez, mint bármelyik más és nem kell elmagyarázni, milyen zsírral kenjük a vasreszelőt. Ha pedig csak meg akartak viccelni, elismerjük sikerült, bár szórakozhatnánk egymással jobban is.

–homonnay–

Idén nem fizetnek tagdíjat a Heves megyei vadásztársaságok

A Heves megyei Vadász Kamara május 7-ei választmányi ülésén ez volt a legfontosabb határozat, amelyet Dr. Kóházi István elnök javaslatára egyhangúlag szavaztak meg a jelenlévő vadásztársasági képviselők. Pedig a dolog nem így indult. Az elnökség beszámolóját, amely az elmúlt esztendő gazdálkodásáról szólt, türelmesen végighallgatták a választmányi tagok, majd megkezdődtek a hozzászólások, az indoklások, hogy ki, és miért nem kíván vagy tud megyei szövetségi tagdíjat fizetni. A vita akörül alakult ki, hogy igazságtalan avagy sem az eddigi rendszer fenntartása, mely szerint a vadásztársaságok a bevételeik arányában fizetik a tagdíjat. Ha ugyanis egy társaságban megnő a pénzforgalom, jogosan érezheti „büntetésnek”, ha ezzel párhuzamosan a fizetendő tagdíjának is automatikusan emelkedik az összege. Dr. Heltay István vadásztársaságának nevében azt is bejelentette, ha ezen a rendszeren nem változtatnak, kilépnek a megyei szövetségből.

Szövetségi bevételekre viszont szükség van, hogy a szervezet működtethető legyen, sőt az idei évre tervezett 1,6 millió forintot valamilyen formában össze kell szednünk – szögezte le az Elnökség. A tagdíjak elmaradnak, viszont kimondottan jól áll a megye saját vadgazdálkodási alapja, amelyen 2 millió 700 ezer forint gyűlt össze és idén csak mintegy 500 ezer forintnyújtottak be pályázatot. Sokak számára megdöbbentőnek hatott, hogy a vadgazdálkodási alap kuratóriuma ezen a közgyűlésen kért felhatalmazást a pénz lekötésére, banki kamatoztatásáról Nyilvánvalóan ez adta az ötletet, hogy ebben az évben a pénz átcsoportosításával előteremthető a szövetség működéséhez szükséges pénz, azaz ezért nem kell szövetségi tagdíjat fizetniük a vadásztársaságoknak.

Mivel másfél éve nincs se titkára, se természetvédelmi felelőse a megyei szövetségnek, ideje volt, hogy a választmány jelölő bizottságot állítson fel a tisztségviselő kiválasztására, amelyről a következő ülésen fognak a képviselők szavazni. A választmányi ülésen vette át a Nimród Érem kitüntetését Király György az Egyesült Tarnavölgye Vt. tagja.

css

Vadászpuska-tanmese

„Egyszer volt, holt nem volt, az Óperenciás-tengeren is túl, ahol a kurta farkú vadmalac túr, élt egy vadász...” – kezdeném imigyen a történetet, ha ugyan valóban meséről volna szó. A történet azonban csupán a hivatásos mesemondó szemzőgéből tűnik mesének, a főhős és sorstársai számára maga a keserű valóság.

Történt tehát, hogy alakulató, demokratizáló kis hazánkban ifjú hősünk végre elérhetőnek látta álmainak egyikét, lévén a vadász álmodozó fajta, és hosszú Canossa-járás – ORFK, Vám- és Pénzügyőrség stb. –, utazgatások és tervezgetések után, kezébe vehette az „álompuskát”, egy 222R/12 ZOLI márkájú bockbüchs formájában, rajta a 8x56-os KAHLES céltávcsővel. Határtalan örömet csak fokozta az özbakidény és a nyári vadkálhárító vadászatok eredményessége, amelynek során a vadász és puskája életre szóló, elválaszthatatlan kapcsolatba látszottak kerülni.

Jött azonban egy napon a posta, hozta az éberségéről híres hatóság figyelmeztetését, miszerint az illetékes hivatal nem bízik az „Óperenciás-tengeren túli” ország szakértőiben és hatóságiban, ahonnan a fegyver szár-

mazik. Kötelessége ezért vadászunknak fegyverét a hazai műszaki vizsgálatoknak is alávetnie. (A nem oly távoli országban ezt az eljárást T.Ü.V.-nek rövidítik.)

Ifjú vadászunk fegyelmezett állampolgár, így keresni kezdte azt a szakértőt, aki a legkedvezőbbben (ár, idő stb.) végzi el az előírt vizsgálatokat fegyverén. Tudomása szerint, a fejlődő piacgazdaság útján botladozó országunkban több ilyen szakértő is található, akik lézeres, röntgenes stb. korszerű és kíméletes vizsgálatokat is el tudják végezni, ami kell. Rövidesen meglepve tapasztalhatta, hogy ezen a téren (is) nálunk csak a legprimitívebb, ósdi, mondhatnánk barbár módszereket alkalmazó cég az úr. Terjedelmesség (?), vagy megkövült állami privilégiumai miatt, monopólium helyzetben látja el – nem kevés pénzért – a hatósági feladatokat, teljes kizárólagossággal.

Mit volt mit tenni, megbízta a legközelebbi fegyverműhelyt, mert az „illetékes hatóság” több mint száz kilométerre volt lakóhelyétől. Elküldte a műszaki vizsgára szeretve féltett, vadonatúj puskáját.

Néhány nap elteltével, a megbízott

fegyverműves által lobogtatott papírocska láttán és a mester szavai hallatán, hősünk először elvörösödött, aztán elsápadt, majd fegyverét izzadt tenyerében szorongatva, remegő térdekkal és szó nélkül fordult ki a fegyverboltból. A papír a „csodapuska” halotti bizonyítványa volt. Ez állt rajta: a fegyver selejt, a sörtes cső dudoros. A kezdeti sokkhatást kiheverve, vadászunk felkereste tapasztalt, idősebb barátait, és közösen megállapíthatták: a puska „halálát”, a csődudort és a kisagy leszakadását, bizony, csakis a többszörös túlnyomással végzett „próbálövés” okozhatták. Történetünk itt – tulajdonképpen befejezetlenül – véget ér. Ifjú hősünk dühös, tehetetlen és gyászol. Gyászolja a puskáját, pénztét, vadászati lehetőségeit. Kihez is fordulhatna, hogyan is bizonyíthatná igazát? Azt hiszem, sehogy. Kezdet újra álmodozni, kuporgatni, Canossákat járni...

És hogy mi a történet tanulsága? Az ég világon semmi, de talán, közös összefogással lehetne végre tenni valamit annak érdekében, hogy ne szaporodjanak, ne sokasodjanak hősünk sorstársai.

Végh András
Martfű

NIKE FIOCCHI

SPORTLŐSZERGYÁRTÓ KFT.

Vadászlőszerek 12-, 16-, 20-as kaliberben,
különböző sörétsúllyal, 2-4,5 sörétmérettel.

Sportlőszerek speciál és extra kivitelben.

Különleges lőszerek (fényjelző, nyomjelző,
madárriasztó, önvédelmi, ólomlövedékes).

Kispuskacéllövő lőszerek.

Polgári felhasználású pirotechnikai termékek
monstre, közepes és kerti tűzijátékok tervezése,
gyártása, szerelése, lejátszása.

Fiocchi gyártmányú vadász- és sportlőszerek.

Fiocchi gyártmányú pisztoly- és revolverlőszerek.

TERMÉKEINK AZ ALÁBBI CÍMEN RENDELHETŐK MEG:

8184 Fűzfőgyártelep Pf. 22
Tel: (80) 351-310 Telefax: (80) 351-091
1015 Budapest, Donáti u. 5/B
Tel.: (1) 201-1854 Fax: (1) 201-1881

AZ ÉRTÉKESÍTÉS NAGYKERESKEDŐINKEN KERESZTÜL TÖRTÉNIK.

Kettner Nimród
Kereskedelmi Kft.
1068 Budapest
Szalmás P. u. 4.
Tel.: 122-9830
Fax: 142-8887

Frankónia
Trófea Kft.
2100 Gödöllő
Isaszegi u.
Tel.: (36) 328, 330-291
Fax: (36) 328, 330-291

HUNO Kft.
8200 Veszprém
Brusznai Á. u. 6.
Tel.: (80) 324-834

Trófea Vadászbolt
4033 Debrecen
Budai N. A. u. 175.
Tel.: (52) 316-916
Fax: (52) 316-916

Harmónia
Vadászbolt
4032 Debrecen
Hatvani István
út 13/B
Tel.: (52) 344-111

Kátai-Pál László
Vadász-Íjász-Horgászciikk
Kereskedő
5900 Orosháza
Könd u. 44.
Tel.: (68) 311-612

PARFORCE Vadászbolt

KAHLES CÉLTÁVCSÖVEK

SÖRÉTES ÉS GOLYÓS
VADÁSZFEGYVEREK • ÖNVÉDELMI
FEGYVEREK • KERESŐ TÁVCSÖVEK •
ÍJAK • VADÁSZATI FELSZERELÉSEK •
TEREPJÁRÓKRA FELSZERELHETŐ CSÖRLŐ

Címünk: 1027 Budapest, Medve u. 38. Telefon: 202-2395

VAD ÉS VADÁSZAT

BÜKKI VADÁSZATI KFT.

3300 Eger, Szálloda u. 5. Tel.: 36/321-033, 312-622 FAX: 36/313-475

Tisztelt magyar vadászpártneink!

Ma már Magyarországon is lekötheti külföldi vadászata szervezését.
Olcsó kilövési árak – alacsony szervezési díj.

Ajánlataink:

Dél-Afrika: 4 trófeás vad kilövése után egy ötödiket ingyen kap vagy
10% árengedmény trófeás vadra.

Namibia: kedvező kilövési árak, pl. gnü 660 DM, Oryx 660 DM.

Kanada: grizzly, vastagszarvú juh, jávorszarvas.

Alaska: grizzly, jávorszarvas – programok 5500 USD-től.

Románia: szarvas, medve kedvező áron.

Oroszország: siketfajd, jávorszarvas.

KÉRJE INGYENES ÁRLISTÁNKAT ÉS TÁJÉKOZTATÓNKAT!

MEGNYÍLT

VADÁSZ-HORGÁSZ ÉS SPORTBOLT

VADÁSZFEGYVEREK, LŐSZEREK, TÁVCSÖVEK, SZERELÉKEK ÉS RUHÁZAT
LÉGPUSKÁK, HORGÁSZFELSZERELÉSEK
ETETŐANYAGOK, MINDENMŰ SPORTFELSZERELÉSEK

SPORTBOLT

7150 Bonyhád, Széchenyi tér 11. 4. számú üzlet (Polgármesteri Hivatal mellett)

SZOMBAT LÁSZLÓ

FEGYVERJAVÍTÓ

RÖVID HATÁRIDŐVEL VÁLLALJA:

vadászfegyverek és egyéb kézilőfegyverek szerkezeti javítását, céltávcső
és fegyverlámpa szerelését, farészek készítését, csőcseréjét, teljes
felújítást és vizsgáztatást.

Cím: Gödöllő, Ádám u. 35.

Félfogadás: hétfő-szerda-péntek 10-16 óráig.

AUTOPRESS

Vezérképviselő és bemutatóterem:

Balatonfüred, vasútállomás

Tel./fax: 86/343-328

KORANDO 4WD

TEREPJÁRÓK

MOTOR: 2238 ccm DÍZEL

FELSZERELTSÉG: KÖZPONTI AJTOZAR, ELEKTROMOS
ABLAKEMELŐ, LEGKONDITIONÁLÓ, SZÍNEZETT, HŐSZI-
GETELT ÜVEGEK, 4 HANGSZÓRÓS SZTÉREÓ RADIO-
MAGNÓ, METALFENYEZÉST STB.
HASZNÁLHATJA TEHERAUTONAK, SZEMÉLYAUTONAK
(4, 5, 6, 9 SZEMÉLY RÉSZERE) OTT IS, AHOL NINCS UT.
BEVEZETŐÁR: 1 449 000 Ft + ÁFA TÖL
TESZTAUTÓK: 15-20% KEDVEZMÉNNYEL

VADÁSZTERÍTÉK

A vizsály ügy kezdődött, hogy a másik visszaüött – kezdetnek a régi gyerekmesét, ha az eset nem éppen napjainkban zajlana Nógrádban, a Bercei Vadásztársaságnál, amely nemrég még a Vörös Csillag néven fényeskedett. Jogelődjét, a súlyos szabálytalanságokat óhatatlanul követő baleset miatt kellett feloszlanni, és 1989-ben „alakultak újjá”, már amennyiben akkoriban lehetett. Már ugyanaz év végén háromoldalas levélben magyarázta az akkori párttitkár-elnök, Benyó Béla, Dézsi Tamásnak, az ellenőrző bizottság elnökének máskepp gondolkodásának lényegét.

(Idézet) „...Az EB elnökétől írásban kérek elnézést, amiért felhívtam a figyelmeztetést a hiányok pótlására, hivatalos levélben tettem ugyan, de a jó szándék vezérelt ebben... Nincs tudomásom arról, hogy a fizetés „zsebből” és nem számlákon keresztül történik... csak akkor forduljon vt. elnökhöz, ha ellenőrzéseik során jogszabályt, alapszabályt, illetőleg a vt. érdekeit sértő magatartást észlel...”

A dolgok rendje ez is volna, ami pedig a „jó szándékot” illeti az elnök részéről, jött az hamarosan csőstől.

Az ominózus bili akkor borult ki, amikor Korita Mihály vadászmeister a közgyűlésen egy sor mulasztást említve vizsgálatot kért és ezért az egész vezetőség lemondott. A vadászmeister szerint az elnök több bérvadászati ajánlat közül a legkedvezőtlenebbet fogadta el: egy osztrák csoporttal kötött tartós, vagy pausál szerződést, amely ennek ellenére részletesen felsorolta mindkét fél jogait és kötelezettségeit. Ezeket később úgy tartották be, ahogy tudták. Panaszt tett továbbá arra, hogy a társaság gépkocsijának kilométerórája nem működött, használatát megtiltotta a javításig, de nem tartották be. A menetlevelek alapján külföldi vadásztatás címen csaknem háromezer kilométer mentek vele, mégis csak tizedrésze került a löjegyzekekre. Az osztrákok állatorvosi engedély nélkül vitték a vadhúst 40-60 forintos kilonkénti áron, a hivatalos 8 DM helyett, ráadásul egy muflonjerke minden fizetség nélkül „velük tartott” a csomagtartóban. A hibázás sem került a löjegyzekekre 18 alkalommal (1800 DM), a löjegyzekek nem azonosíthatók, sorszámozva sincsenek, a területen súlymérést nem végeztek, és a legtöbb sem a vadásztársaság képviselőjével, sem a vendéggel aláírva sincsen. Utólag tudta meg – és így az eredménynaplóban sem szerepelt –, hogy 1992. 07. 18-án véletlenül lőttek még egy disznót. A külföldiek ügynöke levélben panaszkolta, hogy éjszaka, lámpával lővették a vendéggel az őzbakot, napközben hajtókutyákkal „rigliztek”, de mindezeknek a beírókönyvekben nyoma sincsen. Nem tapasztalt mást Dézsi Tamás EB-elnök sem, sőt további szabálytalanságokra derült fény, egyebek között arra, hogy

a háziszabállyal ellentétben nem a társaság, hanem saját kocsival vitték be a külföldiek által elejtett vadat, és így a vt. jelentős összegektől esett el. A vendégek olyan otthonosan érezték magukat, hogy többnyire kísérő nélkül vadászgattak. Mindezeket a vadászmeister jelentette az elnöknek, de nem lett belőle semmi, így csak magának szerzett újabb ellenségeket.

Mivel a vezetőség a civakodás miatt lemondott, a választó közgyűlésen újválasztották Benyó Bélát azzal, hogy jelölje ki maga a többi tisztségviselőt, amit meg is tett. A közgyűlésen a levezető elnök külön kérés ellenére nem adta meg a szót az EB-elnöknek, aki ezek után mi más tehetett volna, a társaságot ért több mint 100 000 forintos kár miatt: feljelentést tett. Dézsi elmondása szerint Benyó Béla négyszemközt megmondta neki, hogy ha nem állítja le magát, kinyírja a társaságból, mert meg vannak még a régi jó kapcsolatok, és mehet panaszra, ahová akar. Időközben indult az APEH vizsgálata. Erre való hivatkozással a rendőrség nyomozásmegszüntető határozatot hozott. Az APEH-vizsgálat megállapított egy sor szabálytalanságot, és amint kell, kiszabott bírságot is. Részletesen elemezték a hiányosságokat, de itt elsősorban az adózás volt a lényeg, nem a tények föltárása, amely ilyen esetekben nem nélkülözi a speciális vadászati ismereteket sem.

Benyó azonban nem lenne Benyó, ha becsületének védelmére hivatkozva fegyelmet nem indított volna Korita Mihály volt vadászmeister, Dézsi Tamás ellenőrző bizottsági elnök és Somfalvi Ervin sportvadász ellen, aki EB-szaktanácsadóként került a „szórásba”. Különféle csűrések és csavarások után, másodfokon ugyanaz a közgyűlés kizárással sújtotta mindnyájukat, amelyik előző évben törekvéseik elismeréséül a vadászmeistert és az EB-elnököt pénztalamban részesítette. A legsúlyosabb fegyelmi büntetés indoka az „alaptalan vadaskodás”, amely ellen az érintettek a közelmúltban bírósághoz fordultak.

Ígéretet téve arra, hogy a másodfokú döntésig „jegeljük” az ügyet, felkerestük az önvédelemből eddig látszólag kitünőre vizsgázott elnököt, meghallgatva a másik felet is.

Őszintén szólva nem tettünk egymásra jó /benyo/mást. Néhány mondat után kiderült, hogy itt egy elkéseredett és meglehetősen öncélú presztizsharcról van szó, amelyben több a szurkoló, mint az ellendrukker. A szabályok betartása nem tetszhet egyformán mindenkinek. Arra a kérdésünkre, hogy miért lövik hajtásban a szarvast, lámpával a bakot, Benyó tanúk előtt vissza-kérdezett: – Miért, maga még nem lőtt bakot lámpával? Egyébként a civil foglalkozása iskolaigazgató-helyettes.

Ezek után bármennyire is igyekeztünk, valahogy megszakadt a fonal, nem találtunk túl sok közös témát, és magára hagytuk az elnököt a fene nagy becsület restaurációjában. A történet végtére is számunkra valójában nem erről szól, hanem sokkal inkább arról, hogy ki felügyeli ma a társaságok pénzgazdálkodását? A vadászati felügyelők kezéből mindezeket kivették, csak a szakmai felügyelet maradt, bár a határt a kettő között igazán nem húzta meg senki. Az APEH adózási szempontból vizsgál, az ellenőrző bizottság elnökét pedig – ha sokat óbriskodik – úgy ki lehet rúgni, hogy a lába nem éri a földet, akár többes számban is. A következő, bizonyára levonja majd elődje kárából a konzekvenciákat, és fékezi magát. Nem akarunk semmiféle igazságszót szerepében tetszelegni, nem is az a lényeg, kinek van itt igaza. Ezt majd kideríti a bíróság. Am minden „rendszer” különböző beépített biztosítékok védenek csak meg a teljes leégéstől, és ez ma – úgy tűnik – hiányzik. Új szabályokat, rendeleteket pedig csak akkor érdemes hozni, ha azokat betartják, megkövetelik, rendelkeznek megfelelő önkontrollal, amelynek a jövőben minden bizonnyal az eddigiekénél sokkal nagyobb szerepe lesz, vagy legalábbis kellene lennie. Most sokan kérdezhetik, miért írunk ma mindezekről, hiszen ügyis sok a támadási pont. Hát éppen azért, hogy az óhatatlan struktúraváltásnál gondoljunk mindezekre, vonjunk le a konzekvenciákat, és még idejében építsük be a „biztosítékokat”, mert csak így lesz működőképes bármilyen új rendszer.

H. Zs.

Bánkódunk és aggódunk

Igazán nem szívesen vesszük nyakunkba mások gondját-baját, akad belőlük nálunk is éppen elég. Szó nélkül azonban nem lehet elmenni egy-egy „jelenség” mellett, még akkor is, ha csak közvetett módon érint, de egyfajta üzenetértéke van.

Dr. Halász Gábor, az Erdészeti Lapok 151. oldalán a „Kisérlet a hozamszabályozásra” című cikkét az alábbiakkal kezdi: (Idézet) A márciusi számban dr. Bán István „Az 1992–2031. évi országos véghasználat-hozamszabályozás” címmel megjelent cikkében közölte néhány megjegyzést kell tennem, hogy az Erdőrendezési Szolgálatnak – e témában – folyó fejlesztési munkáról (sic!) a tisztelt olvasó teljesebb képet kapjon...”

Semmiféle szakmai vitába nem kívánunk beleszólni, de úgy gondoljuk, minden újság az olvasóknak szól, így a nyilvánosság tájékoztatását szolgálja. Kivülálló számára nem könnyű az eligazodás ezekben a kérdésekben, főként akkor nem, ha annak célja elsősorban a mai helyzetből számított jövőképe kialakítása volna, vagyis erősen sarkítva: mennyi fát lehet kivágni a jelzett időszak alatt.

Mindenki joggal hihetné, hogy ez egy olyan szakmai kérdés, amelyen meglehetősen sokszor, sokat lehetne vitatkozni. Dr. Bán és munkacsoportja az adatok alapján arra a megállapításra jutott, hogy lényegesen kevesebb a véghasználati lehetőség, mint azt eddig sokan gondolták. Ez valójában egy szűk körű szakmai vita, amelyben végül is az fog „győzni”, aki képes az ellenzőket meggyőzni. Ez volna a normális dolog.

Nem egészen így történt. Maga az eljárás és a módszer kísértetiesen „szellemidéz”. Tekintettel arra, hogy dr. Halász Gábor – vajmi kevés sikerrel – cikkében arra törekedett, hogy a tisztelt olvasó „teljesebb képet kapjon”, nem hallgathatjuk el, hogy az Erdészeti Lapokban megjelent Bán-cikk megjelenését követően, anélkül, hogy bárki bárkit, bármiről meg akart volna győzni, dr. Halász Gábor főigazgató fegyelmi eljárást rendelt el. Két tárgyalás után végül dr. Bán Istvánt felmentették, vétség hiányában. Mindezek után meglehetősen furcsa a májusi számban erről dr. Halász Gábortól azt olvasni, hogy „végtelenül sajnálom, hogy dr. Bán írása idő előtt jelent meg. Korai volt az erdőtervezési gyakorlatban még ki nem próbált módszer eredményeinek egyedi értelmezését közreadni.”

Hittük – legalábbis egy darabig –, hogy ma már nem lehet „leinteni, leállítani” a másképp gondolkodókat, mert a fegyelmi nem lehet meggyőző érv, még akkor sem, ha az ilyen módszerek a pártállamban sok évtizeden át jól beváltak. Épp ideje volna ilyenekről leszokni, persze ez nem megy mindenkinek, főként akkor nem, ha valaki annak idején az egyetlen párt titkáráként lengette a zászlót. Még szerencse, hogy végezetül az írás ezzel fejeződik be: „Egy országos prognózisról hamarosan számot adunk az Erdészeti Lapokban.” Talán nincs messze az idő, amikor számon is kéri.

homonnay

Atréti elismerés

*Alulról Irinyi Béla a Bercei Vörös Csillag
Mag Tör VT elnöke elismerem, hogy a mai
napon Pekár Istvántól, OKULÁSZ KFT ügy-
vezetőjétől 416.200 Ft, azaz negyvenöt
ezer - kétszáz forintot oltottam
Bercei, 1991. aug. 10.*

*Alulról Irinyi Béla
előadó*

*Irinyi Béla
előadó*

NAGY MAGYAR VADÁSZOK

„A vadász legfontosabb és legszentebb kötelessége a vadnak óvása. Nem a lövés biztonságáról, sem a vadnak

becserkelésében nyilvánuló ügyességéről ismerni meg az igazi vadászt, hanem arról, hogy vadját mennyire szereti, óvja és kiméli.”

(BALKAY ADOLF)

BALKAY ADOLF

(1851–1927)

Nemesváralján (Trencsén megye) született 1851. február 13-án. Középiskoláit Nagyszombatban és Esztergomban végezte, majd Pozsonyban jogot hallgatott. A természet és a vadászat iránti vonzalmát édesapjától örökölte, aki uradalmi tisztartó és szenvedélyes vadász volt. Fiát már zsenge gyermekkorától fogva a vad ismeretére valamint a vadászfegyver szakavatott kezelésére tanította. Balkay már 14 éves korában kitűnő céllövő hírében állt. 1879-ben mint tüzérhadnagy Komáromban telepedett le. Évekkel később egy nagy bérgazdaság igazgatására hívták meg, ahol alkalma nyílt a szarvas alapos tanulmányozására, amit a Vértesben, Bakonyban és Baranya megyében folytatott, illetve egészített ki. 1914-ben Budapesten telepedett le, és haláláig a vadászati szakirodalomnak és a vadászat közügyeinek szentelte életét.

Számos cikke jelent meg a szaklapokban, könyvét pedig melyet a szarvas és vadászatáról, írt a legkiválóbb szakmunkák között tartották számon. Egyik legalaposabb ismerője volt a madárvilágnak, különösen a szárnyas ragadozóknak. A magyar solymászat történetéről írt kiváló értekezését a Nimród Va-

dászújság közölte. Kitűnő állatrajzoló is volt, könyvének képeit is saját kezűleg készítette. A „HUBERTUS” Országos Vadászati Védegyelet tiszteletbeli tagja volt. 1927. március 23-án, 76 éves korában hunyt el. Halálával súlyos veszteség érte a vadászati kultúrát. A Védegy-

let és az egész vadásztársadalom tiszteletének és szeretetének köszönhetően – adományokból. – 1930. november 7-én felavatták sír-emlékét, vitéz Rozvány György alkotását, a pestszentlőrinci temetőben.

Műve: A szarvas és vadászata 1903 (Bányai József)

Irodalmi pályázat '93

A Vadászati Kulturális Egyesület, és a Magyar VADÁSZLAP második alkalommal hirdette meg irodalmi pályázatát. A pályázat célja: a vadászat, a vadászélet, a természetvédelem- és szeretet ábrázolása. A pályázaton bárki részt vehet nyomtatásban meg nem jelent művel vagy művekkel, műfaji megkötés nélkül. Elbeszélés, vers, napló, karcolat, humoreszk, stb. egyaránt beküldhető, legfeljebb 5-7 gépelt (!) oldal terjedelemben. A pályázatokat szakmai és irodalmi zsűri értékeli, a beküldött kéziratok a Magyar VADÁSZLAP birtokában maradnak. A bírálóbizottság a legjobbnak ítélt öt pályaművet 10-10 ezer forintos díjban részesíti, ugyanakkor fenntartja magának a jogot a díjak összevonására, megosztására és visszatartására. A díjazott pályaműveket – aktuálistól függően – a Magyar VADÁSZLAP hasábjain jelentetjük meg. A díjban nem részesült pályaművek közlési jogát – tiszteletdíj ellenében – a szerkesztőség fenntartja magának. A pályázat nem jelíges. A pályaműveket a Magyar VADÁSZLAP levelezési címére kell beküldeni: 1245 Budapest Pf. 1209. A beküldési határidőt meghosszabbítottuk: 1993. június 20-áig.

KORONGVADÁSZAT

A Magyar Vadászok és Természetvédők Középmagyarországi Szövetsége az OMVV Nagytényi löterén megrendezte a tavaszi korongvadász nyitóversenyét április 24-én.

A versenyen a vártnál több sportvadász és hivatásos versenyző vett részt. Az ünnepé-

lyes megnyitó során a sorolásnak megfelelően, kedvező időjárás mellett, ausztráliai rendszerben kiírt verseny kezdődött el.

A versenyzők 100 korongra, 4 pályán egyenlő arányban lőttek. Az összesítő alapján az alábbi sorrend alakult ki:

EGYÉNI EREDMÉNYEK:

1. Dobos József	100/67	szétlövés	25/21
2. Husti János	100/67	szétlövés	25/17
3. Bezzeg József	100/65	szétlövés	25/19
4. Kövér Gyula	100/65	szétlövés	25/11
5. Nagy Varga Géza	100/64		
6. Csonka Tibor	100/62		

CSAPATEREDMÉNYEK:

I. csapat: Mavad (I.)	
Dobos József	100/67
Dr. Palkovics György	100/60

Simon László	100/57
Szintai Miklós	100/44
	288

II. csapat: Szolnok megye	
Kövér Gyula	100/65
Nagy Varga Géza	100/64
Fehér József	100/51
ifj. Fehér József	100/47
	227

III. csapat: Pest megyei Szövetség	
Csonka Tibor	100/62
Szabó Zoltán	100/55
Nagy Péter	100/55
Rónai Rudolf	100/52
	224

Az egyéni győztesnek az Aranyfácán Vadász- és Horgász Áruház ajánlott fel serleget. A többi díjat Szabó Zoltán megyei vadászati főfelügyelő,

valamint Nagy Péter a VTKMSZ sportlövő bizottságának elnöke adta át.

Gál Ferenc

KÖNYVJELZŐ

ZOLTÁN JÁNOS: FORRÓ VADÁSZSZÍVVEL

STUDINKA LÁSZLÓ ÉLETREGÉNYE

A Nimród Alapítvány kiadásában látott ez év elején napvilágot a szép színes, szalonkahúzást ábrázoló borítólappal és Studinka arcképevel ellátott könyv.

A szerző kora gyermekkorától kezdve végigkíséri változatos életét a korán elhunyt nagy magyar vadásznak. „Nagy”-nak kell jellemeznünk, mert kevés olyan hivatásának élő, magával, egészségével nem sokat törődő vadász akad, mint dr. Studinka László.

Vadászati pályáján a Hanságtól kezdve Magyarország sok, vadászati szempontból jelentős táján megfordult. Legnagyobb élményt azonban a Kárpátok rengetege és az ottani vadászat jelentette számára. 1945-től, de különösen az 50-es években Studinkának nehéz idők

kellett átélnie. A folytonos mellőzés és a rengeteg hányattatás után végre a 60-as évektől kezdett sorsa jobbra fordulni. Megszervezte a lábodi vadgazdaságot, részt vett a Vadászati Világkiállítás előkészítésében, ahol nagy szakmai tudását megfelelően gyümölcsöztethette. Élete végén, már betegen, de még sikerült neki idegen tájakon is vadászni, ám sok meghívásnak már nem tudott eleget tenni. A szerző szorgalmasan felkereste Studinka ismerőseit, barátait, de elsősorban bátyját, S. Elemért, aki hűséges társa volt vadászataiban, és feljegyezve nyilatkozataikat állította össze azt a képet, amely sokoldalúan bemutatja az ornitológust, a vadgazdálkodási szakembert, a vadászíró, és nem utolsósorban az „igazi vadászt”.

STUDINKA LÁSZLÓ: ÖRÖK VADÁSZMEZŐK

VADÁSZÉLMÉNYEK A KELETI-KÁRPÁTOKBAN.
NIMRÓD ALAPÍTVÁNY KIADÁSA, BP., 1993.

A könyv eredetileg Németországban jelent meg „Ewige Jagdgründe” címmel, miután évekig porosodott szerzőjének szekrénye tetején, mert nálunk egyik kiadónak sem kellett. A németeknél komoly sikert aratott a könyv, így került végre Magyarországon is kiadásra.

Studinka sokfelé vadászott életében, sokat fáradozott a magyar vadgazdálkodás fellendítésén az ország különböző tájain, de a legszebb emlékei a Keleti-Kárpátokhoz fűzték. Itt még egész fiatalon, mint kezdő ügyvédjelölt negyedmagával bérelt egy hatalmas vadászterületet. Az itt töltött hetek, a szarvasbögés idejének izgalmas vadászatai egész életére szóló élményt jelentettek számára. A negyvenes évek elején volt vadászatukat azonban 1944 után nem folytathatták. Legutolsó otlétekor már közeledett a háború a Kárpátokhoz, őt is elszólította a behívó.

Nem csoda, hogy a legnagyobb boldogságot az jelentette neki, hogy 1972-ben vadász barátja segítségével ismét eljutott fiatal korának örök vadászmezőire.

Élmény olvasni a könyvet. Szinte magunk előtt látjuk az égbe nyúló hegycsúcsokat, amint a hajnali köd feljük száll a hűvös, párás völgyekből, mikor egyszer csak valamelyik hegyoldalon felharsan a bika érces hangja. Izgalommal várjuk, hogyan tudja a vadász meglátni, becserkelni a hön áhitott vadat, ami nem is mindig sikerül. A Kárpátokban ekkor viszonylag kevés volt a szarvas, még kevesebb az őz, de volt bőven ragadozó: farkas, medve meg hiúz. A vadászat nem volt mindig eredményes, de ez korántsem vette el Studinka kedvét. Medvét egyszer sem volt alkalma

lőni, bár egy ízben lőtt egy medvének vélt – hatalmas vadkant.

Studinka László írása nemcsak szép természetleírása, izgalmas vadászatbeszélése miatt érdemel figyelmet, hanem azért is, mert nagyon sokat tanulhatunk belőle vadról, vadászatról egyaránt.

Cs. P.

HOMO VENATOR

ÍRÁSOK A VADÁSZTÖRTÉNET
ÉS -SZOCIOLÓGIA KÖRÉBŐL

Kurt Lindner professzorral a 80-as évek elején kezdtem levelezni. Közös ismerősünk ajánlott engem Lindnernek, mint könyvgyűjtőnek figyelmébe. Neki minden európai országból voltak vadászati könyvei, csak Magyarországról nem. Elég nehéz feladatra vállalkoztam, mert kevés olyan magyar vadászati munkát találtam, amelynek idegen nyelvű összefoglalója volt.

Röviddel halála előtt személyesen is felkerestem bambergi otthonában és megcsodáltam hatalmas könyvtárát, de vadászfegyverei sem voltak megvetendő. Kurt Lindner 1906. november 27-én született a thüringiai Sonderhausenban. 1929-ben doktorált. Később sikeres vállalkozóként jelentős szerepet játszott a német ipar háború utáni fellendítésében. Mintegy 20 nagyobb munkája jelent meg a vadászat történetéből, ezen belül kultúr- és jogtörténeti vonatkozásban. Ő indította el a

HOMO VENATOR-t (A vadászó ember) 1978-ban. Az első füzetben a vadászat mibenlétének meghatározását, a másodikban a „Weidgerecht” fogalmának eredetét, történelmi fejlődését tárgyalta. A sorozat további füzeteiben javarészt az egyes német államok vadászati statisztikái láttak napvilágot, de szerepelt más téma is (például G. Kühnert: Falknerei in Afganistan [Solymászat Afganisztánban]).

Mikor nálam járt Lindner professzor, csodálkozva vette tudomásul, hogy vadászati statisztikánk, nekünk magyaroknak is van már a múlt századtól. A HOMO VENATOR természetesen úgy jelenik meg, hogy a német vadászszövetségek anyagilag támogatják. Nem ártana, ha utánoznánk a németeket ezen a téren is, megfogadva az Európához való felzárkózás manapság sokat hangoztatott jelszavát.

Dr. Csöre Pál

ALFRED BREHM ÖRÖKSÉGE

Tiszteletre méltóan nagy vállalkozásba fogott a Kassák Kiadó, amikor elhatározták, hogy teljes egészében, változatlan belső tartalommal újra megjelentetik a népszerű „nagy” Brehmet, „Az állatok világa” húszas években napvilágot látott eredeti, legteljesebb magyar kiadás tizenhét kötetét.

Ez a híres mű – Darwin könyveire hasonlóan – valósággal meghatározó jellegű alapkönyvnek, afféle mérőkövetnek számít az állattani, egyben vadászirodalomban. Napjainkban is haszonnal forgathatjuk lapjait.

Szerzője, Alfred Brehm (1829–1884) közel hat esztendeig vadászott, gyűjtött Afrikában – érdekes párhuzam Kittenberger Kálmán

életútjával – később puskával és jegyzetfüzettel bekalandozta Európa, Ázsia változatos vadvilágú tájait is. Majd 1862-ben, egy újabb Afrika-szafarin határozta el, hogy „Állatélet” címmel (a német kiadásnak ez az eredeti címe) egy könyvsorozat keretén belül, közérthető, könnyed stílussal bemutatja Földünk állatvilágát. Természetesen a létező összes állatfajhoz nem értett, nem is érthetett, ezért népszerű rendszertani bemutató jellegű könyvének gerinctelenekről szóló fejezeteinél Oscar Schmidt, és E. L. Taschenberg voltak a segítségére. A könyv végül is először füzetszerűen jelent meg 1864 és 1869 között. Két-akkorára bővített, kemény borítójú, díszes kiviteli kiadására pedig 1878-ban került sor.

Ezek után rengeteg újabb, és újabb kiadást ért meg, s csaknem minden kultúrnyelvre lefordították. A most újra kiadásra kerülő legteljesebb „magyar Brehm” hazai adatközlő szerkesztőgárdájában ott találjuk nagy zoológusainkat; dr. Lendl Adolfot – a budapesti állatkert akkori főigazgatóját –, az őslényspecialista Lambrecht Kálmánt, az ornitológus Csörgei Tituszt, a „rovarológus” dr. Dudich Endrét és másokat. Ezt a pazar könyvsorozatot bámulatosan szép, és legnagyobb részben teljesen életszerű, hiteles illusztrációk díszítik.

Természetesen a nagy műnek mára már jó néhány rendszertani adata elavult. A szerző egyes nézeteit rég megcáfolták, másokat túlhaladott a kor. De mégis, mindezek ellenére meglehetősen friss maradt, érdemes beszerezni. Kiváló olvasmány mindenki számára! A sorozat első két kötete már tavaly napvilágot látott, a harmadik pedig idén márciusban jelent meg. Tudomásom szerint közvetlenül a kiadótól is megrendelhető. Címük: Kassák kiadó, 1149 Budapest, Róna köz 7. Tel.: 221-6344.

Kovács László

MEDVEVADÁSZAT A HARGITÁN

Jelentkezés:

Sirius

TRAVEL

1067 BUDAPEST, TERÉZ KRT. 29. TEL/FAX: 112-5347

JÁTÉK

Az érdekesebb bikák már a koronát nevelik, a fiatalabbja a szárat növeli. Így szokott ez lenni június közepén. A tehenek borjaikkal járnak. Egy részük egyedül vezetgeti újszülöttjét, mások visszafogadták előző évi szaporulatukat, sőt néhányan ismét kis csapatba verődve közösen látogatják a buja legelőket.

A vadász ilyenkor sok mindenre, de legtöbbször semmire sem vadászik. A suták gidákkal járnak, a bakok későn mozdulnak csak ki nappali pihenőhelyükről, de ahova kiváltak, ott is méteres a fű, vagy embermagas az árokparton a csalán.

Ilyen gondolatokkal másztam fel Marcaliban a zuhogói magaslesre június közepének egyik szép verőfényes délutánján. A les beláthatatlan erdőszegély sűrű fűzfabokrai között áll. Előtte rétöblök részben lekaszált és renden fekvő szénával, délre felhagyott szarvaskerepes szántó, északra erdőszítésnek csúfolt gyomtömeg, melyből még a szarvasnak is csak a nyaka áll ki. Pedig a szarvas is érdekes, mert ünöselejtezési feladat is kötelezi a társaság tagjait, fejenként két darab elejtésére. Nem könnyű teljesíteni. Igaz az ünő alacsonyabb testű, rövidebb fejű és főleg kisebb fülű tehén társainál – „általában”. És ha egyedül jön, akkor mihez hasonlítsuk? Sokszor még a csapatból is nehéz kiválasztani és amikor a vadász hosszas vizsgálódás után a legcsököttebbet távcsövezi, akkor veszi észre, hogy azt sem lőheti meg, mert bikaborjú és homlokán már meredeznek a néhány centis szőrös csapkezdemények. Csak a lekaszált rétből bizhat. A rajta legelő szarvas lába közé is benézhet, mert a lelövés elbírálásához a legbiztosabb támpont a tőgy.

A szoptató tehén tőgye feltűnően jól látszik, csak annyi türelem kell hozzá, hogy a szarvas farát fordítsa a vadász felé. Persze sokszor alakra, nagyságra is biztonságosan ki lehet választani a lehető ünőt, ám amikor a megítélés kétséges, ne hazárdirozzunk. Sok gyakorlott vadász, meggondolt puskás is fogott már mellé, hát még a könnyen mutatoujjat görbítő siszerek.

Északra a gatzengerben mozdul valami. Szarvastehén, hosszú fejű, éltes korú ballag a rétszegély bokraiból az erdő felé. Mögötte mozog a fű, időnként borjának barna feje is kirajzolódik. Az anya lépegetve harap néhányat a magas növényzetből, majd eltűnnek az erdőszegély lombjai közt.

A magasles mögött száraz ág pattan. Csak nagyvad okozhat ilyen gallytörést. Disznó? Szarvas? Ismét roppan egy ág, de vízlocso-

gás is társul hozzá. Ha disznó lenne, egy fújást, csámcsogást is lehetne hallani, ez csak szarvas lehet – vélem – és óvatosan balra fordulok.

A szélső fűzbokor ágai megmozdulnak és alig 50 méterre kilép a rétre a vezértehén. Látszik rajta vezérsége, fajának gyönyörű példánya. Óvatosan körülnéz, belleszimatol a levegőbe és mindent rendben találva elindul a mező felé. 11 társa és egy csomó borjú követi. Van közöttük ünő?

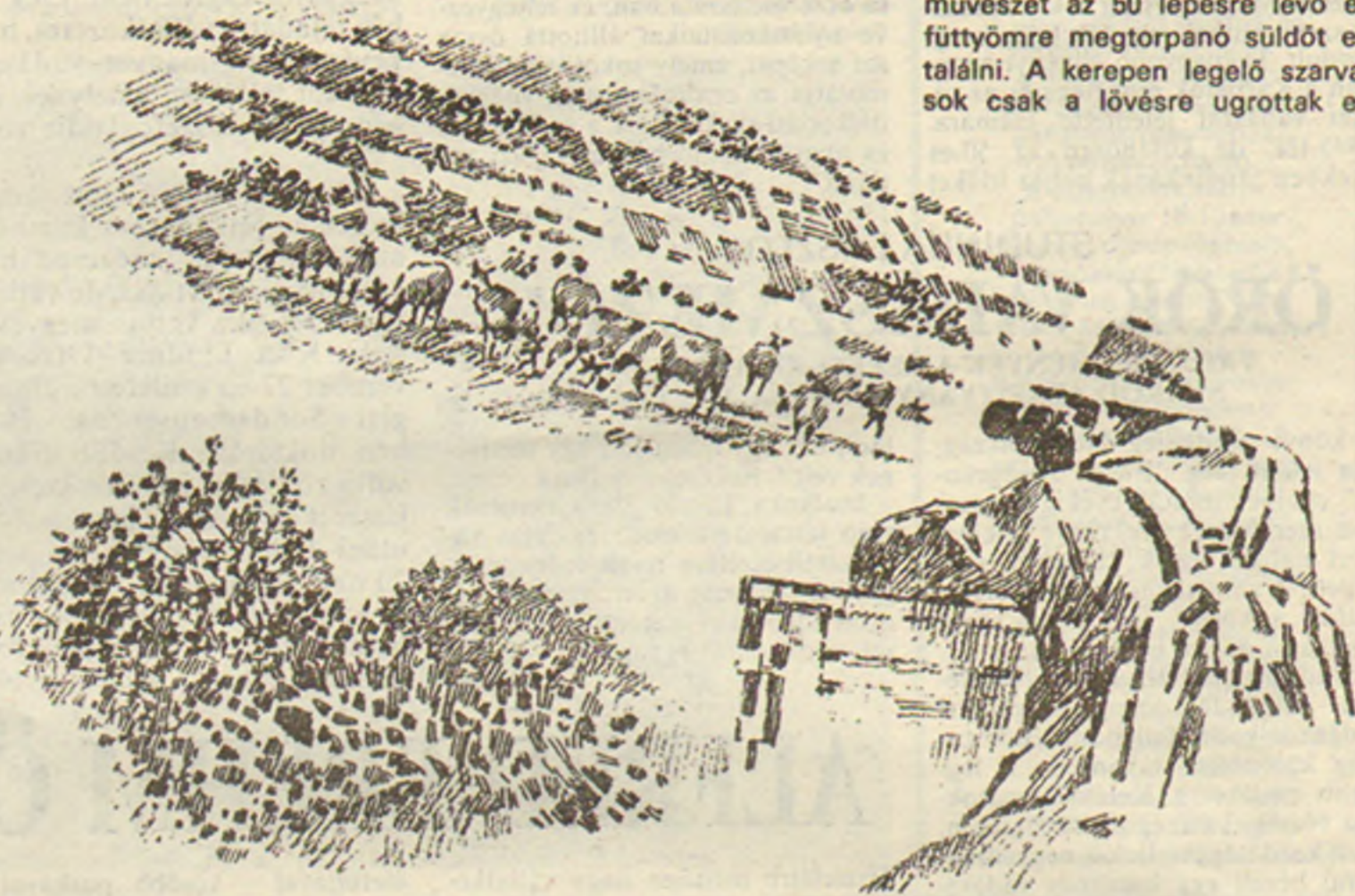
A nagyok közül egynek hüvelynyi csap meredezik a homlokán,

észre sem vették a mögöttük bőgő szarvasbika szerelmet követelő erőszakosságát. Igaz, az is csak játék, és lehet, hogy éppen a kis ravaszdival szórakozó borjacskanya anyját ostromolta a dalia. Minden állat játszik, legyen az rovar, madár, hal vagy emlős, ha örül az életnek és békében, jólétben élhet.

Játszanak a kis borjak is, de ilyen dadával? A vaddisznóknál ismert a kölcsönös malacnevelés fogalma (kollektív utódgondozás). A kocák megszoportatják egymás fiait is és amikor esti táplálkozási helyükre indulnak, egyik társuk felügyeletével visszahagyják malacsaikat.

majd vidám ugrásokkal belekapnak a renden fekvő szénába és orrukkal magasra dobálják, hogy ismét egymást dögönyözve a szürke megfutamodjon és hatalmas félkört vágta, a fekete által üzötten, eltűnjenek az erdőben.

No, ezt jól elbáméskodtam – feddem magamat –, mert a meglepő látvány élvezetében eszembe sem jutott a puskához nyúlni. Pedig mind a kettő kancsi volt. Ha visszajönnek, a kisebbiket meglövöm – határozom el – és nem hiába van ma bolondok napja, mert visszajöttek. Alig néhány perc múltával lassan ügetve igyekeznek át a kaszálón. A szürke lövésemre csak eldől. Nem volt nagy művészet az 50 lépésre lévő és füttömre megtorpanó südőt eltalálni. A kerepen legelő szarvasok csak a lövésre ugrottak el.

MIKOSOVITS LÁSZLÓ RAJZA

tehát kis bika. A negyedik a sorban gyanús. Kicsi a feje, rövidebb a füle, de félek meglőni, testnagysága alig kisebb a többinél. Hátha első borjas anya, nem merek megesküdni ünői mivoltára.

A kicsik felszabadulva az anyai figyelem alól, és nyitott szabad térségre érve, játszani kezdenek. Élvezve a szabadságot, önefeledten futkosnak, párosával, többed magukkal kergetőznek, majd ficánkolva bakot ugranak, felállva hátsó lábakra pajkosan pofozkodnak, ám mégsem minden felügyelet nélkül. Gyönyörű a látvány, amely csak ritkán adódik. Tudom, hogy a játék a jólét, a nyugalom kifejezője. Láttam már rókafiakat játszani fényes napsütésben, élveztem vadmalacok hancúrozását, szórakoztam südők kergetőzésével, gyönyörködtem szarvasborjú és Vuk fogj meg ha tudsz vetélkedésében, amikor olyan önefeledten játszottak – kölcsönösen megkergetve egymást –, hogy

A szarvasok azonban sohasem közösködnek. A csapaton belül is mindig megőrzik egymás függetlenségét. Eddig így tudtuk, íme a cáfolat.

Ám, hogy még erőteljesebb legyen a bizonyítás, az óvónéni hirtelen megtorpan és előrenyújtott nyakkal, kimerevített fülekkel a rétből déli szegélyére mered.

Az erdőben faág recsen. A borjak is mereven figyelnek. A dada furcsa hívóhangot nyög, majd lassú ügetéssel magaslesem mellett bevált az erdőbe. A nyolc borjú libasorban követi, a többi szarvas nyugodtan tovább legelészik. Az óvoda zörejei még el sem halnak, amikor az előző recsenés irányából a lekaszált rétre két tavalyi vaddisznósüldő fut ki. A nagyobb fekete, a kisebb szürke. Ugy látszik a mai este olyan bolondok napjához tartozó, mert a két disznó is fergeteges játékba kezd. Összecsapnak, nagyokat röffenne forognak egymás körül,

Szinte resteltem lövésemet. A disznó mellé érve nem érzem a zsákmányolás örömét, sokkal inkább sajnálatot, mert a puska dörrenése a természet – talán az élet – olyan pillanatait zárta le, melyek emléke a legszebbek közé raktározódik és ismétlődésük lehetetlen. Nem a südőt sajnálom, annak meglövése a vadászat rendje. A szarvasok riasztásától, megrémítésétől sem félnek, mert a mai világban egy puskadurranás nem különösebb jelenség, hisz a repülőgépek légrobbanásai, a pöfögő, durrogó, kattogó számtalan géporiás zsivalya hozzászoktatta vadjainkat a hasonló hangjelenségekhez.

Magamat sajnálom, mert ilyen természetfilmet, melyen rendező nélkül a jeleneteket maguk a szereplők élőképpen játsszák, csak a legszerencsésebb ritka pillanatok elérésével lehet átélni és lövésem a filmet szakította szét.

Pál Endre

VADÁSZOK A SAJTÓBAN

Számos hasznos tudnivaló, vadászati kuriózum látott napvilágot a sajtóban a közelmúltban. Megismerkedhettek az olvasók a Vadgazdálkodási Alap felhasználásával, a vadászati kamara céljával, feladataival, valamint egy olyan ősi hagyománnyal, mint a vadászújoncok felavatása. A helytörténeti érdekességek között olvashattak a tolcsvai tróféákról, s vendégeskedhettek a Kakashegyi Vadászházban is.

„A magyar vadgazdálkodás-vadászat az elkövetkező évtizedeket meghatározó fordulópont előtt áll. A nyilvánosságra került szakértői és laikus vélemények, állásfoglalások szinte egybehangzóan a vadászati jog birtoklásának kérdését helyezik előtérbe, ugyanakkor nem látszik körvonalazódni az a rendszer, amely a vadállomány és a földhöz kapcsolódó két alapszabványosság (mező- és erdőgazdálkodás) viszonyát a kölcsönös érdekegyeztetés és tartamosság szakmai elvei alapján határozná meg” – olvasható a **Napló Vadászati kamara** című cikkében, amely hírül adja, hogy április 30-án megalakult a Magyar Vadászati és Vadvédelmi Kamara. „Alapszabályba foglalt céljuk: a Magyarországon őshonos, valamint hazánkban rendszeresen átvonuló vadon élő állatfajok és természetes környezetük védelme. (...) Mindazon szakemberek tömörítése, akik szakmai tudásuk és emberi magatartásuk révén tenni tudnak és akarnak.”

A Vadgazdálkodási Alappal ismerteti meg olvasóit az **Észak-Magyaror-**

szág Bevételi forrás a vadászjegy címmel. „A Vadgazdálkodási Alap rendeltetése a vadon élő, vadászható állatfajok és természetes élőhelyük védelme, megőrzésének elősegítése, valamint a nemzetközi vadászati szervezetekben az állami képviselő feladatainak ellátása. A Vadgazdálkodási Alap az Országos Erdészeti Alap felhasználására meghatározott célokkal is összhangban, a természetvédelmi, valamint az erdészeti politika céljainak is megfelelően kerül felhasználásra. Az alap bevételei forrásai: a vadászjegy, a vadászati engedély díja, a tróféabírálat díja és a vadgazdálkodásról és a vadászatról szóló jogszabályi előírások megsértése miatt kiszabott vadvédelmi bírság. (...) Az alaptól teljesíthető kiadás a vadgazdálkodás fejlesztését, valamint a vad védelmét szolgáló kutatómunka és ismeretterjesztés költségeihez való hozzájárulás.”

Miklós Károly Bács-Kiskun megyei fővadással beszélgetett a **Kecskeméti Lapok** munkatársa. Mint a **Vadászavató** **vesszővel** című interjúból is kiderül: a MAVOSZ Bács-Kiskun megyei Intéző Bizottságának mára új neve van: Bács-Kiskun megyei Vadászati és Vadgazdálkodó Szervezetek Szövetsége. „Ez az új felállást is tükrözi, hiszen a vadászati szervezetek önállóak és szabadon döntenek, hogy a szövetség tagjai akarnak-e lenni vagy sem.”

– *Sokan ma is azt gondolják, hogy mint régen volt, most is úri passzió a vadászat. Csak a nagytőkék (régeb-*

ben főelvtársak) státuszszimbólumot jelentő tevékenységéről van szó.

– Azért is jó ez a beszélgetés, hogy a mendemondákat eloszlassuk. Vadászaink 60 százaléka kifejezetten fizikai dolgozó. Értelmiségi, illetve vállalkozó a többi. A régi elvtársak közül nincs senki a sorainkban. Igazán „nagykutyá” nem is volt, mert ők általában a fővárosi társaságokban voltak tagok, és csak mint vendégvadász fordultak meg az ország különböző területein. A jelenlegi vezetőkre nem jellemző, hogy felcsapnak vadásznak. Ha akad is közöttük, azok már akkor is e szenvedélynek hódoltak, mielőtt megválasztották volna őket országos vagy helyi vezetőnek, politikusnak.”

Vadászati vásárra és kiállításra invitálja olvasóit a **Békés Megyei Hírlap**. Augusztus 18. és 22. között a Gyulai vár és környéke ad otthont a bemutatónak. „Magyarország a vadászatban nagyhatalomnak számít – mondja **Juhász Gyula**, a kötegyáni vadásztársaság gazdasági felelőse. – Ennek ellenére azonban nem sok komoly vadászati kiállítást rendeztek hazánkban. Utoljára 1971-ben volt Budapesten egy vadászati világkiállítás, ami a nemzetközi vérkeringésbe kapcsolódás első lépésének tekinthető. Mi ezzel a rendezvénnyel most az akkor elkezdett utat szeretnénk folytatni. Sokan azt hiszik, a vadászat csak abból áll, hogy eldurantjuk a puskát. Hogy ez mennyire nem így van, azt is szeretnénk bebizonyítani a rendezvényünkön megforduló »kivülállóknak«.”

Dr. Pauleczki Ferenc nyugalmazott tanár tróféagyűjteményét mutatja be **Tolcsvai tróféák** címmel az **Észak-Magyarország**. „A tanár úr mindig készségesen segít a Tolcsva helytörténete után érdeklődőknek, de annak aki kíváncsi rá, tróféáinak származási helyét, az őzek, szarvasok, vadkanok elejtésének körülményeit is elmeséli. Egy ilyen jól karbantartott tróféagyűjtemény önmagában is nemes lakásdísz, az élet nyugodt, napos pillanataira emlékeztető tárgyi bizonyosság, amelyek között jó élni. (...) A legérdekesebb tróféát Tolcsván mégse a tanár úrnál láttam, hanem az iskolában. Hajdani tulajdonosa az első keresztes háborúk óta ismert, németből magyarrá lett Waldbott család egyik utolsó sarja, Waldbott Kelemen (1882–1945), aki »neves agrárpolitikus és zempléni mintagazda« volt.”

„Még egy éve sincs annak, hogy Szabó Attila és családja Pilisszentkeresztben sikeres vállalkozásba kezdett. A helyi erdészettől huzamosabb időre bérbe vette a Kakashegyi Vadászházat. (...) Az egykori erdész és vadász vendégfogadósként sem lett hűtlen korábbi szerelméhez, hiszen a vadban gazdag környékre érkező vadászokat ő kalauzolja. A vadászok után most eljött az ideje, hogy a hazai, nem vadász turisták is felfedezzék a kellemes, megnyugtató szelidségű, csöndes, pihenésre alkalmas tájat.” A **Nem csak vadászlak!** című írást a **Pest Megyei Hírlap** adta közre.

SZÁZ ÉVVEL EZELŐTT ÍRTÁK

„Minél rendszeresebbé és fejlettebbé válnak a földművelési viszonyok, annál inkább vonul vissza és gyérül a vad, annál inkább lép tehát előtérbe és fog a mezőgazdasági kultúra fejlődésével mindinkább érezhetőbbé válni annak szüksége, hogy az élelmezésre nézve egészséges tápanyagot szolgáló, s eme minőségénél fogva jövedelmi forrásul is értékesíthető vadállománynak fentartása és a földművelést nem veszélyeztető mérvben való szaporítása előmozdításuk. (...) Kétségtelen, hogy hazánkban az 1872. évi VI-ik törv. cikk rendelkezései üdvösen hatottak az eddig elhanyagolt vadászati viszonyok javítására, mindemellett a törvény fennállása óta, tíz év alatt tett tapasztalatok arról győznek meg, hogy a törvény határozatai több irányban módosítást szükségelnek. A tett tapasztalatok szerint a fennálló törvény egyik főhibája abban áll, hogy a vadászatnak az egy határbeli kisebb birtokokon és a községi birtokterületeken való gyakorlását nem szabályozta, mi számtalan visszaélésre adott alkalmat, s hogy másrészt a vadászati jog önálló gyakorolhatóságát csekélyebb terjedelmű földbirtokokhoz kötötte, semhogy arra a vadászat rendszeresen, a vadállomány tervszerű kímélésével gyakoroltathatott, s a költségbe és fáradságba kerülő vadtenyésztés eszközölthetett volna.” (1882. nov. 15.)

A LŐVADÁSZAT, VADTENYÉSZTÉS, AGARÁSZAT, HORGÁSZ- és EGYÉB ROKON SPORTNEVEK
KÖZLÖNYE
Szerkesztő és kiadója: Márkány János Ferenc.
Előfizetési ára egész évre 6 forint, félévre 3 forint.
Szerkesztőfel. helye: Budapest, Helyosztás, Nemzeti Csarnok II. em., hova a kártyák és előfizetési pénzek is küldendők.
28. sz. Budapest, 1882. október 5. III. évfolyam.

Ausztriában is panaszkodnak, mint nálunk, hogy a pór nép nem ismeri tilalmi időt, hanem minden alkalmat megragad, hogy ezen tiltott örömet élvezhesse. Ezekből a vadászoknak különös tisztelet- és örömeikre szolgál, hogy ha hírneves orvvadászokat foghatnak el s azokat a büntető bíróságnak átadhatják. Ez azonban nem könnyű dolog, mert az orvvadásznak alapos

ismerete van minden hegyi ösvényről és elbúvó zugról, a mellett bátor, cselszövő, ravasz és vakmerő. Néha egy szerencsés véletlen folytán vagy pedig azon körülményeknél fogva, hogy az orvvadász ezen tiltott szenvedélyének csillapításában annyira biztosnak véli magát, hogy minden elővigyázatot figyelmen kívül hágy, üldözőinek kezébe kerül.” (1882. dec. 25.)

VADÁSZÜDVÖZLÉS RUDOLF TRÓNÖRÖKÖSHÖZ (részlet)

Üdvözöl két haza ezernyi vadásza,
Szívükből keletkezik őszinte fohásza:
Hogy mint egyik ősd, Miksa,
hajdanában,
Sokáig vadászhasz erdők
vadászban.
Két hon vadászai üdvözölnek téged,
Ki hős kitartásról nyújtasz mintaképet
S kitartó szellemed élénk példát mutat:
Erélyes lélek mint tanulmányoz, kutat.
Két hon vadászai örömmel hallgatják,
Ha vadászélményről beszélget bölcsen szád,
Mélyen bemerülve a szép természetbe,
Tudományyal kötve vadászatot egybe.
Sok ezer emberrel imígy ismerkedel,
Együtt tanyáztatva úrral és szegénnyel,
F. I.

A FELVÉTELEKKEL AZT PRÓBÁLJUK ILLUSZTRÁLNI, HOGY AZ OPEL CAMPO VALÓBAN KÉT-HÁROM KERÉKRE ÁLLÍTHATÓ, S NEM KELL FÉLNI A BORULÁSÁTÓL.

OPEL CAMPO

Az amerikai filmekben mindig irigykedve néztem azokat az autókat, amelyek egyszerre voltak személy- és teherautók... sőt mindezek mellett terepjárónak is használhatók. Ideálisabb vadászautót nehéz lenne elképzelni, hiszen minden célnak megfelel. Ha kell, az ötszemélyes utastérben elfér az egész család, takarmányt, vadat lehet szállítani a nyitott platóján, néhány mozdulattal az egész autó négykerék-meghajtásúvá válik, s ha elakad: kapcsolhatjuk a sebességváltó felezőjét. Ezért vettük át az AGRO-PEL Kft.-től (1158 Budapest, Cservenka u. 100-102.) nagy várakozással az Opel Campot néhány napos tesztelésre, amelyet a japán Isuzu gyár alkatrészeiből a német Opel cég neve alatt állítanak össze. A japán ötletesség és a német precizitás együttese ez

a dízelautó, amelynek az adataival is érdemes megismerkedni. Az utastér négyajtós, mindkét oldalon két-két ajtóval. A motor 2499 köbcéntiméteres, 76 lóerős, azaz 56 kW-os teljesítményű, fogyasztása a tesztelés alatt 100 kilométerre 9,5 liter gázolaj volt. Ezt országúton 135 kilométeres végsebesség, városi csúcsgalamban történő dőcögés és tereppályán – a Pilis hegy-völgyeiben összesítve mértük. Nyilván a helyszűke a magyarázata, hogy csak 53 literes az üzemanyagtankja, ezért meglehetősen gyakran kell a kocsit tankolni. A hossza 4920 cm, szélessége 1690 cm, 6,4 méteres a fordulóköre. Figyelemre méltó a 62 százalékos kapaszkodóképessége, de üres platóval is ilyenkor be kellett már kapcsolnunk a felezőjét. A plató nem túl nagy, mérete 1510 x 1530 centiméter. A

lejtőszög elől 41 fokos, hátul 29 fokos, a felhajtó (rámpa) szög 27 fok, az oldaldőlési szög 47 fok. Nos, ez utóbbit több helyen is kipróbáltuk, az Opel Campóban nem érezhető a felborulás veszélye még akkor sem, ha valamelyik kerék a levegőben pörög.

A nálunk lévő tesztautónak még nem volt szervókormányja, az importőr tájékoztatása szerint már ez is szériatartozék, amire szükség is van, mert különben lehet birkózni a „géppel”. A kocsi vezetése menet közben kényelmes, a műszerek jól láthatóak, a sebességváltók kézreesnek. Tagadhatatlanul mutatós az autó megjelenése, csillognak-villognak a keréktárcsák, a nap is „hasra esik” a dukkózástól... néhány apróbb extra beszerelésével ez még fokozható, és vadászati célra praktikusabbá tehető. Gondol-

junk elsősorban a lámpákat és a metalfényezésű karosszériát védő gallyterelő rácsra és a rakfelület lefedésére.

Csalódást egyetlen dolog okozott, meglehetősen kemény a kocsi rugózása, mentségére legyen mondva, hogy végig terhelés nélkül próbáltuk... és így nem győződhattünk meg a terheléstől függő fékerelosztás működéséről.

Az Opel Campót – akinek van rá másfél milliója – első helyen a vadásztársaságoknak, a hivatásos vadászoknak ajánljuk. Értesülésünk szerint, mivel az autó haszonjárműnek van vizsgáztatva, az ÁFA visszaigényelhető, és az AGRO-PEL Kft. a vételárból leszámítja a használt UAZ gépkocsi átadásának árát.

csekő

FOTÓK: POLSTER GABRIELLA

EGY-EGY PATAK NEM AKADÁLY, MÉG AKKOR SEM, HA CSAK A HÁTSÓ KERÉK VANNAK MEGHAJTVA.

A FELEZŐT ÉRDEMES ÚGY KIKAPCSOLNI, HOGY KICSIT VISSZAGURULUNK VAGY HÁTRAMENETBE KAPCSOLUNK.

A madarak kőszegi doktora

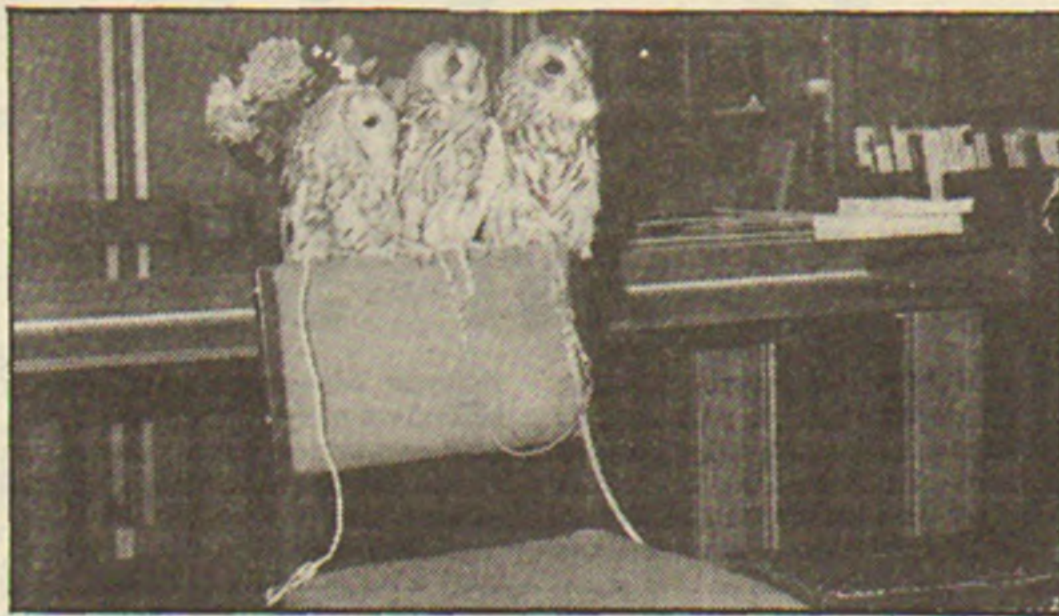
Él egy ember Magyarországon, Kámán István, akinek Kőszegen madárkórháza van. Ragadozó madarakat, sérült, beteg állatokat gyógyít.

A különös „doktor” nem volt soha orvos, gépkocsi-vezetőként dolgozott a kőszegi mentőállomáson. Az állatok gyógyítását tekinti hivatásának. Így vall munkájáról: – Gyermekkorom óta szeretem az állatokat, madarakat. Mikor tapasztaltam, hogy a madaraknak nincs orvosuk, elkezdtem tanulni. Külföldi szakkönyvekből is bővítettem ismereteimet. Aztán fogtam hozzá a gyógyításhoz. Az állatkórház több mint másfél évtizede működik a családi kasszából.

Ha a vadon élő állatok megsérülnek, akkor már nincs, aki bekötözne sebeiket, gondozná, táplálná őket. Azért alapítottam e kórházat, hogyha bárki sérült madarat talál, legyen hová eljuttatnia. A madár nem tud segítségért kiabálni. Nekünk kell észrevenni, hogy segítségre van szüksége. A hozzám eljuttatott beteg madarakon igyekszem segíteni. Amikor meggyógyult a kis állatka, szívesen súgnám a fülébe, hogy megmenekültél, visszakaptad az egészségedet, visszarepülhetsz a természetbe a társaidhoz.

A madarak doktora naplót vezet minden betegségről, a műtétekről, a kezelés módjáról. Szeretettel emlékezik vissza néhány érdekesebb esetre.

– A macskabaglyot autó ütötte el, nekivágódott a kocsis szélvédőjének. Éjszaka hozták el hozzám Veszprémből. Alig volt benne élet. Szinte minden porcikáját össze kellett volna rakni. Értelmetlennek láttam,

hogy foglalkozzam vele, de egyszer csak kinyitotta a szemét. Bánatosan, könyörögve nézett rám. Elaltattam, a vérzést elállítottam. Törött végtagjait sinbe tettem. Hónapokon át ettettem, a húst csipesszel adogattam neki. Szépen rendbe jött, de rosszul lát. Így nem engedhetem szabadon, mert a természetben már nem tudna megélni egyedül.

Másik esetben egy gólyapár tíznapos fiókái maradtak árván, amikor a gólyapapát elütötte egy autó. Létrákat vittek a falubeliek, egy villanyvezeték ment fel a fészekhez. Óvatosan emelte ki és rakta a fiókákat a kosárba, és hozzám kerültek.

Néhány nap múlva ismét baj történt. A villanyvezeték től kigyulladt egy gólyafészek. A kiscsókákért elmentem. Elhoztam őket a többiek mellé. Így lett hat kis védencem. Éjjelente meleg vizes palackokat raktam alájuk, hogy pótoljam az anyjuk melegét. Ettettem, gyógyítottam a kis gólyákat, másfél hónap múlva

hőfőhér tollú gólyákká fejlődtek. Ekkor vittem ki őket a kőszegi rétre, ahol ismerkedhettek a többiekkel, akik aztán nemskóra elvitték őket a messzi Afrikába.

Kedves kis özike is van a madárkórházban. Különleges esetnek számít. Amikor elhozták hozzám, nem tudott lábra állni. Ki volt száradva. Mesterségesen kellett táplálnom. Vitaminkúrát állítottam neki össze. Azt hiszem, végleg búcsút kell mondania a természetes környezetének, az erdőnek, mert annyira szelíd, hogyha embert lát, azonnal odafut hozzá. Emberi gondoskodás nélkül már nem tudna megélni.

Kámán István mindig szívesen fogadja és kíséri végig látványos birtalmában a gyerekeket is.

Nagyon szeretné, ha a madárvédelemben és a gyógyításban követői egyre többen akadnának az ország más tájain is.

Domonkos János

MARHA-LEVELEK

Az 1993. évi XVI. törvény módosította az állategészségügyről szóló 1981. évi 3. törvényerejű rendeletet. A módosítás lényege abban áll, hogy az állattartó – külön jogszabályban meghatározott esetekben – a ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly, sertés, juh, kecske, valamint zárt körülmények között tenyésztett vadon élő, hasított körmű haszonállatok (pl. vaddisznó, dämvad, őz, szarvas, mullon) részére az állat tulajdonjogának és állategészségügyi forgalomképességének igazolására köteles marhalevelet váltani. A marhalevel-váltásért, annak kezeléséért 50–300 Ft közötti, zömében 200 és 300 Ft díjat kell fizetni, amely a települési önkormányzat saját bevétele. Sok vadgazda tart lovat, sokféle működik vadaskert, tehát indokolt a figyelemfelhívás. A részletszabályozás a kormány 48/1993. (III. 24.) Korm. rendeletében található. Az új szabályokat 1993. május 24-től kezdődően kell alkalmazni. Az állattartó ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly állataira, ha azok az egy hónapos életkorukat betöltötték, köteles marhalevelet váltani. Sertés, juh, kecske és a felsorolt vadon élő állatok esetében akkor keletkezik a kötelezettség, ha állatvásárra, -kiállításra, díjazásra, más község területén legeltetésre, más község területén lévő tartási helyre hajtják, szállítják. Az állatok tulajdonjoga ítélet, öröklés, hagyomány útján megszerzése, a tulajdonjog átruházása, közforgaszásra, közvágóhídon magánforgaszásra levágatás is kötelezettséget keletkeztet.

Ma még csak sejteni lehet, hogy az eljárás az állattartónak nem lesz nagy öröm. Nyilván az eljárás talán legfontosabb lényegi elemével indul, a kérelmező átutalási postautalványt kap a jegyző hivatalában, elmegy a postára, befizeti a díjat, visszamegy a jegyzőhöz. Bemutatja a befizetés igazolását, igazolást a tulajdonjogról. Utóbbi hiányában megteszi a saját nyilatkozata is. Ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly esetében bemutatja a tartós megjelölés alkalmazására jogosulttól előre beszerzett igazolását, jegyzőkönyvet ír alá a tartós megjelölésről, máris jöhet a marhalevel-kiállítás, kezelése.

Egy régi, 1976-ban megszüntetett jogintézmény újbóli bevezetésének indokai között a tulajdonjog igazolása szerepel, de nem minden állat, nem mindenkor marhalevel-köteles, az adatok bementésre is a marhalevelre kerülhetnek. Indok az állategészségügy érdeke, de az állategészségügyi igazolás is csak a marhalevel-köteles állatokra vonatkozik, az „irányítathóságot” bizonyító igazolás nem az adott állat egészségügyi állapotát igazolja, hanem azt a tényt, hogy az igazolás időpontjában az adott településen fertőző állatmegbetegedés nem fordult elő.

Az igazi indokokat alighanem akkor találjuk meg, ha számításra vesszük. Egy év alatt hány marhalevel-kiállítás, -kezelés történt, mennyi az ebből eredő önkormányzati bevétel. Mennyi az egy aktusra fordítandó ügyintézői munkaidő-szükséglet, az összes marhalevel-kiállítás, -kezelés hány ügyintéző teljes munkaidejét tölti ki, mennyi a munkabérük, s annak vonzata. Az önkormányzati bevétel és a számított költsége különbözete nem lesz elhanyagolható.

Adódik a kérdés: ez egy új adó?
dr. Kerényi Mihály

GYAKORLATI TANÁCSOK 2.

Mottó: ijjal vadászni csak érvényes vadászcijeggyel, a vadászatra jogosított hozzájárulásával, a 8/1993. FM sz. rendeletben foglaltak szerint lehet.

Az elmúlt havi számban néhány, a lövést megelőző tudnivalókat foglaltam össze. Ez alkalommal magával a lövéssel foglalkozom.

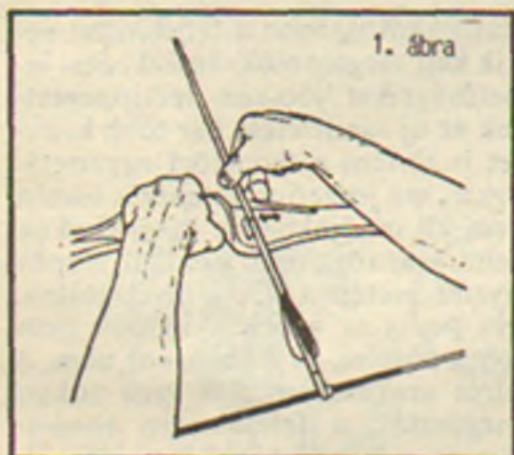
Ha az ijjat már stabilan meg tudjuk tartani és meghatároztuk a számunkra legkedvezőbb fix pontot az arcunkon, akkor kerülhet sor a lövésre.

A nyilvesszót felhelyezzük az idegre úgy, hogy az ijjat megdöntjük. A nyilvesszón a vezértoll (mely általában más színű) vízszintesen álljon (lásd 1. ábra). Az ideget húzó ujjak elhelyezkedése a 2. ábrán látható.

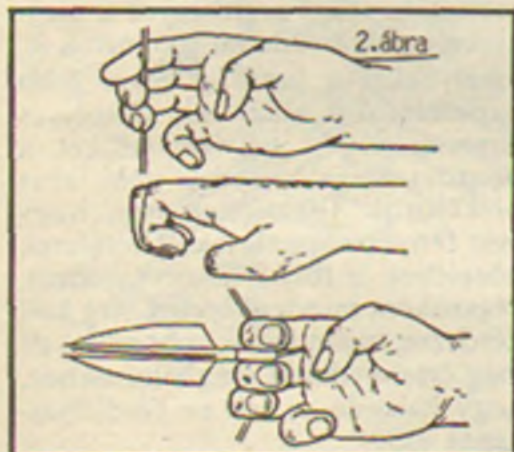
Figyelem! Az idegnek kicsivel az ujjhajlat előtt kell feküdnie. A terhelésnek a három ujjunkra egyenletesen kell eloszlania. Az ideget százugig vagy pofacsontig húzzuk (lásd 3. ábra). Támasztó karunkat, mely az ijjat fogja, arcmagasságig emeljük.

Oldás: a kar a húzás irányába hátra mozdul, az ujjak kinyílnak (4., 5. ábra), a testhelyzet a nyilvessző becsapódásáig változatlan marad.

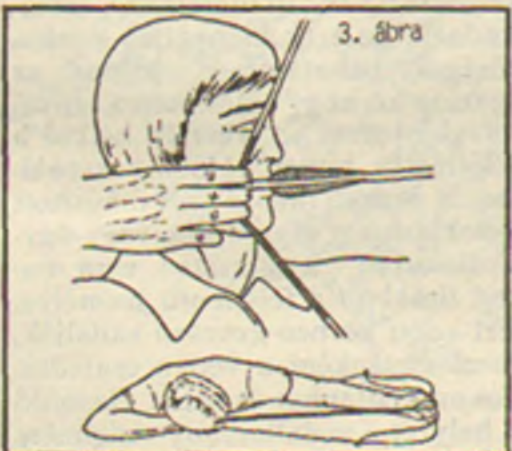
Ruthardt Sándor
íjkesztő

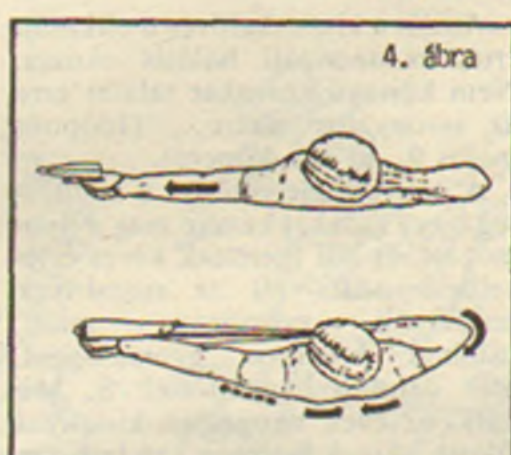
1. ábra

2. ábra

3. ábra

4. ábra

5. ábra

VÁM '91 HELYETT VÁM '93

Legalábbis részünkről várható volt, hogy a májusi özbakidény alaposan felborzolja a kedélyeket. Eppen ezért áprilisi számunkban kértük a T. Hivatalt, ismertesse álláspontját, mintegy segítségül, mert a lapban megjelent „hivatalos” állásponttal ellentétes értelmű leveleket és híreket hozott a posta.

Mindent megpróbáltunk és naponta hívtuk az arra illetékeseket, de lapzártáig – május 28-ig – a legkülönbözőbb ígéretések ellenére sem sikerült megkapnunk az állásfoglalást. Bár igazán nem tartjuk magunkat hozzáértőknek, éppen ezért kértük a VPOP adó és jövedékfőosztályának cikkét. Ennek ellenére kísérletet teszünk a vita lényegének „megfejtésére”. A gondot az okozza, hogy a trófeák kivitelénél ki kell-e tölteni az úgynevezett VÁM '91 okmányt, vagy sem. Vagyis a trófea – amely végsősoron az elszámolás alapja – export, vagy sem. Így azután egyik helyen kérték, másutt nem, és ez a bizonytalanság a határon később iszonyú kalamajkákat okozott. Egy bizonyos: a hivatalos állásfoglalást fogjuk közölni, amint megkapjuk.

Addig azonban közlünk néhány levélrészletet egy vadászatszervező iroda visszajelzéseiből:

....Több mint másfél évtizede járok Magyarországra vadászni, de az idén a határon olyan tortúrának lettem – társaimmal együtt kiteve, amelyet nem tudok másnak nevezni, mint zaklatásnak és szándékos kitolásnak. Szavakkal ki sem fejezhető, amit a magyar vámosok megengednek maguknak...

....Több mint kétórás várakozás után ide-oda küldözgettek, majd kifizettettek velem 1100 forintot, de nem tudom mire? Ezután aláírást követelték egy olyan vámományra, amelynek szövegét megérteni nem tudtam. Csak ezután engedtek el...

(Az iroda a panaszt kivizsgálta és minden papír megvolt, még az ominózus VÁM 91 is.)....az Önök által megcímzett és felbélyegzett borítékra nem tartottak igényt. A vámos morózusan közölte, hogy ő nem postás, hanem vámos... (Az irodák könnyítésül, megcímezve és felbélyegezve adják a vendégeknek, hogy mentesítsék őket a VÁM 91 visszaküldésének terheitől.)

....a magyar határ csődjét az összes német vadászlapban közölni fogom. Több régóta visszajáró vadásztársammal megbeszéltem az eseményeket és abban maradtunk, hogy számunkra ez volt az utolsó

vadászat Magyarországon. Engem különösen mélyen lesújt ez a dolog, mert én szeretem ezt az országot, az itt élő embereket, és eddig felejthetetlen élményeim voltak...

....Ép ésszel fel nem fogható, hogy a magyar föld termékét, a kemény pénzzel általunk megvásárolt trófeákat semmibe veszik, pillantásra sem méltatják, ráadásul ilyen hártortúrának vagyunk kiteve...

....Az Önök által átadott VÁM 91 nyomtatvány, amelyet rendelkezésemre bocsátottak, nem volt szükséges. Azt mondták: a lebélyegzett számla elegendő...

Egy másik esetben Németországból visszajött 4 db VÁM 91, a határállomás állatorvosának pecsétjével. Fogalmuk sem volt az új rendelkezésről. Természetesen a legtöbb iroda azonnal telefonáltni kezdett, ahová csak tudott, de majd mindenütt egymásnak ellentmondó információkat kaptak, és ezeket „cserélgették” egymás között. Egyelőre – helyhiány miatt – ennyit.

Véleményünk szerint – ha az idegenforgalom fontos – és miért ne lenne az – így nem lehet „viselkedni”. A fizető vendég tökéletes kiszolgálásában a vadászházi gondnoknak, fogatosnak, hivatásos vadásznak, vadászatszervező irodai

dolgozónak ugyanolyan fontos szerepe van mint a vámosnak. Velük találkozunk a hozzánk érkező először és utoljára is. Akarva, akaratlanul részei egy üzleti vállalkozásnak, amelyet Magyarországnak hívnak. Kivétel nélkül mindannyian beletartozunk abba a képbe, amely rólunk kialakul, és nem kell külön ecsetelni, hogy mennyire nem mindegy, milyen az. Így ugyanis ha a lelkiüket kiteszik is a közvetlen résztvevők egy-egy ilyen tortúra – amely némi előgondolkodással simán megelőzhető – elveszi a kedvét a beérkező turistáknak, amelyből a vadászok anyagilag igen jelentős részarányt képviselnek.

Nem személyeskedni akarunk, felelősöket, bűnbakokat keresni, hanem sürgős egyértelmű változásokat várunk az információáramlásban éppúgy, mint mentalitásban, gondolkodásmódban. Van most idő levonni a konzekvenciákat, és felkészülni az újabb „rohamra”, amely rövidesen bekövetkezik. Gondoljunk csak arra, hogy akár egyetlen vendég elvesztése is igen nagy veszteség. Bőségesen akad kínálat szerte a világon, és kiharcolt presztizsünk mulékony, mint a nyári zápor.

-H-

Ismét halálos áldozata van az orvvadászatnak

A szemet, szívet gyönyörködítő, verőfényes májusi vasárnap délelőtt a 16 éves Iván Attila és két évvel fiatalabb öccse nagyapjukhoz indultak, csak úgy gyalogosan. Útjuk egy hatalmas, zölden ringó rozstábla mellett vezetett el, ahonnan felugrott egy őz, és rövid vágta után eltűnt a rozsbán. A két gyerek nem sokkal tíz óra után, amikor már a harmat is felszáradt, kíváncsiságból a jól látható nyomába eredt; hová is bújhatott az őzike. Már jól benne jártak a rozsbán, amikor egy lassan érkező személyautóra lettek figyelmesek, és – biztos, ami biztos – lehúzódtak, mert az autó megállt a tábla szélén. Egy darabig bújtak, majd a nagyobbik fiú, Attila, kilesett lassan felemelkedve. Abban a pillanatban lövés csattant és a fiú összeesett. Öccse kétségbeesetten rázogatta, majd felugrott és a kocsira felkiáltott: – Bácsi! Meglőtte a bátyámat, segítsen, vigyük azonnal orvoshoz... A titokzatos ismeretlen azonban se szó, se beszéd, beugrott a kocsiba, és elporzott az úton.

Attilát a kispuskalövés mellkasán érte, és azonnali halálát okozta. Nem könnyű szavakat találni erre az iszonyatos esetre... (Időpont május 9., 10 óra 45 perc).

A telefonbejelentésre a rendőrség nagy erővel kezdte meg a nyomozást, és bár igencsak kevés értékelhető adat volt az események rendkívüli gyorsasága miatt, valóban bravúros gyorsasággal, már délután begyűjtötték S. Mihály, 62 éves, nyugdíjas, kiskőrösi lakost, akinek Borotán van tanyája, és alaposan gyanúsítható a tett elkövetésével. A házkutatás során több olyan eszközt is lefoglaltak, amelynek az orvvadászathoz köze lehetett. Az elkövetőnek fegyvertartási engedélye nem volt, az ominózus kispuskán kívül több átalakított fegyvert találtak a lakásán, a hozzátartozó nagy mennyiségű tölténnyel együtt.

A történetekről a Kecskeméti megyei Rendőrfőkapitányság 14-én tartott hivatalos sajtótájékoztatót, amelyen bejelentették, hogy bár még részletkérdésekben folyik a

nyomozás, rövidesen vádemelési javaslatlaltal az ügyet átadják az ügyészségnek. A gyanúsított előzetes letartóztatásban van.

A Vadászlap kérdéseire a kapitányság illetékesei elmondták, hogy az egyre terjedő orvvadászat, engedély nélküli fegyvertartás veszélyessége igen nagy, de az ilyen esetek felderítése nem könnyű feladat. Az illegális fegyvertartók tevékenységüket – természetesen – titokban tartják, csak igen szűk kör tud róla. Mindezekről függetlenül minden feljelentésnek utánajárnak, intézkednek, de ezek hiányában a lehetőségek behatároltak. Sajnos az igazság az, hogy különösen a tanya világban nem jár veszély nélkül a feljelentés, hiszen később bosszúállással járhat. Mivel a gyanúsított betekintethet – vagy maga, vagy ügyvédje útján – a vádiratba, nem marad titokban a feljelentő személye. Ezt adott körben kevesen vállalják, mert esetenként a vétlen családtagokon csattanhat az ostor. Hasonló a helyzet a vadállomány védelmére esküt tett vadőrökkel, hivatásos va-

dászokkal is, mert a feljelentést nekik kell megtenniük. Intézkedési lehetőségeiket jócskán lecsökkentették az új rendeletek, bár több kísérlet is történt a tárcaközi egyeztetésekre, ma jószerint tettenérés esetén sem áll módjukban a bizonyítékok feltárása, rögzítése, például alapos gyanú esetén a kocsit átvizsgálása. Ha pedig ez nincsen, később nem lehet pótolni, és ha máskor nem, a bírói szakaszban már igen sokan megúszták a felelősségre vonást. Amint a rendőrség képviselői elmondták, sokat segíthetnek a megalkult polgárvédelmi csoportok is, amelyekkel a hatóság egyre jobb kapcsolatokat alakít ki, személyes ismeretségüket, helyismeretüket a bűnözés megelőzésében nem lehet nélkülözni. Tekintettel arra, hogy már fényes nappal, lakott területek közelében is folyik az orvvadászat, végszóként mindenképpen meg kell kérdezni, vajon hány embernek kell még értelmetlenül meghalni ahhoz, hogy hasonló esetek ne fordulhassanak elő?

-h-y-

VADÁSZHUMOR

- HOL MARADHATTAK EL EZEK
A FRÁNYA KÖLYKÖK ?

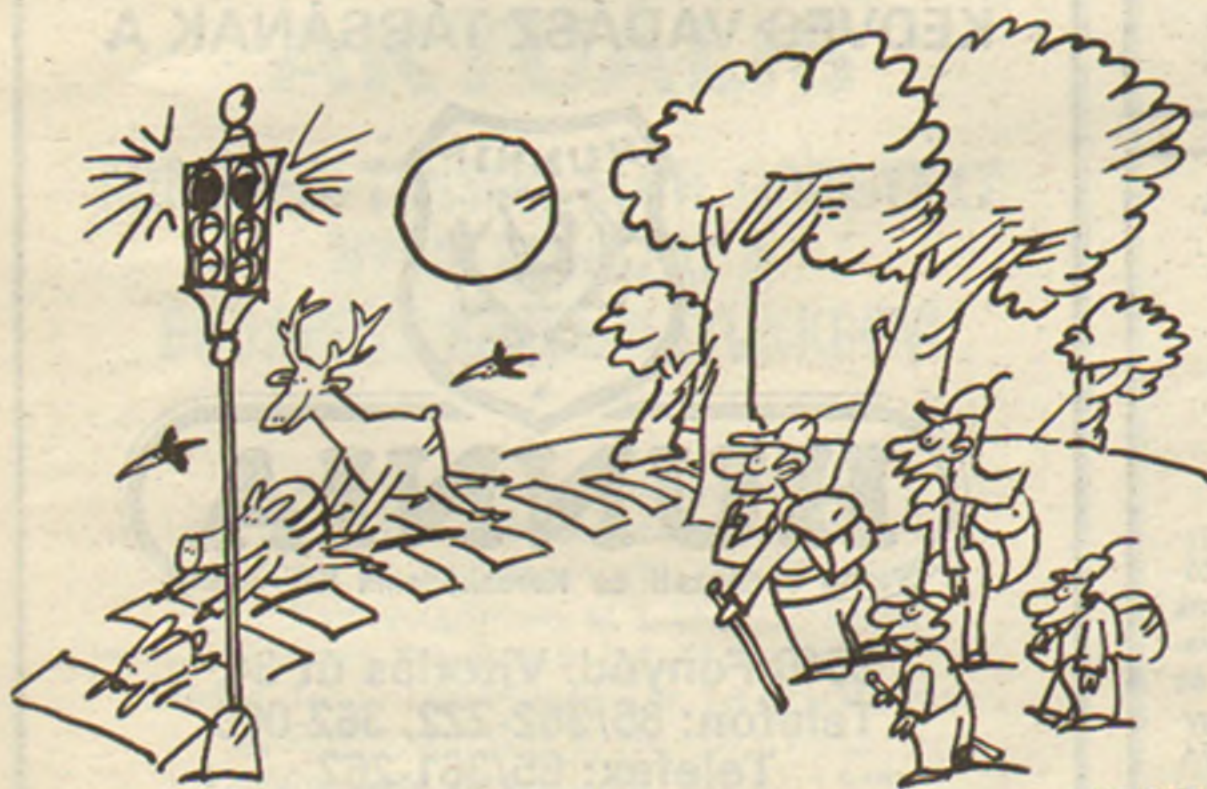
ÖNVÉDELEM

PIHÁNY
- MOST PEDIG AZONNAL LEÖVÖD
EZT A VADDISZNÓT!

- NO?! ÁLL AZ ALKU PASTÁS?

KELEHEN Kaptólövés

KELEHEN

MENNYI A VAGYONA?

- nyilvántartva - jelenlegi értéken - piaci forgalmi értéken
Ha ez idáig nem tudta, most saját és vadásztársasága érdekében tudnia kell!

A HUBERTUS BT. ÚJ SZOLGÁLTATÁSA!

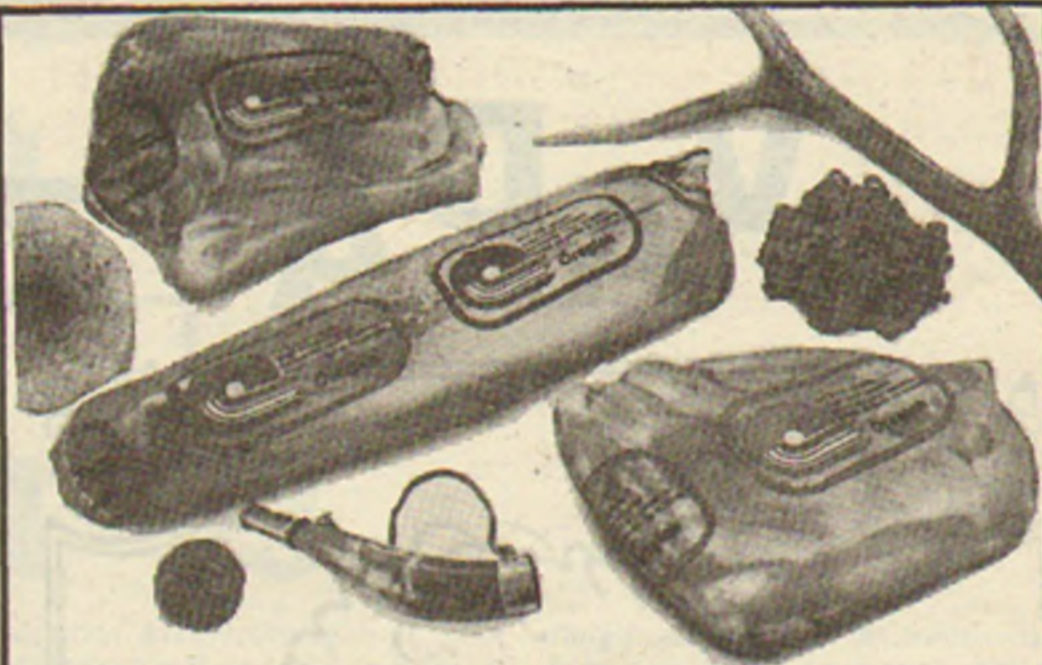
Vállaljuk a társaságok teljes körű vagyonértékelését:

- épületek, építmények, gépek, műszaki berendezések, tárgyi eszköznek minősülő felszerelési tárgyak, valamint nagyvadállomány korrekt becslése helikopterrel.

HOGY A LESRŐL NE CSAK LESSEN, DE MÉG LŐHESSEN IS! FELKÉSZÜLTEN VÁRJA A JÖVŐ VÁLTOZÁSAIT?!

Cimünk: 1054 Budapest, Nádor u. 34.
Telefon: 111-9608. Tel./Fax: 131-4790

**AKÁR MOST VESZ,
AKÁR ELAD,
VADHÚS ÜGYBEN
CSAK**

ÖREGLAK

8697 ÖREGLAK, TELEFON: 85-330-845, TELEX: 13-452

A DEBRECENI TRÓFEA NAGYKER AJÁNLATAI:

„DUBLÉ”

Vadászbolt

4033 Debrecen, Budai Nagy Antal u. 175.
Telefon-Telefax: 06-52-316-916

TRÓFEA Vadász- és Iparcikkbolt
4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 3.
Telefon: 06-42-315-789

TRÓFEA Nagykereskedés
4033 Debrecen, Budai Nagy Antal u. 175.
Telefon-Telefax: 06-52-316-916

DIANA

Kereskedelmi és Szolgáltató Szövetkezet

DIANA TRADE KFT.

CSAK NÁLUNK:

Bizományos értékesítésre leadott sörétes és golyós vadászfegyverek újszerű állapotban, nagy választékban ● Gáz- és riasztópisztolyok, légpisztolyok, légfegyverek, hatástalanított fegyverek engedély nélkül ● Fegyverjavító műhelyünkben vállaljuk a vadászfegyverek szakszerű javítását, belövését, bevizsgálását és céltávcső szerelését, valamint fegyverek hatástalanítását ● Fegyverboltunk és műhelyünk címe: 1077 Budapest, Wesselényi u. 74. Telefon: 122-4002 ● Nagykereskedők, viszonteladók és egyéni vásárlók figyelmébe ajánljuk DISZKONT részlegünket: Budapest X., Szacsavay u. 44. Telefon: 147-2516

**EGY
KALAPPAL!...**

**...KÍVÁN MINDEN
KEDVES VADÁSZ TÁRSÁNAK A**

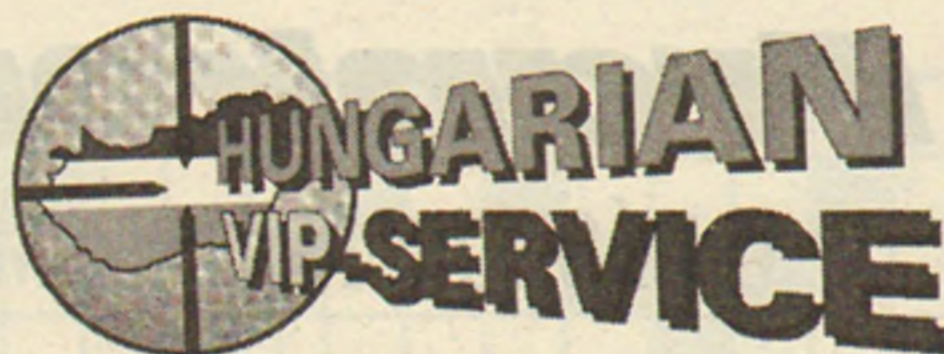

HUNNIA
Vadászati és Kereskedelmi Kft.

8640 Fonyód, Vitorlás út 34.
Telefon: 85/362-222, 362-066
Telefax: 85/361-262
Telex: 22-3817

Die Nr. 1 in Sachen Jagdreisen

Zentrale: H-1014 Budapest, Úri u. 35. Burgviertel,
☎ + FAX: (36-11) 559-796 TELEX: 22-2237
Filiale Ostungarn: H-5540 Szarvas, Vajda Péter u. 25.
☎ + FAX: (36-67) 13-301

SZÍVESEN VÁRNÁNK A VADÁSZTERÜLETEKTŐL

MÁR MOST

A VADDISZNÓHAJTÁSRA ÉS -RIGLIZÉSRE VONATKOZÓ
FELAJÁNLÁSAIKAT.

CONCORDE TRAVEL

a TV 1-en minden hétköznap reggel 5.47-kor,
illetőleg szombaton 6.17-kor FALUTÉVÉ,
vasárnap reggelenként 6.45-kor
FALUTÉVÉ MAGAZIN

Mindent egy helyen a **STEFÁN KFT.-NÉL**,

Szekszárdon! 7100 Szekszárd, Kossuth Lajos u. 32. Telefon: 74/19-609

VADÁSZBOLT:

VADÁSZFEGYVEREK, ÖNVÉDELMI FEGYVEREK, LŐSZEREK, FEGYVEREK
BIZOMÁNYOSI ÁRUSÍTÁSA
TRÓFEABÍRÁLAT · FEGYVERJAVÍTÁS · BELÖVÉS · VIZSGÁZTATÁS ·
TÁVCSŐSZERELÉS

Nyitva tartás: hétköznap 8-17 óráig, szombaton: 9-12 óráig

KETTNER-PILIS
Vadászati és Kereskedelmi Kft.
**FELÍVELŐ PÁLYÁN VAGYUNK.
A TOVÁBBJUTÁSHOZ KIVÁLÓ
PARTNEREKET KERESÜNK.**
**SZERZŐDÉSKÖTÉS ÁFA VISSZATÉRÍTÉSI
GARANCIÁVAL**

1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 8.
Telefon: 155-5282, 155-5246 Telefax: 155-4037

NIMRÓD
KERESKEDELMI KFT.

Központ és nagykereskedelem
1068 Budapest, Szalmás P. u. 4-6.
Telefon: 122-9830. Fax: 142-8887

AKTUÁLIS

**MINŐSÉGI TENSON, ELCH, GORE-TEXT
NYÁRI RUHÁZAT A
BUDAPESTI SZAKÜZLETÜNKBEN!**

Kérjük keressen fel bennünket.
Várjuk Önt az alábbi üzleteinkben:
Budapest VI., Andrassy út 12. Tel.: 132-3180
Pécs, Bajcsy-Zsilinszky út 3. Tel.: 72/13-904
Miskolc, Ady E. u. 5. Tel.: 46/343-701
Szeged, Tanácsköztársaság u. 9. Tel.: 62/312-782
Gyöngyös, Rózsa u. 2. Tel.: 37/311-898
Zalaegerszeg, Tompa u. 1. Tel.: 92/13-523
Mezőkövesd, Dózsa Gy. út 2. Tel.: 40/12-011

MINDENKINEK! MINDENT EGY HELYEN!

Nagykereskedők, viszonteladók és egyéni vásárlók részére:
Sörétes és golyós vadászfegyverek ● Önvédelmi
maroklófegyverek ● Gáz- és riasztófegyverek és ezek lőszerei ●
Horgász- és ruházati cikkek

KEDVEZŐ ÁRON NAGY VÁLASZTÉKBAN

Helyi műhelyünkben vállaljuk a fegyverek szakszerű javítását,
bevizsgálását, belövését, távcső szerelését és hatástalanítást.

DE HOL?

AZ ARANYFÁCÁN VADÁSZ-HORGÁSZ ÁRUHÁZBAN

A KÁDÁR UTCÁBAN,
A NYUGATI PÁLYAUDVAR MELLETT.

Frankonia TRÓFEA Kft.

VADÁSZOK, FIGYELEM! A FRANKONIA TRÓFEA Kft.

1993 június hónapban szuper akciót hirdet!

IZS-43 E 12/70 sörétes vadászfegyver (egymás melletti csővel)
29 000 Ft-os fogyasztási áron átvehető:

a Gödöllő Iszaszegi úti telephelyén 7.30-tól 15 óráig.

Telefon, Telefaxszámunk: 06-28/330-291.

További ajánlatunk:

gáz- és riasztófegyverek széles választékával állunk a viszonteladók rendelkezésére:

- 85 COMBAT 9 mm
- ME MAGNUM 9 mm
- ME 9 PP 9 mm
- SM-90 9 mm
- SM-80 8 mm
- LUGER M-15 8 mm

- LUGER M-90 8 mm (forgótáras)
- JAGUAR (riasztó) 9 mm (forgótáras)
- UMAREX PYTHON 9 mm (forgótáras)
- GECO 1910 8 mm
- SM-2000 2,5" 9 mm
- SM-2000 4" 9 mm

AFRIKAI VADÁSZ SAFARIK!

Információ:
Tel.: 167-1509; Fax: 1671-088

M E G J E L E N I K

BALOGH GÁBOR

VÉGES VADÁSZMEZŐK

CÍMŰ KÖNYVE

ára 200 Ft + postaköltség, utánvéttel

Megrendelhető: Balogh Gábor 9022 Győr, Szent István u. 14/C

ISMÉT MEGJELENT

KOVÁCS GYÖRGY és HELTAY ISTVÁN:

A MEZEI NYÚL

című könyv, amely 1986-ban elnyerte a Művelődésügyi
Minisztérium Nívódíját. A 270 oldalas, gazdag ábranyaggal,
színes borítóval megjelenő könyv ára: 290 Ft.

Megvásárolható és utánvétellel megrendelhető:

a HUBERTUS BT.-nél

1051 Budapest, Nádor u. 34.

Tel.: 111-9608. Tel./Fax: 131-4790.

MURAY R '94

MURAY RÓBERT állat- és tájképfestő reprezentatív falinaptárt tervez az 1994-es évre. Ehhez keresünk érdeklődőket, megrendelőket. A természeti jeleneteket ábrázoló festmények kiválasztásánál figyelembe vettük a hónapok változó hangulatát is. A naptár központi gondolata – mondhatnánk mottója – HARC A LÉTÉRT. Az 55 x 34 cm-es, 13 lapos, háromnyelvű naptárt Bécsben fogják előállítani, műnyomó papíron. Aki minimum 100 darabot rendel meg cége, vállalata, üzlete számára, annak emblémáját és a kívánt szöveget mi nyomjuk rá egy színig térítésmentesen! A szöveg arra a 7 x 34 cm-es felületre kerül, amely a naptár alján – a lapoktól nem takarva – állandóan látható. Így a tisztelt megrendelő egy teljes éven keresztül ható reklámhordozóhoz jut. Cégjelzés nélküli naptárak is előjegyezhetők viszonteladóknak, a darabszám alsó határa húsz. A „MURAY NAPTÁR” várható ára 760,- Ft + ÁFA lesz, de a végleges árról a nyár közepén tudjuk majd tájékoztatni a tisztelt érdeklődőt, mivel az a nyomdai darabszám függvénye. A művész megbízásából az érdeklődőket várja, a megrendeléseket gyűjti, a szerződéseket megkötö:

a MIKRO Kft. 1136 BUDAPEST, Tatra u. 21.
(volt Sallai u.) Telefon és fax: 120-9542.
Határidő: június 30.

Kereskedelmi ártájékoztató

Több olvasónk kérésére közöljük a lötvad átvételi árakat, amelyek ez év május 3-tól érvényesek. A Vadex, a Mavad Rt. és az Öreglaki Vadfeldolgozó Kft. árai között nincs különbség.

Szarvas I. o. (nyak, lapocka lövött)	90 Ft/kg
Szarvas II. o. (comb, gerinc lövött)	70 Ft/kg
Szarvas III. o. (gázolt, csonkolt, szennyezett)	55 Ft/kg
Vaddisznó I. o.	90 Ft/kg
Vaddisznó II. o.	70 Ft/kg
Vaddisznó III. o.	55 Ft/kg
Őz I. kat. (nyak vagy lapocka lövött)	250 Ft/kg
Őz II. kat. (comb lövött)	180 Ft/kg
Őz III. kat. (gerinc lövött vagy bélsáros)	150 Ft/kg
Őz IV. kat. (csonkolt, gázolt, roncsolt)	110 Ft/kg
Muflon I. o.	80 Ft/kg
Muflon II. o.	50 Ft/kg

JÚLIUSTÓL ÚJ SZÉKHÁZBAN MŰKÖDIK A MISKOLCI SZÖVETSÉG

A jelenlegi székházától nem messze, Miskolc kertvárosában egy 200 négyzetméteres telken áll az a 160 négyzetméter alapterületű ház, amelyet 3,5 millió forintért vásárolt meg a Vadászok és Vadgazdálkodók Észak-Magyarországi Területi Szövetsége, s amely július 1-jétől – a tervek szerint – vadászati centrum lesz. A szövetségen kívül, szeretnék, ha ideköltözne a megyei trófeabírálat, egy vadászatszervező iroda (a MAVAD-dal tárgyalnak), a lötvad felvásárlásához egy hűtőkonténer, itt tarthatnák a

Csongrádi Szakmunkásképző Intézet ki-helyezett tagozatának óráit, a különböző vadásztanfolyamokat, és központilag megoldhatóvá válnék a vadásztársaságok könyvelése.

Az épületet valóban a jó gazdálkodás eredményeképpen vehették meg, anélkül, hogy az elmúlt években emelni kellett volna a szövetségi tagdíjat. Két telefon és egy faxvonal áll majd az 500-700 ezer forintos felújítást követően a vadászok rendelkezésére.

RECEPTEK

VADDISZNÓVAGDALT CUMBERLAND MÁRTÁSSAL

Hozzávalók: 80 dkg vaddisznócomb, 10 dkg kemény sajt, 1 db poharas tejföl, 1 dl madeiramártás, 15 dkg vaj vagy Rama margarin, 6 db zsemlye, 2 tojás, só, őrölt bors, mustár, babérlevél és izlés szerint egyéb fűszer.

A húst megdaráljuk, őrölt borsal, sóval, 1 teáskanál mustárral, őrölt babérlevéllel és izlés szerint egyéb fűszerrel megkeverjük, majd madeiramártással leöntjük és jól kikeverjük.

A vajjal kikent jénai tálal kirakjuk félbevágott zsemlyékkel, belerakjuk a húskeveréket, és olvasztott vajjal megöntözzük, tejjel meglocsoljuk. A zsemlyék megmaradt részét olvasztott vajba mártjuk, és ezzel lefedjük. A maradék tejjel egyenletesen elosztva rákenjük a zsemlyékre.

Sütőben megsütjük, végül reszelt sajttal megszórjuk, és kevés időre visszatesszük, hogy a sajt ráolvadjon, de ne barnuljon meg. Cumberland mártással tálaljuk.

CUMBERLAND MÁRTÁS

Hozzávalók: 20 dkg ribizli zselé, 1 narancs, 1 citrom, 1 dl vörösbort, 2 cl konyak, 1 mokkáskanál mustár, pici őrölt fehér bors, 1-2 db makkacukor.

A narancsot és a citromot meghámozzuk, a belső fehér részeket is leszedjük, a héjakat finomra fel-

apritjuk, és vízben puhára főzzük. A ribizlizselét (esetleg lekvárt) szitán áttörjük, hozzáadjuk a citrom és a narancs levét, a mustárt, a vörösbort, a cukrot, konyakot, az őrölt fehérborsot. A puhára főtt citrom- és narancshéjat leszűrjük, és a mártáshoz keverjük. Lehűtjük és úgy tálaljuk fel.

VADDISZNÓGERINC BORBAN PÁCOLVA

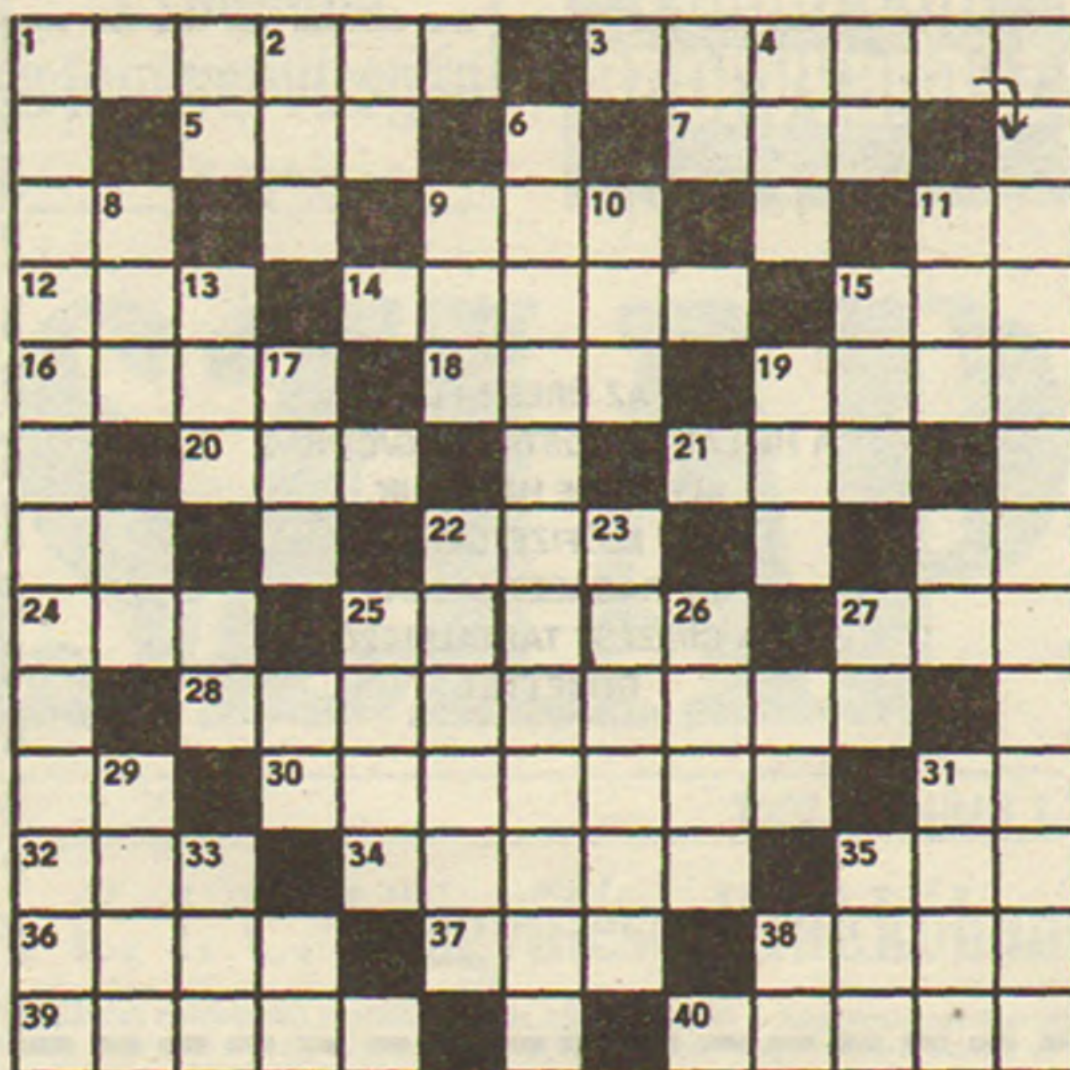
Hozzávalók: 2 kg vaddisznógerinc, 2 db sárgarépa, 2 db petrezselyemgyökér, 1 db zeller-gumó, 2 szem borókabogyó, 7 db szegfűbors, 2 babérlevél, 1 db vöröshagyma, 3 dl vörösbort, 1 poharas tejföl, 1 narancs, 2 db makkacukor, 2 dl tárkonyecet.

A megtisztított gerincet pácoljuk be rendes ecetezett, fűszerezett zöltséges páclébe 2-3 napig. Ezután kivesszük a pácléből, lecsepegtetjük, a csontról lefejtjük, és a

páclében félpuhára főzzük, majd kiszedjük a pácléből, és fele bor, fele páclében készre pároljuk. Felszeleteljük és tálra rakjuk.

A zöltséget a pácléből leszűrjük, áttörjük, a vörösbortos lével összevegyítjük, tejjel főzzük, adunk hozzá 3 evőkanál narancslevet, és 2-3 makkacukorral simára dolgozzuk, összeforraljuk és mártásostálban külön tálaljuk.

Franciasalátát adunk mellé.
Dr. Nagyné Lendvay Gabriella

HÍRES VADÁSZOK VOLTAK

VÍZSZINTES: Kétbetűsek: MT, BR, AT, NY, IJ, ES, ÁG, CS.

1. Rebeka dajkája volt. 3. Nagy vadászok egyike volt (1891-1966). 5. Hor-dómérték. 7. Ótóra ital. 9. Azonos a 7 vízszintessel. 12. Nem használ. 14. Nem váltott hanem... 15. Pinceszag. 16. A tudomány, művészet, írás, számolás megteremtője és védője. 18. Idegen pénznem. 19. Vissza: Ádám és Éva fia volt. 20. Vágóeszköz. 21. Azonos a 18 vízszintessel. 22. Egyik kerületünk rövidítése. 24. Ő az ügyvédek védőszentje. 27. Heves megyei helység. 28. Kertben használatos bútor. 30. Jó komák. 32. Hüvelyes. 34. Színesít. 35. Izesít. 36. Hangszer. 37. Kérdőszó. 38. Idegen férfinév. 39. Nem mindennapos. 40. Kigyófajta.

FÜGGŐLEGES: Kétbetűsek: BA, RO, FT, EA, TV, NA, OK, KK, EB, ÉK, AK, BI.

1. 1992 karácsony előtt kísérték utolsó útjára barátai, kollégái és tisztelői a Mátra aljában, a mátrafüredi temetőben (1933-1992). 2.

Orosz folyó. 4. Ilyen mondat is létezik. 6. Ő írta 1963-ban e munkát: A vad etetése és óvása (1911-1991) (1-ső kockába SZ-betű irandó). 8. Három különböző mássalhangzó. 9. Edény. 10. Becézett férfinév. 11. Szánkó. 13. Tartó. 15. Keverve ide. 17. Évszak. 19. Fed. 22. Nem régi vonat. 23. Ragályos betegség. 25. Önálló állam. 26. Szakszervezetek Országos Tanácsa rövidítése. 29. Gabriella becézve. 31. Német hüvelyk; 25-27 mm. 33. Pálca. 35. Ilyen terület a Hortobágy. – Beküldendő sorok: vízszintes 3., függőleges 1., 6. – Beküldési határidő: június 20.

Mokos István

Múlt havi rejtélyünk szerencsés megfejtői: Boros László, 2381 Táborfalva, Tartsay V. u. 15/3., Vajai Péter, 8220 Balatonalmádi, Veszprémi u. 37., Dohány József-né, 3535 Miskolc, Tömörkény u. 25. Gratulálunk, nyereményeiket postán küldjük el címükre.

VADÁSZ HÍRMONDÓ

A III. évfolyam I. számát az elmúlt hetekben kézbesítették a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei vadászoknak, amely egyre inkább betölti összekötő kapocs szerepét a vadászok és a megyei szövetség között. Mivel a megyei szövetség feltett szándéka, hogy szolgáltatást nyújt tagszervezeteinek, a vadásztársasá-

goknak nem érdektelen átlapozni a 20 oldalas kiadványt, és elolvasni belőle a híreket, a változó jogszabályok ismertetéseit. A kiadványt évente négy alkalommal ingyenesen kapják meg a vadászok, az előállítási költségeket a hirdetésekkel fedezik.

VADÁSZLAP ÉS VADVILÁG

Nem vagyunk egymásnak konkurenciái, a célkitűzéseink azonosak, csak más-más módon kívánjuk szolgálni a magyar vadászati kultúrát! – állapítottuk meg közösen a Vadvilág szerkesztőségével folyta-

tott párbeszéd során. A havonta megjelenő, 64 oldalas, színes magazin tulajdonképpen a nemzetközi vadászajtó érdekesebb cikkeit, írásait tallózza, magyarra fordítva nyit kaput a nagyvilágra.

EZT AZ ÜRES HELYET
A HÍRLAP ÉS POSTAIGAZGATÓSÁG
KÉRÉSÉRE HAGYTUK,
HOGY ELŐFIZETŐINKNEK
IDE RAGASZTHASSÁK
A CÍMZÉST TARTALMAZÓ
ETIKETTET.

MAJÁLIS A FARKASKÖNÉL

Vadászkürtök szivdobogató hangjai után a Radeczky-huszárok parádés bevonulása nyitotta meg a Sümeg melletti Ötvösi erdőben a farkasemlékkő avatása kapcsán rendezett majális május 22-én. Szabó Ferenc, az emlékkő állítója, a magaslesről üdvözölte a nagy számban megjelent közönséget. Ezután dr. Nagy Endre, a híres Afrika-vadász keresetlen szavakkal méltatta a jelent, majd dr. Sály Gyula a farkasok irodalomtörténetéről, a múlttól tartott előadást Horváth Albin, bucsuszentségi plébános példabeszédében az Assisi Szent Ferenc legendájáról szólt, a farkassal kötött békéről. A program „hivatalos” része után egész napos majális

son szórakozhatott a nagyerdemű közönség, amely során a legkülönbözőbb programok között válogathattak. Először mutatkozott be Wentzely Dénes „Üzen az erdő” című, közelmúltban megjelent könyvével. A hagyományok őrzői, az íjászok, a solymászok mutatták be tudományukat. Sok nézője volt a vadászkutyák „iskolamunkájának”, a sárkányrepülő légi bravúrjainak, a letenyei tűzoltózenekarnak, a tatolcai pávakörösöknek és Trombitás Tamás énekes műsorának. Igazán színvonalas, szórakoztató programot állítottak össze a rendezők, így aki ott volt, jól érezte magát.

Kép és szöveg: Polster Gabriella

HÍREK

HÍREK

HÍREK

HÍREK

Orvvadászaton – egy elejtett őzbakon – érték tetten Szőke István volt hivatásos vadász Táborfalva határában május 6-án 9 órakor. A gyors rendőrségi intézkedést házkutatás, előállítás és a fegyverek azonnali letétbe helyezése követte. A nyomozás után az ügyet vádemelési javaslattal átadják az ügyészségnek.

Halálának 30. évfordulóján Láng Rudolfnak – írói álnevének Solyomnak – sírját koszorúzta meg a győri Solyom Vadászegylet május 25-én. A névadóként tisztelt neves vadász publicista korának jellemző és meghatározó személyisége volt, a Kittenberger Kálmán szerkesztette Nimród oszlopa, akinek páratlan stílusú írásai elsősorban a vadászetika terén alkottak maradandót.

Sikeresen védte meg „A környezet és a vadállomány radioaktív szennyezésének kapcsolata” című doktori értekezését Benéné Ignácz Magdolna, az FM vadászati és halászati önálló osztályának munkatársa május 11-én, a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen. A sokáig szó szerint tabunak számító, és mindnyájunkat közelről érintő téma joggal számíthat közérdeklődésre a következő számunkban. A szerzőnek tiszta szívvel, ezúton gratulálunk.

Bács-Kiskun megyében többéves trófeabírálati adatsor részletes kiér-

tékelésével minden vadásztársaságnak megküldte Miklós Károly megyei fővadász a vadászterületen élő őzpopuláció értékelését. A rendkívül jól használható anyag tudományos pontossággal adja meg a későbbi elejtések szempontjait, az állomány minőségének javításához nélkülözhetetlen segédeszközként. Emellett – tekintettel arra, hogy a kijött rendelet miatt a társaságok ezt igényelték – részletesen meghatározták az érett bak fogalmát. Bizonyára ezeknek volt köszönhető, hogy a májusi őzbakidény alatt durva hiba nem fordult elő.

Idén ünnepli fennállásának 175. évfordulóját a PATE Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Kara. Májustól kezdődően az év végéig a tudományterület mindegyike jubileumi ülésszakot, bemutatókat, szakember-találkozót szervez. Az Agrocomp Kft. szervezésében augusztus 28-tól 31-ig „A vadgazdálkodás és szigetközi halgazdálkodás” konferenciát és kiállítást rendezik meg, amely méltán számíthat nagy bel- és külföldi érdeklődésre. Az érdeklődők, kiállítók részletes információt dr. Nebehaj István egyetemi adjunktustól kaphatnak. Címe: 9200 Mosonmagyaróvár, Vár 2. Telefon: 98/315-911, fax: 98/315-931, telex: 24-211.

Eldőlt a híres JASPOVA vadászati kiállítás időpontja Bécsben. Jövőre

január 27-től 30-ig rendezik meg a Práterben és mivel itt van a szomszédban, bizonyára sok látogatója, kiállítója lesz.

Negyedszázados a magyar biomatematika. 1968-ban, a MEM Növényvédelmi Szolgálat központi laboratóriumában hozták először létre a biomatematikai csoportot, amelynek vezetőjéül dr. Bán Istvánt nevezték ki. Az erdészeti és mezőgazdasági feladatok mellett számos vadgazdálkodási kérdést is vizsgáltak és oldottak meg, így a trófeajellemzők közötti összefüggések, a különböző vadfajok elejtési korának kiszámítása, a vad és élőhelye közötti összefüggések vizsgálata, vadkár, vadlétszám-vizsgálatok alapján több itthon és külföldön egyaránt elismert szakkönyv látott napvilágot. Az eredmények gyakorlati használhatósága miatt azóta egyre több szakember foglalkozik hasonló kérdésekkel, mert – egyebek között – például a korszerű üzemtervezés mindezek nélkül ma már nehezen képzelhető el.

Az aszályos időszakok, üvegházhatás, a meggondolatlan emberi beavatkozások iszonyú károkat okoznak természeti környezetünkben. Lapunk ökológiai sorozata is kiemelkedő fontossággal taglalta a víz szerepét a vad élőhelyének viszonylatában. A vízháztartás felborulása ökológiai katasztrófákhoz vezet. A ne-

ves német vadászlap, a Wild und Hund januári számában közölte a Független Vadász Fórum kiáltványát a Szigetköz megmentése érdekében. Azóta több külföldi vadászlap is átvette a cikket és levélben fejezték ki tiltakozásukat a barbár és beláthatatlan következményekkel járó természetpusztítás ellen.

Alakuló ülését tartja a Független és Bérkilövő Vadászok Országos Szövetsége június 12-én 11 órakor Tatán, a Baji út 13. szám alatti Sport presszóban.

Minden páros hét szombatján a Gödöllő melletti Babat-pusztán a vad-disznós-kutyások, minden páratlan hét szombatján Hernádon a kótorokozók találkoznak a VTKMSZ által szervezett „edzéseken”, ahol a szakterület legjobb kiképzőmesterei adnak hasznos tanácsokat, tartanak bemutatókat.

Budapesti Erdőgazdaság Rt. néven részvénytársasággá alakultak a HM erdőgazdaságok. Címünk: 1033 Budapest, Hévízi u. 4/A, levelezési cím: 1426 Budapest 72. Pf. 36. Telefon: 270-2014, fax: 270-2017.

Főosztály helyett Erdészeti Hivatal alakult az FM-ben. A hivatal elnöke: Dauner Márton.

VADÁSZLAP
MAGYAR
MEGJELENIK HAVONKÉNT
A HÓNAP ELSŐ KEDDJÉN

Főszerkesztő: Csekő Sándor - Felelős szerkesztő: Homonnay Zsombor - Tervezőszerkesztő: Kun Gábor - Fotóriporter: Polster Gabriella - A szerkesztőség levelezési címe: 1245 Budapest Pf. 1209 - Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület - Felelős kiadó: Dr. Borzsák Benő úv igazgató - A szerkesztőség és a kiadó címe: 1054 Budapest V., Honvéd u. 8. IV. em. 3. Telefon: 131-1631. Telefon és fax: 131-43-68. - Terjeszti a kiadó és a Magyar Posta. A Magyar VADÁSZLAP előfizethető rózsaszínű postautalványon a szerkesztőség levelezési címen vagy átutalással az AGROBANK-nál vezetett 219-98529/9600-5040 számú számlánkra.

Az előfizetési díj 1993 hátralévő hónapjaira: 280 Ft.

ISSN 1215-6159

Athenaeum Nyomda.
93 0100
Felelős vezető:
Vida József
igazgató